

piriașele de drog care curgeau la vremea aceea. Încă și mai rău, era în relații cu puternice personalități ale lumii de afaceri care se serveau de oamenii săi plătiți pentru a teroriza sindicaliștii evrei din confecții și militanții anarhiști italieni ai organizațiilor muncitorești din construcții.

Don Corleone nu-i putea opune decât două grupuri comandate de Clemenza și Tessio. Relațiile sale cu poliția și cu oamenii politici erau contrabalansate de relațiile pe care Maranzano le întreținea cu oamenii de afaceri. Dar, pe de altă parte, inamicului îi lipseau informațiile cu privire la organizarea sa. Nimeni din lumea lor nu putea evalua numărul „soldaților” săi. Se credea chiar, în general, că Tessio dirija la Brooklyn operații în întregime independente.

Corleone păru mai slab numai până în momentul în care egaliză șansele pentru a da o lovitură de maestru.

Maranzano îi ceru lui Capone să-i trimită doi dintre cei mai buni ucigași plătiți pentru a-l elimina pe noul venit. Familia Corleone avea deja amici la Chicago, care semnalău plecarea ucigașilor și îi indicară chiar trenul cu care vor veni. Vito Corleone îi trimise pe Luca Brasi pentru a-i întâmpina cum se cuvine și-i dădu instrucțiuni menite să dezlanțule instinctele cele mai sângeroase ale acestui individ bizar.

Brasi organiză primirea cu trei oameni ai săi. Unul din ei își „procură” un taxi și parcă în fața gării. Hamalul, care făcea parte din echipă, conduse pe ucigași la taxiul cu pricina, în care le încărcă bagajele. Nici nu intraseră bine în mașină că Brasi și unul din acoliții săi pătrunseră în automobil amenințând cu revolverele, obligând astfel pe primii doi ocupanți să se lungească pe podeaua mașinii. Taxiul rulă până la un antrepozit din apropierea docurilor, pe care Brasi îl pregătise conform cu intențiile sale.

Îi legară pe cei doi oameni ai lui Capone și le viriră șervețele de hirtie în gură pentru a-i împiedica să gâfăie. Apoi Brasi luă un fierăstrău care se sprijinea de unul din pereți și începu să-l scurteze pe unul din cei doi. La început îi tăie gleznele, apoi îi tăie picioarele în dreptul genunchilor și în cele din urmă începu să-l mîngie cu fierăstrăul sub șezut. Brasi era un om extrem de robust și nu-și menajă eforturile pentru reușita acțiunii sale. Victima își dădu suflului înainte de sfîrșitul operațiunii. Brasi era plin de singe și de resturi de carne, ca un măcelar. Cînd vru să se apuce de celălalt, constată că acesta nu-l va mai da nici o bătăle de cap : înnebunit de groază, omul lui Capone, înghițise literalmente călușul improvizat și dădu ortul popii. Dealtfel, i l-au găsit în stomac la autopsie.

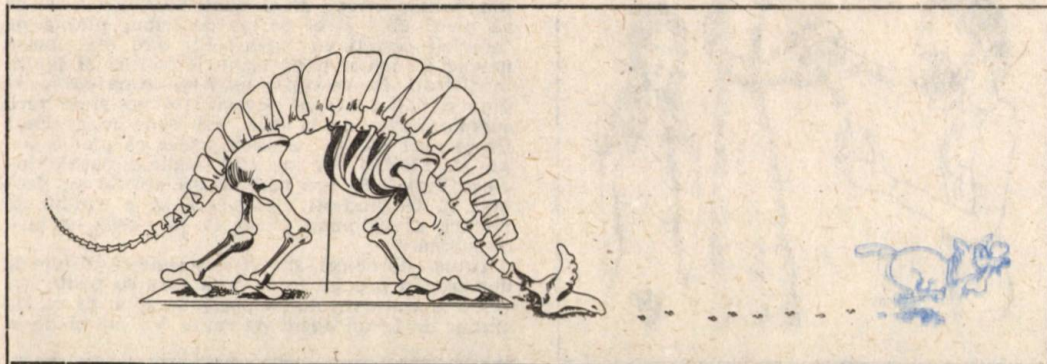
Cîteva zile mai tîrziu, Al Capone primi la Chicago un mesaj de la Vito Corleone care pe scurt zicea : „Acum știi cum mă port cu dușmanii. De ce să te amesteci tu, ca napolitan, în cearta dintre doi sicilieni ? Dacă vrei să te consider prieten, îți voi face servicii cînd îmi vei cere. Un bărbat ca tine a aflat pînă acum că un prieten, capabil să vegheze la propriile sale afaceri și să te ajute în caz de nevoie, face mai mult decît unul care te cheamă să-l scoți din găleată. Dacă nu-ți dorești prietenia mea, așa să fie ! În acest caz, trebuie să te avertizez că clima din New York este umedă și nerecomandabilă napolitanilor și că ai face mai bine să nu pui piciorul prin locurile acestea.”

Nașul alcătuiuse mesajul cu o aroganță calculată pentru că de fapt el nu-l stima pe Capone. Îl considera drept un ucigaș stupid. Bine informat, el știa că etalindu-și averea cîștigată prin mijloace necinstite, Capone vexase pe cei puternici, pierzîndu-și influența politică. Or, el nu ignora faptul că fără sprijin politic, o organizație ca aceea a lui Capone putea fi ușor desființată. Totul arăta că Al Capone se îndrepta spre pierzanție. El însuși își dăduse seama de acest lucru : oricît de formidabil se dovedea la Chicago, influența napolitanului nu depășea limitele orașului.

Tactica aceasta a dat rezultate bune, nu atît prin ferocitate cît prin teribila rapiditate cu care a acționat nașul. Dacă era atît de bine informat, orice tentativă contra lui risca să coste scump. Era deci preferabil să fie acceptată prietenia sa și ajutorul pe care-l oferea. Clanul Capone răspunse că nu-l va face greutăți.

De-acum încolo cei doi adversari combăteau cu arme egale. Printre altele, Vito își asigurase „respectul” întregii lumi interlope americane, umilindu-l pe Capone. În sase luni el îl distruse pe Maranzano. Oamenii săi făcuseră descinderi în toate tripourile protejate de inamicul său. Ei îl ușurară pe cel mai important zaraț clandestin al Harlemului nu numai de bani ci și de arhivă. Angajară dușmani pe toate fronturile. Corleone îi trimise pe Clemenza și grupul său să lupte alături împotriva ticăloșilor lui Maranzano și patronilor. Superioritatea informațiilor și relațiilor sale îi asigurară victoria peste tot. Ferocitatea veselă a lui Clemenza, pe care Corleone îl folosea în mod judicios, contribuînd de asemenea să schimbe soarta acestei bătălii. Numai mai tîrziu Don Corleone declanșă împotriva lui Maranzano însuși, grupul lui Tessio, pe care-l ținea în rezervă.

Maranzano făcuse deja preparative de pace. Vito Corleone refuză sub diverse pretexte să-l primească emisarii. Oamenii din solda lui Maranzano începură să-și trădeze șeful pentru că

nu ardeau de dorința să moară pentru o cauză pierdută. Cămătari și pariori plăteau „dijma de protecție” lui Corleone.

În fine, de Saint-Sylvestre din 1933, Tessio se întâlnește personal cu inamicul. Locotenentii lui Maranzano nu cereau decît tratative. El consimțea să-și lăsa la o masă anume. Maranzano tocmai mesteca trist o bucată de piine cînd „ofițerii” săi părăsîră restaurantul în trombă; Tessio pătrunse în local cu patru oameni la fel de iute. Execuție rapidă și sigură. Cu gura plină de piine, Maranzano fu ciuruit de gloanțe. Războiul se sfîrșise.

Don Corleone anexă pur și simplu imperiul lui Maranzano. Avu abilitatea să lase pe fiecare la locul său, mulțumindu-se să le ia un tribut. Printre altele, acest război i-a permis să-și infiltreze oamenii săi în rîndurile sindicatului din confecții, ceea ce s-a dovedit foarte util în anii care au urmat.

CAPITOLUL 17

Războiul pornit în 1947 de clanul Corleone împotriva celor cinci Familii asociate împotriva sa s-a dovedit costisitor pentru ambele tabere. Poliția agrava și complica lucrurile, avînd în vedere asasinarea căpitanului McCluskey. În general, înalții funcționari ai poliției acceptau fără împotrivire „indicațiile” polițienilor care protejau jocurile și proxenetismul. Dar în acest caz particular, polițienii erau în aceeași incurcătură în care se află ofițerii unui stat major cînd află că armatele lor dezlănțuite se dedau la jaf sub binecuvîntarea ofițerilor subalterni.

Absența protecției afectă mai puțin familia Corleone decît pe adversarii ei. Desigur, grosul

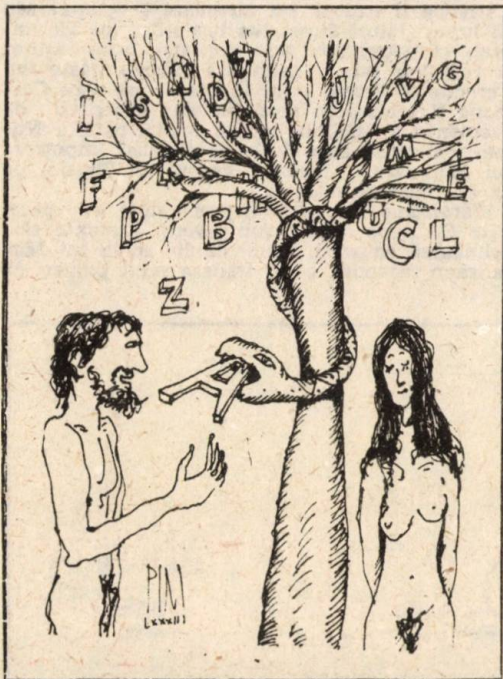
veniturilor sale provenea din tripouri și din escrocheriile de la cursele de cai ca și din loteriile clandestine. Intermediarii afacerilor fuseseră mirosiți de poliție și inculpați. Sticleții denisaseră chiar unele sedii ale loterilor clandestine numite „bănci” și procedaseră la percheziții care se dovediseră dezastruoase. „Bancherii” se plîseră căpăteniiilor organizației. Afacerea a fost discutată de consiliul Familiei. Nu exista niciun remediu. Bancherii au fost deci sîtuți să-și înceteze activitatea în așteptarea unor zile mai bune. Cîțiva negri au preluat succesiunea pe cont propriu în Harlem, cartierul care producea cel mai mult în sfera loteriilor. De altfel, operau atît de dispersat încît poliția cu greu ajungea să-i gîbească.

După moartea căpitanului McCluskey, citeva ziare au publicat articole în care-l acuzau de a fi fost în tamșă cu Sollozzo. Ele mergeau pînă la a afirma cu probe, că McCluskey se pretase să ia mită masivă, mai ales înaintea morții sale. Tom Hagen, secretarul lui Don Corleone, era acela care furniza pe sub mînă asemenea informații presei. Grangurii din poliție se fereau să le confirme sau să le infirme, dar acuzațiile își făcuseră efectul. Polițiștii subvenționați de Familie repetau oricui îi asculta că McCluskey fusese vîndut. Angajații poliției în general găsseau aproape normal ca unul de-ai lor să accepte să fie mituit cu condiția ca banii să nu aibă miros. Se pare însă că McCluskey se năfruptase din bani murdari, bani care proveneau din droguri și asasinare. Acest lucru era de neiertat, conform codului moral al poliției.

Hagen înțelegea mentalitatea polițienească. Sticletele respectă legea cu o curioasă naivitate. El dă legii mai multă importanță decît muritorul de rînd pentru că legea, în primul rînd, este sursa puterii sale. Ori, fiecare individ ține să-și păstreze puterea personală. Pe de altă parte, sticletele este în serviciul publicului și nutrește rachiună împotriva celui care-l angajează. Publicul este în același timp patronul și prada sa. Ca patron — el este ingrat și cere prea mult. Ca pradă — este periculos, perfid și se strecoară printre degete. Din momentul în care agentul sau detectivul pune în mișcare mecanismul pe care o societate i l-a încredințat pentru a o apăra, aceasta din urmă își mobilizează toate resursele pentru a-l împiedica pe el, pe polițist, să-și incolțească prada. Există polițieni corupți și judecători care aplică pedeapsa minimă și care acordă porțițe de scăpare celor mai inveterați răufăcători. Guvernatorii de state și Președintele Statelor Unite însuși semnează grațierea acelor care cel mai buni avocați nu i-au putut face scăpați de sentințele tribunalelor.

La capătul unei anume perioade de reflexie cu privire la dificultățile meseriei, lucrătorul din poliție începe să-și pună întrebări. „De ce să nu-și aibă și el partea de tribut plătită de indivizii certai cu legea? El are mai multă nevoie de mîlai decît oamenii politici și înalții magistrați. De ce copiii lui n-ar urma cursurile universității? De ce nevasta lui nu și-ar face cumpărăturile de la cele mai bune magazine? De ce n-ar merge el să-și prăjească pielea puțin în Florida, în loc să-i inghețe oasele în New York? El are mai mare nevoie și, dacă stai să te gîndești, existența sa e plină de riscuri. El își pune pielea în joc, ceea ce nu-i de glumă!”

Totuși, de obicei, sticletele stabilește o linie de demarcație precisă între mîta care se poate accepta și cea care nu se poate accepta. El va lua ciubuc de la un agent de curse. Va lua și de la

un individ care are oroare să plătească amendă pentru staționarea în locuri interzise sau pentru exces de viteză. În schimbul unei mici favorii ocazionale va închide ochii și va permite prostituatelor să-și desfășoare afacerile lor mărunte de stradă sau în baruri. Toate acestea nu sînt decît păcate proprii naturii umane. Dar, în general, el nu se va compromite în treburi care au de a face cu drogul, furtul cu ajutorul armelor, violul, asasinatul sau perversiunile de orice fel. În concepția sa, aceste chestiuni minnează autoritatea sa personală și deci nu pot fi tolerate.

Asasinarea unui căpitan de poliție are în ochii săi gravitatea unui regicid. Dar cînd află că McCluskey se afla în compania unui notoriu traficant de droguri în momentul asasinării sale, că el este bănuț de complicitate la o tentativă de omor, pofta de răzbunare scade chiar și la polițiști. Și apoi, situația sa nu s-a schimbat cituși de puțin. El trebuie și mai departe să plătească rate la o ipotecă, rate la mașină, să-și crească copiii. Fără lovelele care mai vin pe de lături, polițiștii cu greu ar scoate-o la capăt. Nu te-mbogațești cu ce pică de la convenienții rutieri. Atunci agenții care sînt mai la ananghie cu finanța încep să scuture portofelele suspectilor din areal — homosexuali, hoți prinși asupra faptului. În fine, șefii înșiși încep să întindă mina. Dar ei pretind mai mult pentru a permite Famililor să opereze nestinjenite. Cei care vor să fie „protejați” de poliție se înscriu cu vîrsăminte fixe și se poate calcula cît va lua fiecare polițist la sfîrșitul lunii. Și uite așa, se ajunge la un sol de contract social.

Hagen a fost acela care a avut ideea de a se recurge la detectivi particulari pentru a asigura securitatea caidului, a lui Don Corleone, în camera sa de spital. Dar asta nu i s-a părut suficient lui Sonny. În momentul în care a fost posibilă transportarea lui Don Corleone, către mijlocul lui februarie, o ambulanță l-a dus la reședința sa. Casa fusese rearanjată. În dormitor, care fusese transformat într-o cameră de spital, se aflau toate materialele necesare unei intervenții de urgență.

Instruite foarte sever, infirmierele asigurau o permanență de zi și noapte. Contra unui onorariu, doctorul Kennedy acceptă rolul de doctor personal al lui Don Corleone, cu reședința în casa pacientului, cel puțin pînă cînd acesta intră în coalescență, în urma atacului Famililor adverse care-i primejdulse viața.

Sonny făcuse zidul care-l înconjura pe tatăl său impenetrabil. Ocupanții tuturor caselor vecine erau plecați în vacanță în Italia natală, plătiseră chiriile și celelalte angarale și lăseseră în locul lor oameni de încredere ai Familiei Corleone. Îi trimiseră pe Freddie Corleone la Las Vegas în recunoaștere pentru a tatona terenul operațiunilor pe care Familia urma să le întreprindă în hotelurile și cazinourile de lux. Las Vegas-ul nu făcea parte din imperiul Coastei de Vest, era încă neutru. Caidul acestui imperiu îi garantase lui Freddie securitatea. Cele cinci Familii new-york-eze nu-și mai dăduseră osteneala să-l urmărească pe Freddie pînă la Las Vegas. Aveau destulă bătaie de cap pe propriul lor teren din New York.

Doctorul Kennedy interzisese orice discuție de afaceri în prezența lui Don Vito Corleone, care însă nu ținuse seama de interdicția sa și ordonase desfășurarea „consiliilor de război” în camera sa. Din prima seară a reîntoarcerii sale acasă, Sonny, fiul său, Tom Hagen, Clemenza

și Tessio, consilieri personali, se reuneau la patul său.

Don Corleone era încă prea slăbit pentru a vorbi, dar el voia totuși să se facă ascultat și să-și impună dreptul său de veto. Cînd află că Freddie a plecat la Las Vegas pentru a se iniția în secretele hotelurilor și cazinourilor, el încuviință acțiunea cu o înclinare din cap. Dar cînd i se spuse că Bruno Tattaglia fusese lichidat de către un ucigaș plătit de Familia Corleone, el clătina din cap și suspină. Ceea ce-l emoționa cel mai mult a fost faptul că fiul său Michael îl omorise pe Sollozzo și pe Căpitanul McCluskey pentru a-l răzbuna pe el, pe Don Vito Corleone, și că apoi se expatriase în Sicilia. Apoi, cu un gest el concedie toată lumea din camera sa. Consiliul a fost continuat în cabinetul său de lucru, bine garnisit cu lucrări de drept.

Sonny Corleone se-nfundă în marele fotoliu care se afla în spatele biroului tatălui său. „După părerea mea” — zise el — „trebuie să-l lăsăm pe bătrîn să se odihnească 15 zile, pînă cînd el hotărăște că este timpul să atacăm”. O pauză. „Aș vrea să repun treburile pe făgașul lor înainte de restabilirea sa. Sticleții ne lasă calea liberă. Primul obiectiv: repunerea în funcțiune a băncilor-loterii din Harlem. Negrii și-au trăit traiul aici. E vremea noastră să le luăm în mină. Ei le-au stricat, cum fac ei întotdeauna cînd pun mîna pe ceva. Mulți distribuitori nu i-au plătit pe cîștigători. Îi poți vedea la volanul Cadillac-ului, spunînd jucătorilor că-și vor putea ridica cîștigurile mai tîrziu. Ori te pomenesci cu ei că nu vîrsă nici jumătate din cîștigurile scoase din loterii. Nu vreau ca oamenii noștri să aibe aerul că sînt prea bogați. Nu vreau să umble tot timpul la țol festiv, plimbînd pe sub nasul jucătorilor mașini care iau ochii. Vreau să plătesc cîștigătorilor pe loc. Vreau mai ales să înlătur pe șmecherii a căror necinste aduce prejudicii reputației noastre. Tom — te vei ocupa de treaba asta! În momentul în care vei face să se afle că ne bucu-

răm de libertate din partea polițailor, totul va reîntra în normal“.

„Sînt cîțiva tipi ai dracului de duri în Harlem“, zise Hagen. „Au apucat să se-nfrupte din cașcaval și nu vor accepta fărămituri“.

„Dă-i lui Clemenza numele lor“ zise Sonny liniștit. Le va închide gura“.

„Nici-o problemă“, îi răspunse Clemenza lui Hagen.

Tessio ridică problema cea mai importantă :

„De cînd ne-am apucat de treabă, cele cinci Familii rivale ne tot bagă bețe-n roate. Oamenii lor pradă băncile noastre din Harlem și birourile de pariuri de pe Coasta de Est. S-ar putea să ne facă zile fripte și sindicatul de confecții pe care-l patronăm. Războiul ăsta ne va costa scump“.

„Poate că nu“, zise Sonny. „Dușmanul știe că nici noi nu stăm cu mîinile în sin și că scoatem dînte pentru dînte. Am făcut diligențe pentru încheierea păcii. Poate că aranjăm lucrurile pentru omorîrea nemernicului de Tattaglia“.

Hagen interveni :

„Negocierile n-au început. Tipii aceștia îi tragează de sus pe oamenii noștri. Ei au pierdut multe lovele în ultimul timp și vor să-și scoată pirllea punîndu-ne pe noi să plătim oalele

sparte. Și pe drept cuvînt ! După părerea mea, ei doresc ca noi să participăm la traficul de drog pentru a se servi de influența noastră politică. Cu alte cuvinte, ei ar dori să acceptăm propunerea lui Sollozzo, fără Sollozzo, de astă dată. Dar ei nu vor vorbi deschis înainte de a ne da cîteva loviturii. Speră să fim mai rezonabili după ce ni se vor muia puțin oasele“.

„Nu-i nimic de făcut în treaba cu drogul“ zise Sonny scurt. „Don Corleone a zis „nu“ și „nu“ va rămîne pînă nu-și schimbă el părerea“.

„Atunci, trebuie să facem față unei grave probleme tactice“ ricană Hagen. „Sursele noastre de venituri sînt vulnerabile : pariuri și loterii clandestine. Familia Tattaglia trăiește din prostituție și din sindicatele docherilor. Cum să-i ataci pe terenul ăsta ? Celelalte Familii au cîștiguri provenind din jocuri și-și investesc veniturile în sindicate, camătă și afaceri imobiliare. Pe scurt, resursele lor ne sînt inaccesibile, în timp ce ale noastre sînt descoperite din toate părțile. Barul de noapte al lui Tattaglia e prea cunoscut pentru a se lua cineva de el. Toate astea nu-mi plac. Cît timp Don Corleone nu participă la joc, influența politică a adversarilor este echivalentă cu a noastră. Iată problema, și ea este gravă !“

„Dar asta-i treaba mea, Tom !“ exclamă Sonny. „Voi găsi soluția. Continuă să tatonezi terenul în vederea unei conferințe de pace și pune afacerile pe roate. Vom vedea atunci ce e de făcut și vom acționa așa cum vor dicta împrejurările. Clemenza și Tessio au destui soldați pentru a ține în șah cele cinci Familii. Dacă vor dori să ne luptăm, ne vom lupta !“

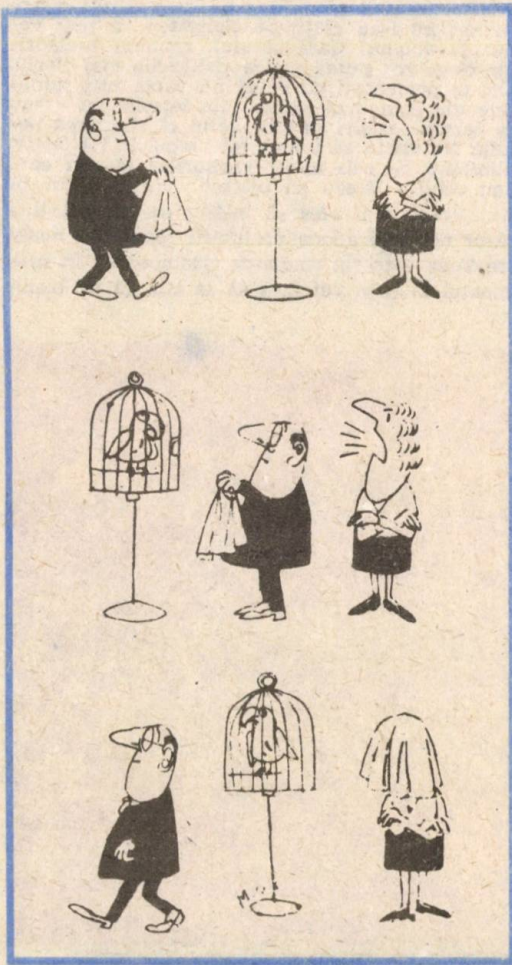
Îndepărtarea escroilor negri de la loterii nu prezintă nici o dificultate. Va fi îndeajuns să-i turnăm poliției, care se va ocupa de ei. În acest timp, negrul nu va putea cumpăra un polițist cu un grad mai mare sau un politician pentru a-și asigura protecția. Aceasta datorită prejudcărilor de rasă și neîncrederii dintre rase. Dar, oricum, nu trebuie să ne facem prea mult sînge rău în privința Harlemului“.

Cele cinci familii lovira unde nu se aștepta nimeni. Doi conducători puternici de la sindicatele din confecții, în serviciul Familiei Corleone, au fost asasinați. Pariorii și cămătarii Familiei Corleone au fost alungați din cartierul docurilor. Sindicatele docherilor l-au părăsit pe Corleone pentru a se afilia celor cinci Familii inamice. Peste tot în oraș pariorii lui Corleone au fost bombardați cu amenințări pentru a fi forțați să spele putina. Cel mai bătrîn bancher din Harlem, vechi prieten și aliat al lui Corleone, a fost de asemenea asasinat. Nu exista cale de mijloc. Sonny ordonă șefilor în subordinea sa să-și pregătească armele.

Clemenza și Tessio închiriară fiecare un apartament pe care-l mobilă numai cu saltele și un frigider pentru alimente. Aceste locuințe fuseseră deasemenea burdușite cu arme și muniții. Oamenii plătiți ai clanului fură incartiruiți aici. Fiecare parior al Familiei era un protejat de o echipă de gorile, dar pentru loteriile din Harlem era prea tirziu : bancherii trecuseră la inamic cu arme și bagaje și trebuia așteptată o schimbare de vînt pentru a recupera teritoriul.

Toate aceste măsuri costară scump Familia Corleone. În acest timp s-a cîștigat puțin. La capătul cîtorva luni unele lucruri s-au clarificat. Mai ales s-a văzut că Familia Corleone se angajase într-un joc prea costisitor.

Existaseră unele motive. Don Corleone era încă prea slăbit de pe urma atentatului pentru

a se ocupa de afaceri și o bună parte din influența politică a Familiei se pierduse. Zece ani de viață relativ liniștită afectaseră în mod serios calitățile de combatanți ale lui Clemenza și Tessio. Clemenza rămăsese administrator și un executant de primă mână, dar el nu mai avea colțul ascuțit din tinerețe care făcea minuni cind își conducea oamenii. Impuținat deasemenea de vîrstă, Tessio nu mai era implicabil. În ciuda capacității sale, Tom Hagen nu era un consilier pentru vreme de război, și mai ales, el nu era sicilian.

Sonny Corleone își dădea seama de slăbiciunile Familiei, dar în ciuda stării de război, nu putea să le neutralizeze. Îndeplinind funcția de caid numai ad-interim, nu avea dreptul să-i înlocuiască pe actualii șefi în subordine și nici pe consilieri. O concediere ar fi fost deasemenea foarte periculoasă pentru că ranchiuna împinge adesea la trădare.

La început Sonny s-a gîndit să ducă o luptă de arîergardă pentru a încetini avansarea inamicului pînă ce Don Corleone ar fi reluat conducerea. Dar trădarea bancherilor din Harlem și teroarea care domnea printre pariorii din întreg orașul, făceau situația precară. Se hotărî să dea o lovitură în stil mare.

O lovitură în stil mare însemna lovirea dușmanului în plină față. El puse la cale o operație complexă, pentru uciderea în același timp a șefilor celor cinci Familii asociate împotriva clanului Corleone. În acest scop, el puse să fie supravegheați. Dar inamicul se prinse la această figură. Șefii Familiilor se dară la fund și nu mai apărură în public.

Războiul dintre cele cinci Familii și imperiul Corleone era într-un impas.

CAPITOLUL 18

amerigo Bonasera locuia în apropierea întreprinderii sale de pompe funebre, pe strada Mulberry. Venea zilnic acasă să-și ia masa de prînz. Apoi se-ntorcea la slujbă pentru a participa la veghea defuncțiilor care se aflau în saloanele funerare.

Glumele care se făceau pe seama profesiunii sale, în special cele referitoare la detaliile tehnice ale meseriei, îl exasperau. Niciunul dintre prietenii săi, din membrii familiei, niciunul din vecinii săi, evident, nu-și permiteau asemenea libertăți cu el. Nu era o meserie proastă și toate indeletnicirile care de secole asigură plina zilnică cu sudoarea frunții, merită să fie respectate.

Deci, îl regăsim și astăzi pe Bonasera în apartamentul său elegant, bine mobilat și împodobit cu statul ale Sfintei Fecioare Maria protejate de clopote de sticlă, în fața cărora ard permanent mici candelă. Bonasera aprinde o țigară Camel și se destinde degustînd un pahar de whisky american. Nevasta sa aduce un castron de supă aburînd și-l pune pe masă. Sînt numai ei doi acum. Fica lor este plecată la Boston, la o mătușă. Acolo va uita mai ușor amănuntele degustătoare ale violului, și rănilile pe care i le-au provocat cei doi ticăloși se vor cicatriza mai ușor. Corleone i-a pedepsit după cum meritau.

Mîncînd supă, soția sa îl întreabă:

„Te-ntorci la treabă după masă?”

„Da” răspunde Amerigo.

Doamna Bonasera respectă meseria soțului ei, dar o înțelege într-un mod eronat. Într-adevăr, ea n-a ajuns să priceapă că operațiunile pur tehnice contează mai puțin.

Ca cea mai mare parte a profanilor, ea crede că soțul ei era plătit pentru abilitatea cu care făcea cadavrele să pară atît de asemănătoare cu omul viu. Talentul lui în această privință era proverbial. Dar prezența lui în carne și oase la veghea defunctului conta mai mult. Cînd familia îndoliată se instala seara în capelă pentru a primi rudele și prietenii care-și prezentau condoleanțele, ea avea nevoie de Amerigo Bonasera.

El patrona moartea cu severitate. Mereu gravă, fața sa reflecta totuși o vigoare reconfortantă. Cu o voce joasă, dar autoritară, el dirija riturile funerare. El ușura cu pricepere durerile prea arzătoare, readucea o undă de rațiune celor care se pierdeau în durerea lor. Nu prezenta niciodată condoleanțe prea complicate și se ferea de orice dezinvoltură. După ce Bonasera asigura serviciile pentru un defunct, familia întotdeauna revenea pentru următorii. Niciodată nu-și abandona clienții în acest ultim popas al lor pe pămînt.

În general, își acorda o mică odihnă după masă. Apoi își făcea toaleta: se rădea, se pudra cu talc din abundență pentru a face să dispară urmele negre ale bărbii. Își clătea gura. Totdeauna schimba albiturile. Își puneă o cămașă de un alb strălucitor, cravată neagră și șosete negre. Apoi îmbracă un costum proaspăt călcat și încălță pantofi de un negru mat. Ținuta era puțin sinistă, dar impunea. Bonasera își vopsea părul în negru — o frivolitate neobișnuită pentru un italian din generația sa. Dar asta nu era o chestiune de vanitate. Cu vîrsta, părul său căpătase culoarea „sare și piper”, ceea ce părea frivol pentru meseria sa.

După supă, nevasta îi servi un steak subțire cu cîteva linguri de spanac rumenit în unt. Mîncă încet. Terminînd masa, bău o ceașcă de cafea și fumă încă un Camel, gîndindu-se la nefericita lui fiică. Nu va mai fi niciodată cum fusese înainte de atacul celor doi nemernici. Chirurghi abili îi redaseră frumusețea. Dar rămăsese cu o privire de animal speriat, care îl obseda pe Bonasera. Părinții o trimiseseră la Boston pentru cîțva timp, cu speranța că se va restabili mai repede. Bonasera știa prea bine că durerea și teroarea sînt mai puțin de temut

— Nici asta nu-mi seamănă! Te apuci și mai faci încă unul!

decit moartea. Meseria îl învățase să fie optimist.

Tocmai își terminase ultima ceașcă de cafea cind telefonul din salon sună. Nevastă-sa nu răspundea niciodată cind era el acasă. Se ridică, stingind țigara. Îndreptindu-se spre telefon, își desfăcu cravata și începu să-și deschie nasturii cămășii pentru odihna de după amiază. Ridică receptorul și spuse politicos: „Alo!”

Vocea de la celălalt capăt al firului era dură: „La telefon Tom Hagen. Îți telefonez din partea lui Don Corleone”.

Amerigo Bonasera simți cafeaua urcându-i-se în gît și un început de greață. Se făcea anul de cind se ndatorase „nașului”, de cind acesta răzbunase cu virf și îndesat dezonoarea fiicei sale. Aproape că uitase de această datorie. Cind văzuse capetele însingurate ale celor doi ticăloși care-i batjocorisera fiica ar fi făcut orice pentru naș. Dar timpul distruge recunoștința mai repede decit frumusețea. În acest moment Bonasera avu sentimentul neplăcut al unui individ amenințat de un dezastru. Mormăi nesigur în receptor: „Da, vă ascult!”

Tonul glacial al lui Hagen îl ului. Secretarul, deși nu era italian, se arătase întodeauna de o perfectă curtuazie. Și, iată că acum tonul lui era grosolan. „Datorezi un serviciu nașului. El nu se îndoieste că i-l vei face, că vei fi fericit să-ți arăți recunoștința. Peste o oră, nu mai devreme, eventual o oră și ceva, el va fi la întreprinderea ta și-ți va solicita ajutorul. Fii acolo pentru a-l întâmpina. Ai grijă să fii singur. Trimite-i pe toți acasă. Dacă ai vreo obiecțiune, formuleaz-o imediat. I-o voi transmite lui Don Corleone. Îl vor servi alți prieteni”.

Lui Amerigo Bonasera îi venea să țipe de frică. „Cum poți să crezi că nu l-aș servi pe naș? Aș face orice pentru el. Nu mi-am uitat datoria. Mă reîntorc imediat la sediu”.

Hagen vorbi ceva mai politicos, totuși cu un ton bizar: „Mulțumesc. Nașul nu s-a îndoit niciodată de tine. Servește-l diseară și în caz de nevoie poți întotdeauna să mi te adresezi. Mi-ai cîștigat simpatia”.

Aceste remorci îl speriară și mai mult pe Bonasera. Murmură: „Vine el însuși să mă vadă astă-seară?”

„Da”.

„Trebuie să înțeleg că este completamente restabil de pe urma rănilor? Dumnezeu fie binecuvîntat”.

După un moment Hagen zise liniștit:

„Da!” Declic. Închise telefonul.

Bonasera simțea sudoarea abundentă șiroid. Se duse în camera sa, își schimbă cămașa și-și clăti gura. Dar nu se rase și nu-și puse altă cravată. Își chemă asistentul pentru a-i ordona să rămînă cu familia îndoliată și pentru a instala defunctul în salonul din față, explicîndu-i că el are treabă în laborator și că nu vrea să fie deranjat. Asistentul încercă să-i pună întrebări. Bonasera i-o tăie scurt și-i spuse să execute ordinele.

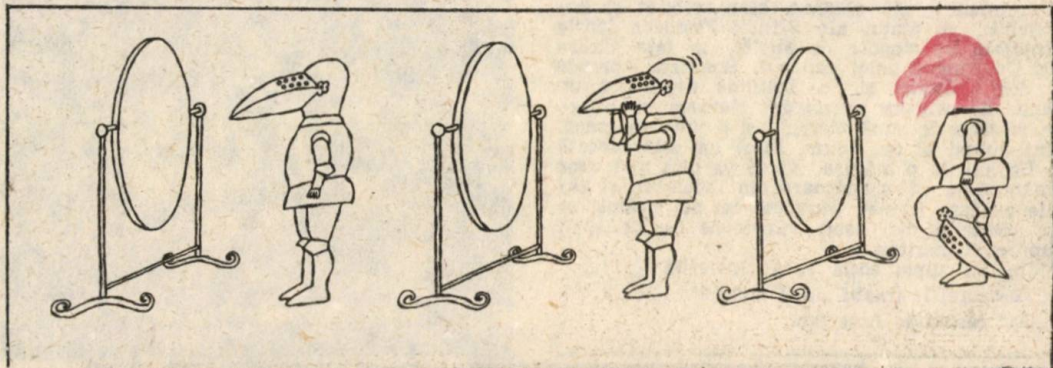
Își îmbracă haina și se întoarse în sufragerie. Soția lui încă minca. Părea surprinsă. „Am treabă”, zise el cu un aer atît de sinistru încît ea nu mai îndrăzni să-l întrebe nimic. Bonasera ieși și se ndreptă pe jos spre întreprinderea sa de pompe funebre.

Clădirea se înălța singuratică în mijlocul unui teren înconjurat de un gard vopsit alb. Un drum îngust ducea de la stradă pînă în spatele imobilului. Era destul de larg totuși pentru a permite trecerea ambulanțelor și carelor mortuare. Bonasera împinse poarta și o lăsă deschisă. Apoi înconjură clădirea pentru a intra prin ușa largă care permitea accesul vehiculelor. Văzu pe membrii unei familii în doliu intrînd prin față pentru a prezenta condoleanțele rudelor apropiate ale defunctului de azi.

Bonasera cumpărase cu mulți ani în urmă această instalație de la un antreprenor care voia să se retragă. La vremea aceea se ajungea la peronul din față urcînd mai multe trepte. Aceasta punea o problemă: cei în vîrstă și cei care mergeau cu greutate nu puteau urca scările decît cu prețul unor mari eforturi. Bonasera, cu puțină cheltuială, înlocuise scările cu un plan înclinat cu o pantă dulce.

În spatele clădirii, biroul, sala de îmbălsămare și magazia de sicrie erau separate de saloanele mortuare prin uși insonorizante. Produsele chimice și oribilele instrumente de lucru se aflau în laborator în dulapuri încuiate cu grijă. Bonasera se duse direct la biroul său: se așeză în fotoliu și aprinse un Camel, deși nu fuma aproape niciodată cind era la treabă. Apoi începu să-l aștepte pe Don Corleone.

Încă de la începutul așteptării se scufundă într-un abis de disperare. Ghicea ce serviciu i se va cere. De un an Familia Corleone se războia cu alte cinci mari Familii criminale din New York. Masacrul ocupa un loc de important în ciocnirile dintre ele. Cădeau o groază de combatanți de ambele părți. Desigur, clanul Corleone omorise pe cineva important și acum doreau să facă să-l dispară cadavrul. Și ce putea fi mai simplu decît să-l îngroape oficial sub o falsă identitate de către un antreprenor

de pompe funebre bine cunoscut? Amerigo Bonasera nu-și făcea nici o iluzie cu privire la gravitatea actului pe care urma să-l îndeplinească și care-l făcea complice al faptelor, complicele unui asasinat. Dacă se descoperă trădarea, pușcăriile îl mănincă. Fiica și nevasta sa se vor bălăci în mizerie și numele respectabil al lui Amerigo Bonasera va fi tirit în noroiul amestecat cu sînge al războaielor dintre mafioți.

Mai fumă un Camel, deși nu era fumător pasionat. Apoi se gîndi la ceva încă și mai îngrozitor. Dacă celelalte Familii aflau că ajutasese pe Corleone, îl vor considera dușman. Bonasera se și vedea asasinat. Blestema ziua cînd se dusese la naș și-i ceruse să-l răzbune. Își blestema fiica, America și chiar propria reușită. Apoi, îndepărtînd gîndurile negre își redobîndi optimismul. S-ar putea ca lucrurile să se termine cu bine. Don Corleone era un tip pedant care-și lua toate măsurile pentru reușita operațiunilor. Trebuia doar să-și păstreze sîngele rece. În orice caz, cel mai rău ar fi fost să stirnească minia lui Corleone.

Auzi un zgomot de pneuri frînînd pe pietriș. Trase cu urechea și înțelese că o mașină a oprit în spatele imobilului. În cameră își făcu apariția o nămilă — Clemenza. Ceva mai tirziu Bonasera recunoscu zgomotele unui vehicul mai greu. Era precis o ambulanță. Clemenza, care ieșise între timp, reapăru urmat de doi oameni care purtau o brancardă. Cele mai negre previziuni ale lui Bonasera se adevărau: pe brancardă, un cadavru acoperit de o cuvertură gri; picioarele galbene, ieșeau goale de sub pătură.

Clemenza conduse pe brancardieri înspre camera de îmbălsămare, apoi un alt personaj se întrerupă din umbră. Era chiar Don Corleone.

Nașul slăbise și se mișca cu o rigiditate ciudată. Își ținea pălăria în mînă și părul întins cu grijă părea că vrea să-i mascheze chelia. Părea mai bătrîn dar încă în putere. Scoțîndu-și pălăria și ducînd-o cu un gest reverențios la piept, îl întrebă pe Bonasera: „Deci, prietene, ești gata să-mi faci un serviciu?”

Bonasera încuviință cu o înclinare a capului.

Nașul se îndreptă spre laboratorul de îmbălsămare și Bonasera îl urmă cu picioarele moi. Brancardierii deja întinseseră cadavrul pe una din mesele de disecție. Don Corleone făcu un semn abia perceptibil cu pălăria. Toți ceilalți ieșiră din cameră.

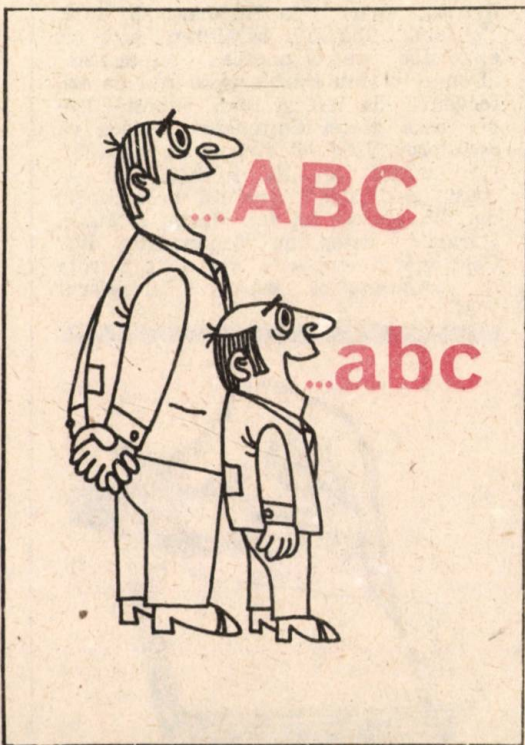
„Ce doriți de la mine?” șopti Bonasera.

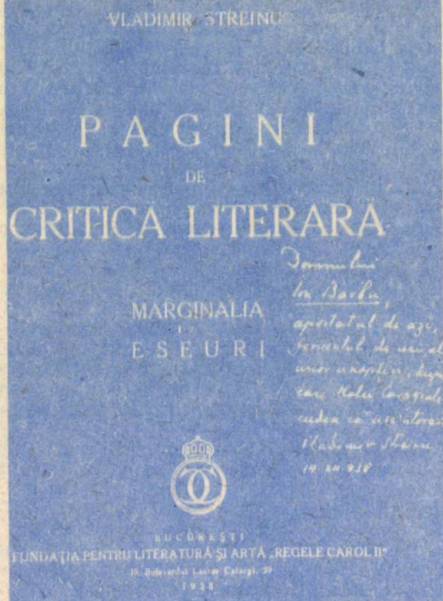
Nașul privea fix masa. „Vreau să faci apel la tot talentul tău, la toată arta ta, toată îndemnarea, la toată prietenia pe care o ai pentru mine. Nu vreau ca mama sa să-l vadă în halul ăsta!”

Merse la masă și ridică cuvertura gri. Deși văzuse multe în meseria sa în ultimii ani, Bonasera își stăpîni cu greu un strigăt de oroare. Nașul dezvelise capul lui Sonny Corleone, sau mai degrabă ceea ce rămăsese din el. Un glonte care ieșise prin ochiul stîng spărsese în țandări fața. Nașul și obrazul stîng formau o masă indefinită, sîngerîndă.

Nașul întinse mina pentru a se sprijini un moment pe Bonasera. „Iată cum mi-au masacrat fiul” zise el.

**În românește de
Elisa Madolciu**

SEMNIȚAȚIA UNUI AUTOGRAF

● Reproducem un autograf inedit al criticului și istoricului literar **Vladimir Streinu** pe cartea sa **Pagini de critică literară**, apărută la București în 1938. Volumul (cu file netăiate) este un exemplar pentru poetul **Ion Barbu**: „Domnului **Ion Barbu**, apostatul de azi, ferventul de ieri al unor «nopti» despre care **Matei Caragiale** credea că «se'ntorc». **Vladimir Streinu** 14.XII.1938”. Ce vizează aluziile livrestii din această dedicație? Apelînd la lecturile dv. din opera lui **Ion Barbu** și **Matei Caragiale** așteptăm răspunsurile dvs. Cele mai interesante vor fi publicate în „Almanahul estival Luceafărul 1984”.

REPLICI

Prințului d'Orange i se încredințase o misiune secretă. Îl însoțea un înalt ofițer care, la un moment dat îl rugă să îi spună în ce consta secretul acelei misiuni.
— Dar ești capabil să păstrezi un secret ? îl întreabă prințul.
— Desigur ! răspunse imediat celălalt.
— Și eu la fel !

Un aghiotant citea generalului Costines o depeșă urgentă. Fiind chiar pe cîmpul de bătaie, un glonț rătăcit lovi hirtia, sfîșind-o. Ofițerul amuți. Se întoarse către comandant și îl privi fără să scoată măcar o vorbă.

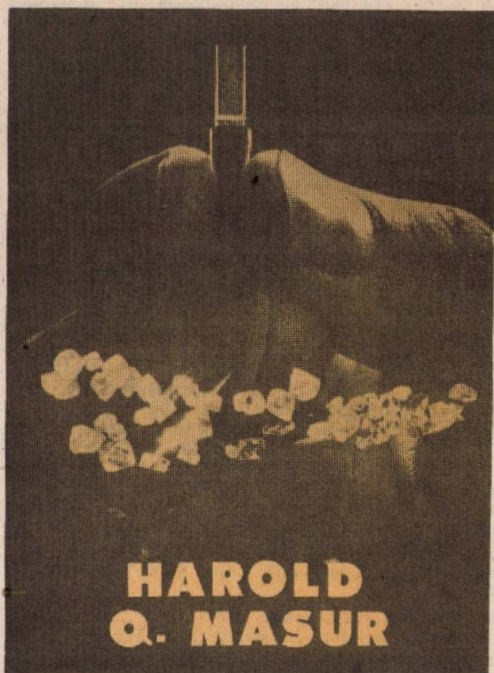
— Citește mai departe, prietene, îi spuse generalul, un glonț n-a putut șterge decît cel mult un cuvînt.

Deși pierduse piciorul drept într-una din luptele la care participase, vestitul general Rivalores cerea cu insistență să fie lăsat să lupte în continuare. Piemontez de origine el și-a dovedit vitejia în numeroasele războaie pe care le-a purtat patria sa adoptivă, Franța. Aflîndu-se pe cîmpul de bătaie de la Naervinden, în toiul luptei, o ghiulea îi zmulse piciorul de lemn și generalul fu aruncat într-un șant. Revenindu-și repede în fire, zise zîmbind ofițerilor săi care săriseră să-l ajute :

— Ce idioti ! strică ghiulele pe un picior de lemn ! Habar n-au că în lada de campanie mai am încă zece picioare de acest fel.

Fiul unui nobil care nu trăia la curte fu ridicat, pentru niște merite obscure, cam peste noapte la un grad de înalt ofițer. Rangul îi dădea dreptul să participe la ceremoniile curții. Introdus pentru prima oară la un astfel de eveniment, fiind pisălog din fire îl amăse pe un vecin cu întrebările care nu mai conțineau :

— Cine e doamna aceea ? te rog.
— Regina.
— Dar cealaltă ?
— Contesa d'Artois.
— Și ceea care se vede mai în spate ?
La care, vecinul, iritat, îi răspunse :
— Răposata regină.

UN DOCTOR ÎN ÎNGURCĂTURĂ

1.

Îndată ce ajunserăm pe coridorul tribunalului, Papa se schimonosi ca un copil la disperare.

— Mor, — scinci el. Singerez tot.

— N-ai nimic, Papa, — zisei eu. Ne vei înmormînta pe noi toți.

— Zece „bătrîne“ — zise cu un nod în gît. Am plătit cautiunea pentru nebunul tău de prieten fiindcă așa m-ai sfătuit dumneata, domnule avocat. „Nu-ți face griji“ îmi spuneai. „Nu e nici un risc“. Ei bine, acum e ? De ce n-a apărut la tribunal ?

Papa era Nick Papadopoulos, chel, negricios, cu o siluetă de butoi și cu nasul mare decorat de o broderie roșie de vase sparte.

— Dumneata ești garant, plătești cațiuni, — îi spusei. În toate meseriile există riscuri. Uneori cistigi, alteori pierzi.

Din gîtlej i se dezlănțui un grohăit de teamă.

Trebuie să-l găsești, domnule avocat. Îmi dă-torezi asta. Am avut încredere în dumneata. Ai auzit ce a spus judecătorul. Să fie miine dimineață la ora 10 la tribunal sau dacă nu, pierde cautiunea. Dacă a șters-o, așa să mă ajute pe mine Dumnezeu, domnule Jordan, da' să știi că te aranjez cu toți garanții din oraș. Nu mai vezi un șfanț pentru clienții dumitale cite zile vei avea.

— Va veni, Papa. Miine dimineață va fi aici chiar dacă voi fi nevoit să-l aduc pe sus. Nu e unul din cei care să nu se achite de obligații. Miza e prea mare.

Credeam tot ce spuneam. Și-ar risca un medic intern într-un spital cariera și viitorul ascunzîndu-se pe undeva numai pentru că fusese chemat în instanță pentru acuzația de atac premeditat asupra persoanei ? Nu cred. Dr. Allan

Jaffee, un specimen splendid, tînăr, chipeș, studios, ambițios, părea a fi înzestrat cu toate calitățile, afară de una : voința. Era un jucător învetărat : pocher, barbut, ruletă, loto, pariuri sportive, orice. Făcuse deja praf o avere frumușică, iar acum, rămas lefter, ajunsese la mina agentului său de pariuri căruia îi datora 4000 de dolari. Se împotmolise. Agentul trimisese pe cineva să-l convingă cu argumente „musculoase“, ceea ce se dovedise o eroare tactică. Tînărul Jaffee, fost campion universitar la categoria semi-mijlocie, îl garnisise pe cel ce venise după bani cu un nas zdrobit, o dantură ce nu mai putea fi decît înlocuită cu o proteză, plus zgirieturi, contuzii și traume multiple.

Intrucît fusese o scenă zgomotoasă, vecinii chemaseră poliția. Polițiștii îl trimisese pe mușafirul nepoftit cu ambulanța la spital, iar lui Jaffee îi închelaseră acte de trimitere în judecată.

La audierea preliminară, în ciuda pledoariei mele de legitimă apărare, judecătorul, de acord cu procurorul, stabiliră cautiunea ca fiind cea mai indicată în acest caz. El califică fără șovăială pumnii unui boxer în categoria „armelor periculoase“ și fixă data procesului.

Astfel, azi dimineață la ora 10, grefierul făcu apelul în dosarul „Statul New York contra Allan Jaffee“. Judecătorul era la locul lui, jurații se aflau în tribuna lor, procurorul era pregătit, avocatul apărării era gata, toți erau pe poziție, în afara inculpatului ! El nu-și făcuse încă apariția.

— Domnule judecător, — zisei eu. Inculpatul este medic intern la spitalul Manhattan General. Se prea poate să fi fost reținut de vreo urgență. Se pare că avem o problemă...

— Nu, domnule avocat. Noi nu avem nici o problemă. Dumneavoastră aveți o problemă. Și

aveți la dispoziție 20 de minute să o rezolvați. Apoi suspendă ședința. Așa se face că am țișnit din sala de ședințe, am alergat într-un suflet spre un telefon și am sunat la spital, dar acolo nu se știa pe unde umbla Jaffee. Am încercat să sun la el acasă. Suna ocupat. Părea că nici nu plecase încă.

După scurgerea celor 20 de minute, m-am adresat judecătorului din a cărui privire țișneau scintei :

— Dacă ați fi atât de amabil, aș îndrăzni să rog onorata instanță să manifeste indulgență..

El mă întrerupse :

— Indulgența noastră este deja epuizată, domnule Jordan. Este intolerabil. Este o lipsă de respect sfidătoare față de timpul și banii statului. Vom emite un mandat de executare pentru poliție, începând din acest moment. Dacă inculpatul se sustrage jurisdicției acestei instanțe veți pierde cauțiunea. Termenul este mine dimineață. Ora 10.

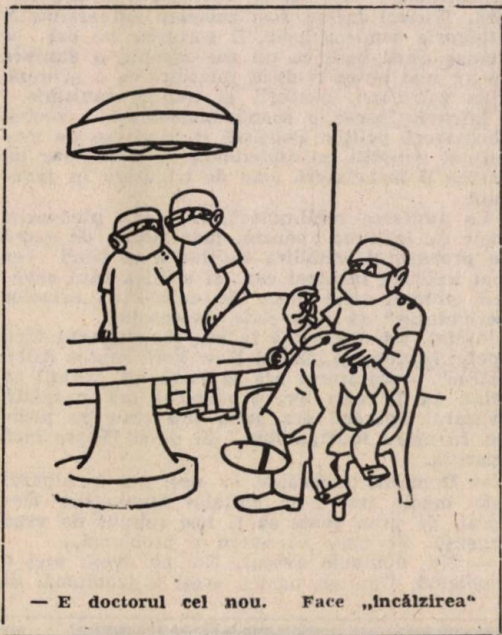
Lovi cu ciocănelul în masă și făcu apel în dosarul următor.

Neliniștea lui Papa era lesne de înțeles. În criza aceasta mondială de bani gheață, zece „bătrâne“ erau bani, nu glumă. Mi-am eliberat mina din strînsoarea lui și m-am dus din nou la telefon. Tot ocupat. Am mai încercat o dată — nimic. Am tras o injură, am ieșit din clădire, am oprit un taxi și m-am repezit pînă în strada 79 est.

2.

Jaffee locuia la etajul 2 al unei clădiri vechi din piatră. Am sunat și n-a răspuns. Ușa nu era încuiată, așa că am intrat. Am dat peste un haos de nedescris. Totul fusese întors cu fundu'n sus și devastat. M-am îndreptat spre dormitor pregătit sufletește să dau peste orice grozăvie.

Ședea pe podea, sprijinit de pat. De data asta fusese desființat de tot. Cineva, sau mai curînd

— E doctorul cel nou. Face „încălzirea“

mai mulți „cineva“, se străduiseră din răspuțeri să-l aducă în halul în care era. Fața parcă îi era tocată. Încercă să vorbească, dar nu reuși decît să scoată niște sunete guturale, încoerente. Doctorul avea mare nevoie de un doctor, și încă repede.

M-am uitat după un telefon și am văzut că receptorul atirna pe jos, ceea ce explica de ce sunase mereu ocupat. Am pus receptorul la loc, l-am ridicat din nou, am bătut de citeva ori din furcă și am obținut tonul. Am format numărul de la spitalul Manhattan General și le-am spus că unul dintre medicii lor interni a suferit vătămări și că era într-o situație foarte critică, le-am dat numele lui și adresa și am adăugat :

— E foarte urgent. Dacă nu vă grăbiți s-ar putea să-l pierdeți.

Cînd m-am întors în dormitor, l-am găsit lat jos, fără cunoștință, ceea ce trebuia să fi fost o adevărată binecuvîntare pentru el.

Ambulanța a ajuns repede, mi s-a permis și mie să-l însoțesc, așa că am urcat lîngă șofer. Pe drum s-au luat toate măsurile de prim-ajutor posibile. Ne-am strecurat prin circulația densă mai mult pe două roți, cu sirena permanent în funcțiune, am trecut de citeva ori pe roșu bîgînd groaza în toți pietonii.

— Cine l-a aranjat în halul ăsta ? — întrebă șoferul.

— Nu știu. Așa l-am găsit.

— Sînteți prieten cu doctorul Jaffee ?

— Sînt avocatul lui.

— Ei, că bine zici ! Parcă trebuia să fie azi dimineață la tribunal, nu-i așa ?

— Știi și dumneata de chestia asta ?

— Sigur că da. A fost de serviciu pe ambulanță săptămîna asta. Zicea că-i datorează o sumă frumuseală agentului lui de pariuri dar că n-are de unde face rost nici de-o para chioară. Mai zicea că l-a făcut K.O. pe un tip care venise să ia datoria asta, în limita legîtimiei apărării, fără nici o îndoială, dar că avocatul lui i-a zis că niciodată nu se poate ști ce hotărîre vor lua jurații. Așa că ieri dimineață era destul de amărit, săracu'. Zău, Jaffee ăsta e un tip de care merita să-ți fie milă, și tocmai de aia n-am înțeles cum de s-a putut schimba așa.

— Cum adică s-a schimbat ?

— Păi, s-a schimbat așa, ca fel de-a fi. Toată dimineața avusese o mutră abătută rău de tot, parcă i se înecaseră toate corăbîile, și apoi, așa din senin, parcă era în al nouălea cer, ridea și glumea într-una.

— Cînd s-a întîmplat asta ?

— Imediat după ce am adus-o pe stewardesă.

— Care stewardesă ?

— Aia de la Linii Aeriene Global. Fața i se schimonosi. Biata fată ! Mersese cu una din mașinile aeroportului Kennedy pînă la Grand Central. Tocmai traversa Lexingtonul cînd a dat taxiul peste ea. Eheh, probabil că avea ceva viteză. Praf a făcut-o ! Jaffee nici nu spera s-o mai poată salva. Nu știu ce-o fi făcut el acolo, în spate, dar oricum trăgea tare, cu oxigen, cu injecții, cu de toate. Pînă am ajuns eu ea la camera de gardă. Atunci, după ce a ieșit el de acolo și am plecat după alt accidentat, am observat eu schimbarea. Era ciudat. Parcă nu-l mai frămînta nimic. Era tot numai un zîmbet !

— Îți amintești cum o chema pe fată ?

— Korth. Alison Korth. Îmi amintesc pentru că doctorul Jaffee era atât de ocupat ajutîndu-i pe cei de la camera de gardă, încît a trebuit să completez eu toate formularele.

Mai dădu un colț, opri sirena, frină la pe-
ronul de la intrarea în spital și dădu fuga în
spate să ajute la scoaterea târgii și transportul
bolnavului în spital, unde era așteptat de o e-
chipă întreagă de medici. O soră de o frumuse-
țe răpitoare mi se așază în cale și-mi spuse
să intru în sala de așteptare.

Stăteam printre oameni cu chipuri mohorite
și mă gindeam la tinărul Jaffee. Presupunerea
cea mai logică era că agentul lui de pariuri, un
tip cunoscut ca Marele Sam Tarloff, nu putuse
să nu reacționeze cînd unul din băieții lui fu-
sese tratat atît de neceremonios de un terchea-
berchea. S-ar fi făcut de ris. Și în aceste con-
diții, ce autoritate ar mai fi avut el față de
eventualii lui debitori cărora le-ar fi trecut prin
cap să nu-și plătească datorile ? Așa că fusese
nevoit să-i dea o lecție lui Jaffee.

Eram agitat și îngrijorat. Curiozitatea mea
nu se putea împăca cu lipsa de acțiune. M-am
ridicat și m-am îndreptat spre biroul de recep-
ție unde am cerut informații despre domnișoara
Alison Korth. Sora de la ghișeu își consultă re-
gistru :

— Camera 625.

Am urcat cu liftul, am trecut pe lingă camera
surorilor, am găsit numărul respectiv și am bă-
gat capul pe ușa întredeschisă. Fata din pat era
toată înfășurată în bandaje, cu ochii închiși,
sub acțiunea unor sedative, puternice, cu mina
stîngă și piciorul drept suspendate, cu o fețișoa-
ră mică și cenușie, de mai mare mila.

Tresărîi auzind o voce :

— Sînteți unul dintre medici ?

Am clipit apoi și am observat de unde venea
vocea. O femeie stătea țepănă pe un scaun lin-
gă perete. Era trasă la față și copleșită de du-
rere.

— Nu, doamnă, — zisei eu.

— Bine, bine, dar dacă cîmva ești tot agent
de asigurări de la compania de taxiuri, poți să
pleci. Vom lua un avocat și veți sta de vorbă
cu el.

— Chiar așa să faceți ! — zisei eu. Sînteți
vreo prietenă de-a Alisonei ?

— Sînt sora ei.

— Țineți-vă tare pe poziție. Să nu-i lăsați pe
măscăricii ăia să vă impresioneze și să vă facă
să semnați vreo hirtie.

Ea se ridică în picioare și se apropie de mine.
Avea ochii de culoare închisă și o privire pă-
trunzătoare.

— O cunoașteți pe Alison ?

— Nu, doamnă.

— Totuși, cine sînteți ?

I-am dat o carte de vizită, s-a uitat la ea și
s-a încruntat :

— Scott Jordan. Numele mi se pare cunoscut.
Dar, oricum, noi nu am solicitat încă nici un
avocat. Sînteți unul dintre aceia care, în goa-
na după clienți, urmăresc ambulanțele ?

— N-aș zice, domnișoară Korth. Nu mă ocup
de accidente rutiere.

— Atunci pe cine reprezentați ?

— Pe doctorul Allan Jaffee.

— Internul care s-a ocupat de Alison în am-
bulanță ?

— Da.

— E foarte drăguț. A venit și s-a interesat de
Alison de cîteva ori ieri, cit am stat eu aici.
Se încruntă și mai tare. Dar nu înțeleg. De ce
are doctorul Jaffee nevoie de avocat ?

— E o poveste mai lungă, domnișoară Korth.
Aș prefera să v-o povestesc la o cafea. Aici în
spital este un bufet destul de bun.

Mă privea cu indoială, așa că adăugai :

— Oricum nu puteți face nimic pentru sora
dumneavoastră deocîndată, iar sora de servicii
vă poate anunța acolo dacă apare ceva între
timp.

Se gîndi-o clipă, apoi aprobă din cap și mă
însoți de-a lungul coridorului pînă la lift, oprin-
du-se puțin la camera surorilor să le anunțe
unde putea fi găsită. Ușa liftului se deschisese
și din el ieși un bărbat. Se opri brusc.

— Bună, Vicky.

— Bună, Ben, — zise ea fără nici o urmă de
simpatie în voce.

— Cum se mai simte Alison ?

— Tot cam așa, — răspunse ea.

— Și-a recăpătat cunoștința ?

— Numai pentru o clipă, apoi i-au făcut iar
injecții și acum doarme. Nu trebuie deranjată.

Privindu-mă, ridică o sprinceană a mirare.
Era un bărbat înalt, cu trăsături dure, cu păr
negru și creț, îmbrăcat sport. Vicky ne prezen-
tă :

— Dinsul este căpitanul Ben Cowan, co-pilot
pe avionul cu care a zburat Alison ultima oară.
Scott Jordan.

Mă salută cu o mișcare sacadată din cap.

— Plecați ?

— Mergem spre bufet, — zisei eu.

— Pot să vă însoțesc ?

— Cred că nu, — zise Vicky. Eu și domnul
Jordan avem de discutat.

Nu reacționează în nici un fel la acest refuz
categoric.

— Înțeleg. Oricum, te rog să-i spui Alisoniei
că am venit și că voi mai veni.

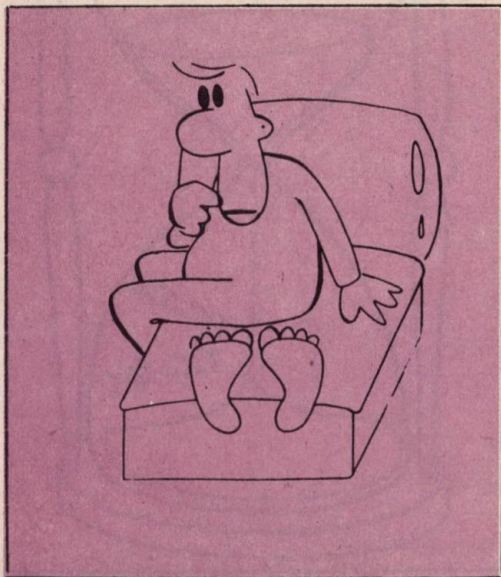
— Bineînțeles.

În lift nu a mai avut loc nici un dialog. Că-
pitanul Cowan a coborît la parter, iar noi la
subsol. Am luat cite o cafea la o măsuță într-un
colț.

— Am impresia că nu vă este prea drag acest
căpitan, — zisei eu.

— Îi detest.

— E prieten bun cu Alison ? — mi-am con-
tinuat eu ideea.

Ea făcu o grimasă :

— Alison e nebună după el. Iar mie nu-mi place absolut de loc. Cred că Ben Cowan e ca o otrăvă pentru ea.

— De ce credeți asta ?

— Să zicem că din instinct. Intuiție feminină. Alison și cu mine sintem foarte apropiate. Întotdeauna stă la mine când are escale la New York. S-a împrietenit cu Ben Cowan cam acum un an, și de atunci încoace parcă-i lovită cu leuca în cap, parcă-i drogată. Înainte avea încredere în mine. Dar acum, de cînd cu Ben, a devenit închisă, are secrete față de mine. Alison nu este o ființă prea practică. Întotdeauna a fost cam naivă și foarte increzătoare, așa că sint tare îngrijorată din cauza ei. Iar acum, ... acest... acest... Începu să-i tremure bărbia, dar se stăpîni și clipind, își reținu lacrimile.

3.

Am sorbit din cafea dîndu-i răgaz să-și revină. După un timp, cu o voce stînsă și răgușită, mă întrebă despre Allan Jaffee. I-am spus că are datorii la jocurile de cărți, că s-a bătut și a fost dat în judecată dar nu a putut veni la proces. I-am spus cum m-am dus la el acasă și cum l-am găsit mai mult mort decît viu, bătut fără cruțare. Vicky era zguduită, dar oricum își uită măcar cîteva clipe propria ei durere. Era îngrijorată, așa că o condusei înapoi la etajul 6. Am coborît apoi căutînd pe cineva care ar fi putut să-mi spună în ce stare mai era Jaffee. Am vorbit cu un medic stagiar care pica de oboseală și era furios la culme ; era obosit pen-

tru că lucrase 10 ore în șir, și furios pentru că trebuia să repare vătămări provocate de oameni altor oameni.

— Îmi pare rău, domnule, — îmi zise el. Dar doctorul Jaffee nu poate sta de vorbă cu nimeni.

— Nici cu avocatul lui ?

— Nici cu Mintuitorul lui ! Pe de o parte, pentru că are maxilarele puse în proteze, iar pe de altă parte, pentru că este sub sedative care-l vor ține amețit 24 de ore.

— Va putea scrie ?

— Da. După ce i se vor suda la loc cîteva fracturi de falange. Mai încercați dumneavoastră peste cîteva zile.

Peste cîteva zile putea fi prea tirziu și nu aveam nici un chef să aștept. Așa că am ieșit din spital și tocmai făceam semn unui taxi cînd simți o mină pe umăr. Era căpitanul Ben Cowan de la Global.

— Vă rog să mă scuzați că insist, domnule Jordan, — zise el. Dar sint foarte îngrijorat de soarta Alisoniei și de la spital nu pot afla mare lucru. Toți sint teribil de secretoși. Mă gîndeam dacă sînteți prieten cu Vicky poate știți ceva.

— De ce nu o întrebați pe ea direct ?

Avea o expresie jalnică.

— Vicky și cu mine nu prea sintem în termeni buni, n-avem aceleași lungimi de undă. Nu cred că mă place.

— Bine, dar adevărul este, căpitan, că nici eu nu știu nimic.

— Doctorii nu i-au spus nimic lui Vicky ?

— N-am vorbit despre asta. Eu nu le cunosc pe nici una dintre ele prea bine, căpitan. Pe Vicky am cunoscut-o numai azi.

— Aha ?! Fruntea îi fu brăzdată de o cută adîncă. Eu înțelesesem cu totul altceva. Credeam că ați venit la spital ca să o vedeți pe Vicky.

— Nu pe ea. Pe un client al meu.

— Un client ?! — zise el nedumerit.

— Sint avocat. Îl reprezint pe medicul intern care s-a ocupat de Alison după accident.

— Jaffee ?

— Exact. Doctorul Allan Jaffee.

— Atunci cred că într-adevăr nu aveți cum să mă ajutați.

Mă tem că nu, — recunoscu eu în momentul în care se oprea un taxi căruia-i făcusem semn.

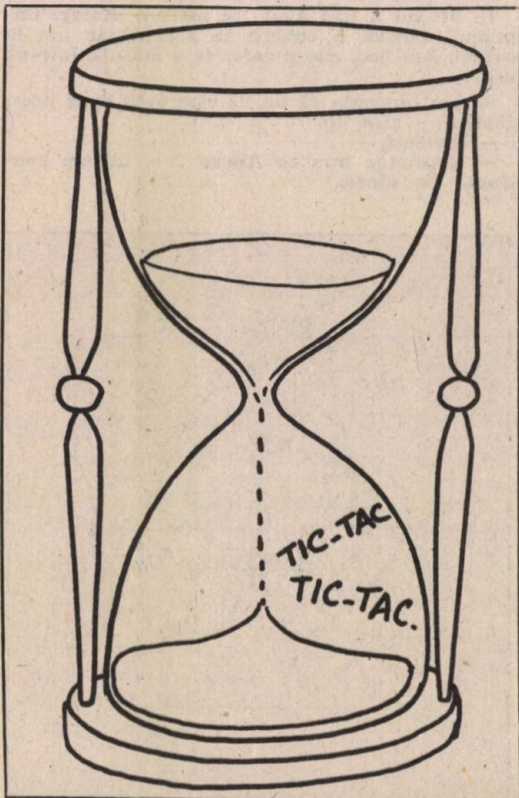
4.

„Tarloff” era un anticariat spre capătul buleului 4, o instituție mare și rentabilă în care se puteau găsi cîteva ediții princeps splendide și care era condusă de un cumnat al proprietarului. La etaj, Sam Tarloff avea o agenție de pariuri deosebit de activă, cu vreo zece telefoane ce zbîrnăiau încontinuu și cu personal foarte dubios. Marele Sam, un bărbat solid, cu o siluetă în formă de pară și un zîmbet angelic total discordant, stătea pe un piedestal urmărind totul și pe toți.

Mă recunosc și mi se adresă cordial :

— Mă bucur că vă văd, domnule avocat. Să mergem în biroul meu.

L-am urmat într-o încăpere mică. Mă privea radios :

— Cu ce vă pot fi de folos, domnule Jordan ?
 — Tinere șef de orchestră ! — îi zisei, chiar în clipa asta te rog să-mi arăți miinile.
 — Pentru ce ?
 — Hai, Samuel, las-o baltă. Știi la fel ca și mine că doctorul Jaffee e la spital.
 — Unde ar putea fi altundeva ? Doar acolo lucrează.
 — Nu în calitate de angajat, ci de pacient.
 — Ce i s-a întâmplat ?
 — L-a ciomăgjit careva, aproape să-l omoare. Vreau să văd dacă nu ai pumnii rănîți.
 — Eu ? Crezi că eu am făcut-o ?
 — Tu sau unul din oamenii tăi. E o concluzie logică.
 — Pentru că mi-a bătut unul din băieți ?
 — Da, pentru asta, și pentru că încă îți mai datorează bani.
 — Gresiți, domnule avocat. Nu-mi datorează bani. A plătit totul noaptea trecută, totul pînă la ultimul cent, bani gheață, plus dobînda.
 — Samuel, eu sint vulpoi bătrîn. Cu mine nu ține. Cum ar fi putut Jaffee stringe atîta bănet dintr-un salariu de medic intern ?
 — Asta nu-l treaba mea, domnule avocat. Eu i-am dat chitanță. Întrebă-l pe el !
 — Nu poate vorbi. Are maxilarele în proteze.
 — Atunci caută-l în buzunare. Trebuie să aibă chitanța undeva.
 După atîta amar de vreme de cînd incolțeam martori la bară, imf formasem instinctul de a detecta minciuna. Tarloff nu mințea. L-am crezut.
 — Tu ai multe legături, Sam. Spune-mi, cine crezi că i-a făcut pocinogul ăsta ?
 Se îmbăfoșă ca o statuie :
 — Nu știu. Dar era de presupus, domnule avocat, trebuia să i se întîmple mai devreme sau mai tîrziu. Jaffee o căuta cu luminarea, n-avea pic de astîmpăr. Joacă fără capital. Cine știe, poate datorează ceva și la Shylock. Dar dacă vreți, pot să mă interesez.
 — Ți-aș fi recunoscător.
 — Ei, atunci ce-ar fi să pariați ceva pe Belmont, domnule avocat...
 — Azi nu, Samuel. Pot să dau un telefon de la tine ?
 — Sînteți invitatul meu !
 Am sunat la spitalul Manhattan General și am obținut legătura cu Vicky Korth în salonul surorii sale. Ea tot mai stătea de planton. Am întrebat-o dacă Alison mai avea prietenii buni la Global. Mi-a dat un nume, Ann Leslie, o altă stewardesă, care de obicei trage la Barbison, un

fel de cămin pentru femei singure. Vicky s-a oferit să o sune ea și s-o anunțe că o voi căuta. Am găsit-o pe Ann Leslie așteptîndu-mă în hol. Era o fată subțire, înaltă. Se vedea că e îngrijorată și vroia să știe cînd o va putea vizita pe Alison.

— Peste cîteva zile, — am zis eu.
 — Fir-ar să fie ! Avea o expresie tragică. Zburăm din nou miercuri.
 — Unde ?
 — Aceeași destinație. Amsterdam. Cu același echipaj, în afară de Alison. Îi voi simți mult lipsa.
 — Cred că și căpitanul Ben Cowan îi va simți lipsa.
 — Mă privi cu coada ochiului gînditoare.
 — Deci știți despre el.
 — Vicky mi-a spus. Și ea nu este deloc încîntată.

Ann Leslie se crispă.
 — Nici eu nu-s încîntată. Cowan ăsta e un vînat de fuste, un afemeiat. Și se folosește de oameni pentru a-și atinge scopurile. S-a dat și la mine, înainte de a veni Alison în echipajul nostru, dar n-a ținut. Pur și simplu nu-mi inspire încredere. L-ați cunoscut pe Ben ?

— Da. Pare foarte îndrăgosit de Alison.
 — Joacă teatru, credeți-mă pe mine.
 — E atent cu ea așa, pe față ?
 — Da, nu fac nici un secret din asta, dacă la asta vă referiți.

— Nu cumva știți de ce nu a însoțit-o ieri pînă-n Manhattan după ce ați aterizat la Kennedy ?

— Ba da. Pentru că a fost reținut la vamă. L-au invitat să stea de vorbă într-una din camerele lor speciale. Erăm și eu acolo și l-am auzit spunîndu-i Alisonei să se ducă ea înainte, că apoi va veni și el.

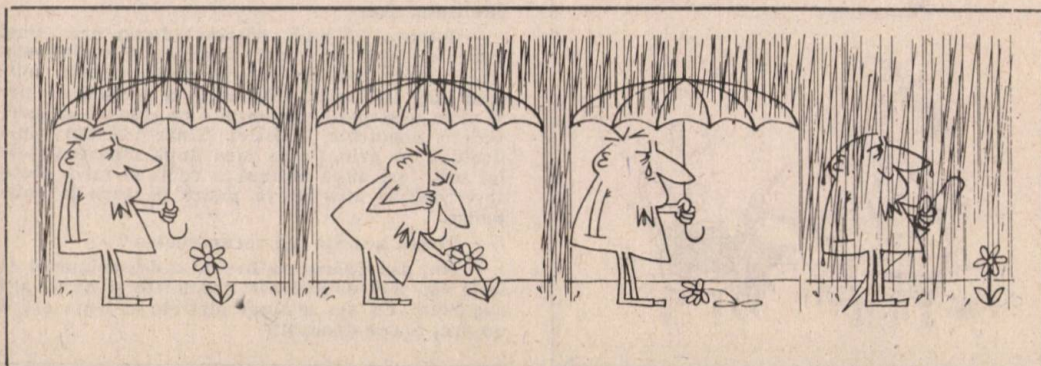
— E ceva obișnuit pentru un membru al echipajului să fie reținut la vamă ?

— De obicei, nu. Pe mine nu m-au întrebant niciodată nimic. Dar, oricum, nu cred că a fost mare lucru căci știu că va zbura cu noi și miercuri, la următorul zbor.

Am mai vorbit un timp, l-am mulțumit și i-am promis că-i voi spune Alisonei că o va vizita de îndată ce doctorii îi vor permite.

5.

Am plecat de acolo cu un taxi pînă la apartamentul lui Jaffee. Portarul clădirii m-a recunoscut și m-a lăsat să intru.

Am rămas în picioare trecind cu privirea peste tot haosul de acolo. Nimic nu fusese cruțat. Chiar și tapițeria de la mobilă fusese tăiată cu lama și zegrasul era împrăștiat pe jos. Sertarele erau toate scoase și răsturnate. M-am lăsat pe vine și am răsfoit hîrțile. N-am găsit nici o chitanță de la Sam Tarloff, dar cam după o oră am găsit ceva și mai interesant : o copie după o chitanță de depunere de la banca Gotham Trust cu data de ieri ; era pentru suma de 34 000 dolari.

M-am ridicat în picioare, m-am îndreptat spre un scaun, fără a putea să-mi iau privirile de la ea. M-am întrebat cum o fi reușit Jaffee, un falit fără credit, să facă rost de o astfel de sumă fabuloasă. Am văzut că depunerea nu se făcuse în bani gheață. Suma de 34 000 dolari era trecută la rubrica de cecuri.

Dar un cec de la cine ? Și pentru ce ? Analizînd chitanța cu atenție, am simțit deodată un fior, un fel de prevestire, și intrucît Gotham Trust era și banca care-mi gira mie afacerile, aveam ceva relații acolo. Conturile bancare nu sînt chiar atît de secrete cum se crede în general.

Doăzeci de minute mai tîrziu intram pe ușile glisante ale băncii Gotham Trust, îndreptîndu-mă spre biroul domnului Harry Wharton, vice-președinte adjunct, căruia-l făcusem și eu un serviciu riscant în urmă cu patru luni. Cînd mă văzu se ridică în picioare și-mi strînse mina. S-a așezat apoi la locul său și m-a ascultat. Examină încruntat hîrtiuța cu depunerea lui Jaffee sărpinindu-se pe frunte, apoi ridică privirea spre mine cu o grimasă parcă de durere :

— Ei, domnule Jordan, cum să vă spun eu, așa ceva nu se poate face.

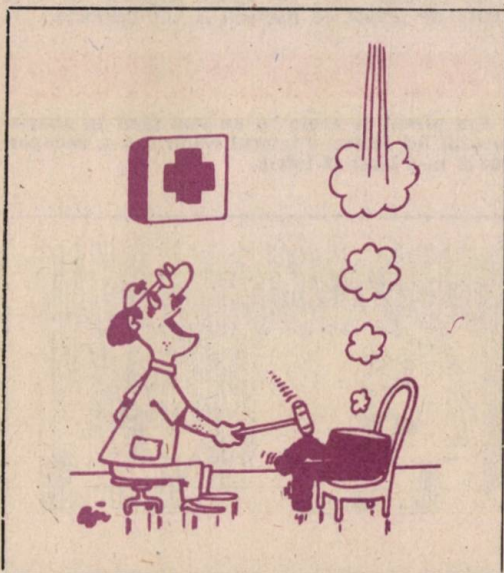
— Știu.

— Nu intră în practica băncii noastre să dea informații în legătură cu afacerile clienților noștri.

— Știu.

— Mi-e foarte greu.

— Știu.

Otă și se ridică în picioare, apoi dispăru în cine știe ce ungher doșnic al băncii. Eu așteptam fără să mă impacientez. Cînd se întoarse era ușor transpirat. Își dresе vocea și zise :

— Sper să înțelegi că este strict confidențial ?

— Absolut !

Cobori vocea.

— Ei bine, conform microfilmului nostru, depunerea s-a făcut de pe un cec dat doctorului Allan Jaffee de către Jacques Sutro, Ltd. Presupun că numele nu vă este străin.

— Într-adevăr. Îți rămîn profund îndatorat, Harry.

— Pentru ce ? Eu nu v-am spus nimic.

— Așa este. Oricum, aș vrea, dacă se poate, să-mi dai și mie o fotocopie.

Se îngălbeni la față și aproape sări de pe scaun, așa un tremur convulsiv îl apucă. M-am grăbit să adaug :

— E-n regulă, Harry. N-are nimic. Plec.

Sînt sigur că nu regreta că o fac !

Domnul Jacques Sutro este negustor de pietre prețioase și lucrează într-un birou somptuos la etajul unei clădiri de pe bulevardul 5. Un specimen rasat, cu părul argintiu și cu maniere tot atît de șlefuite ca și opalul. Își puse miinile cu manichiură perfectă la piept și mă ascultă cu un zîmbet frumos ce punea în valoare cei mai frumoși fildeși în captivitate.

— Deci, — încheiam eu, ca avocat al doctorului Jaffee, v-aș rămîne îndatorat dacă mi-ați putea furniza cîteva amănunte în legătură cu tranzacția încheiată cu el.

— De ce nu discutați cu clientul dumneavoastră ?

— Aș face-o dacă ar fi posibil, domnule Sutro. Din nefericire, doctorul Jaffee a fost victima unui accident și acum se află la spitalul Manhattan General, ca pacient, sub influența unor sedative foarte puternice. Ar mai putea trece multe zile pînă ce va fi în stare să vorbească. În acest timp eu mă ocup de problemele lui juridice și este absolut necesar pentru mine să-mi completez informațiile.

Sutro căzu pe gînduri.

— Sper că nu aveți nimic împotriva dacă sun la spital, nu ?

— Bineînțeles că nu. Chiar vă rog !

Obținu numărul, vorbi, ascultă concentrat, apoi dădu din cap aprobativ și închise. Își puse miinile pe birou.

— Să știți că eu l-am cunoscut înainte de a muri pe tatăl tinărului Jaffee.

— Și eu, domnule Sutro. De fapt, el a fost cel care m-a angajat imediat după ce am absolvit facultatea. Toamă de aceea mă ocup de afacerile fiului său.

— Înțeleg. Ei bine, bătrînul domn era unul dintre clienții mei foarte prețuiți. A achiziționat cîteva piese deosebit de frumoase pentru soție cînd încă mai trăia. Mai tîrziu a cumpărat chiar și niște nestemate nemontate ca măsură de prevedere împotriva inflației. Tinărul Allan le-a lichidat tot prin firma mea după moartea tatălui său. Ieri după-amiază a venit și mi-a oferit spre vînzare alte cîteva pietre pe care le moștenise.

— Marfa aceasta ați recunoscut-o ?

— Nu, dar tinărul Jaffee mi-a dat asigurări că tatăl său mai cumpărase nestemate și de la alți negustori. Eu am evaluat pietrele și i-am oferit un preț foarte onorabil.

— Cît i-ai oferit ?
— 40 000 de dolari. El mi-a spus că are imediat nevoie de niște bani gheață, de fapt zicea că este foarte urgent și că nu putea să aștepte pînă ce banca mea va onora cecul. Mi-a spus că dacă îi dau 40 000 bani gheață, scade prețul cu 2 000. Așa că i-am dat banii în numerar și un cec de 34 000.

Pe figura lui Sutro se citea îngrijorarea.
— N-am făcut nimic rău, nu-i așa, domnule avocat ?

Am dat din umeri ; nu puteam să știu.

În scurt timp, domnul Sutro, după cite imi dădeam seama, urma să sufere un șoc groaznic, dar aveam de gînd să las pe altcineva să i-l provoace. Cînd am plecat l-am lăsat pe gînduri.

Acum aveam nevoie de Vicky Korth. M-am dus să o caut la spital, dar nu era în rezerva Alisonei, și nici Alison nu era. Se făcuse curățenie în cameră, se schimbaseră așternuturile ; nu era nici o urmă că ar fi fost ocupată. M-a străbătut un fior de gheață și m-am îndreptat spre camera surorilor. Erau de servicii două fete îmbrăcate în alb. Răspunsul lor nu fu nici stereotip și nici tăios :

— Alison Korth a suferit pe neașteptate unele complicații respiratorii și, în ciuda tuturor eforturilor făcute, nu a mai putut fi salvată.

N-aveam cum să știu dacă Vicky, în aceste momente, prefera să fie singură sau dacă i-ar fi făcut bine prezența cuiva. Propria mea experiență imi dovedise că majoritatea celor aflați în astfel de situații simt cu disperare nevoia unor cuvinte de mîngiere din partea celor veniți să prezinte condoleanțe. I-am căutat adresa în cartea de telefon și m-am dus la ea.

Vicky imi deschise. Încă nu înregistrase complet șocul morții Alisoniei. Părea amețită, paralizată și avea nevoie de cineva care să o asculte cu înțelegere.

— Ah, Scott, — zise ea cu o voce slabă, tremurată, n-ar fi trebuit să se întîmple una ca asta. Nu, n-au fost atenți...

— Cine ? — întrebai eu.

— Surorile, doctorii, careva...

Ne-am așezat. I-am reținut mina în mina mea.

— Spune-mi cum s-a întîmplat ?

— Avea... avea probleme cu respirația și i-au pus oxigen. A fost vina mea. Am lăsat-o singură. Am coborît la bufet să-mi iau un sandviș și cînd m-am întors am observat că ceva nu era în regulă. Era vinată la față și am văzut că se desprinsese furtunul de la tubul de oxigen, iar Alison... Alison... Ochii i se umplură de lacrimi și-și ascunse fața la pieptul meu.

I-am spus în șoaptă :

— Nu puteai să prevezi așa ceva, Vicky. Nu trebuie să te învinovățești de ceva ce nu se putea ști dinainte.

După o vreme se rezemă și simți nevoia să dea glas amintirilor, să vorbească despre copilăria lor. O năpădiseră nostalgia și amintirile triste și dragi. Era cea mai bună terapie. Chiar a zîmbit o dată sau de două ori.

Cînd a făcut în cele din urmă, am început să vorbesc eu. Am pus-o la curent cu totul. I-am spus cu cine am vorbit, ce bănuiam și la ce concluzie ajunsese. I-am spus că Alison fusese folosită în scopuri necurate, că aveam nevoie de ajutorul ei și i-am explicat ce trebuia să facă ea în continuare.

Medită în tăcere la cele ce-i spusese timp de cîteva minute. Apoi se ridică și se duse la

telefon. Formă un număr și rosti cu o voce dură :

— Sint Vicky Korth. M-am gîndit că e de datoria mea să te anunț că Alison a murit azi după amiază. O fac pentru că imi inchipui că asta ar fi fost dorința ei. Înimmormintarea va avea loc joi, serviciul religios la capela Lambert... A, da, mai e ceva. Dacă dorești, poți să o vezi în camera mortuară a spitalului în seara aceasta. Am aranjat în acest sens eu la spital azi cînd mi-au dat pachetul cu hainele ei. Vor fi și eu acolo începînd cu ora 6. Te rog, anunță-i și pe ceilalți prieteni ai ei.

6.

Era aproape 7. Stăteam singur în apartamentul lui Vicky și așteptam. Pupilele mi se dilataseră, adaptîndu-se la întunericul ce se întea. Pe măsută se afla un pachet mare, maroniu. În spatele meu, ușa de la o debara era deschisă, așteptîndu-mă. Zgomotele circulației se mai domoliseră. Stăteam cu capul ridicat, concentrat, cu urechea ușor aplecată înspre ușa de la hol.

Încă nu știam ce voi face dacă va veni. Nici măcar nu eram sigur că va veni, dar deodată, pe neașteptate, sună soneria. Părea anormal de stridentă. Nu m-am mișcat. Urmă o pauză, apoi sună din nou. Modus operandi standard : întii suni ca să te asiguri că nu este nimeni acasă. Mi-am ținut respirația. Iată, asta era : un fișit metalic în broască. M-am strecurat în debara, lăsînd ușa ușor întredeschisă, ceea ce imi permitea un cîmp bun de observație.

Încuietorea cedă și o rază de lumină străpuse întunericul. O voce întrebă în șoaptă : Vicky, ești acasă ? Tăcere. Se aprinseră lumi-

NIC. NICOLAESCU

nile în tavan. Ajunse în cimpul meu vizual și-l văzui cum își plimba privirea dintr-un capăt într-altul al încăperii. Se îndreptă spre masuță, luă pachetul și-l desfăcu ambalajul. Împrăstie conținutul, controlind fiecare piesă din îmbrăcămintea Alisonei.

— N-are sens, Cowan, — zise eu făcându-mi apariția. Nu vei găsi nimic aici.

Ridică brusc capul și rămase ca trăsniț, cu maxilarele încheștate.

— Ești un nemernic, un nenorocit, un șobolan hidos. Auzi, să încolțești o copilă naivă și încrezătoare ca Alison Korth și s-o pui să-ți facă jocul murdar !

— Ce dracu' tot vorbești !

— Nu mai ai scăpare, Cowan. Acum ți s-a infundat. Știi bine despre ce vorbesc. Despre diamante. Despre pietrele nemontate din Amsterdam. Despre „divertismentul” tău ca pilot pe Liniile Aeriene Global. Te așteptai să fii urmărit, așa că ai pus-o pe Alison să treacă marfa în locul tău. Ascunsă asupra propriei ei persoane. De aceea ai scăpat basma curată când te-au percheziționat ieri la vamă, la aeroportul Kennedy.

Cu buzele crispate șulără printre dinți :

— Ai cam luat-o razna, domnule avocat !

— Las-o baltă, Cowan ! Tot planul tău s-a dus de ripă în momentul în care Alison a fost accidentală și dusă la spital. Ai crezut că pietrele au fost descoperite când a fost dezbrăcată și te-au trecut sudorile la gândul acesta. Dar când ai văzut că nu se petrece nimic, ai început să te întrebi ce s-o fi întâmplat și ai ajuns la o anumită concluzie. Doctorul de pe ambulanță fusese nevoit să-i descheie uniforma pentru a o asculta cu stetoscopul, așa că el trebuie să fi fost cel care a găsit pietrele prinse cu leucoplast pe piele. Te-ai interesat, ai aflat cine era acest doctor și așa se face că îi cunoșteai numele atunci când te-am anunțat că doctorul intern de pe ambulanță care o îngrijise pe Alison imediat după accident era clientul meu. M-ai întrebat ce-a pățit. De ce să fi pățit ceva ? Pu-

team să mă duc la spital să stau de vorbă cu el pentru simplu motiv că acolo lucra, nu ? Dar dumneatai știai că i se întâmplase ceva, căci erai chiar autorul „celor întimplări”. Intraseși în apartamentul lui să-ți cauți prada, l-ai auzit venind și l-ai atacat pe la spate, dar Joffee nu-i un tip ușor de lichidat, așa că, chiar și rănit, tot ți-a opus rezistență. Nu știu, poate ai avut și ceva ajutoare. Poate ai încercat să-l faci să vorbească.

Cowan rămăsese ca o statuie de piatră.

— N-ai aflat nimic de la Joffee, — continuai eu, și nici n-ai găsit nimic în casa lui. Așa că probabil te înșelaseși în legătură cu el. Poate că Alison ascunsese pietrele undeva în hainele pe care le purta și nu le găsisse nimeni încă. De aceea ai venit aici în seara aceasta, după ce Vicky îți spusese că a adus acasă hainele Alisonei. Trebuia să le găsești și știai că Vicky este la capela spitalului la ora aceasta.

Făcu un pas spre mine.

— Fii atent, — spusei eu, doar nu-ți inchipui că abordez un asasin de unul singur.

— Asasin ?

— Da, Cowan. Iată cum stau lucrurile ! Ești un specimen prevăzător. Trebuia să înlături orice posibilitate de a fi descoperit. Să presupunem că cei de la spital ar fi găsit diamantele și ar fi anunțat poliția, iar aceasta ar fi așteptat acum în tăcere ca Alison să-și revină pentru a putea să o ia la întrebări. O fată ca ea nu ar fi rezistat la presiuni. Ar fi putut scoate de la ea orice. Ea ar fi făcut o declarație completă, iar tu nu ai fi avut scăpare. Așa că ea trebuia să dispară. Trebuia eliminată. Ai pindit-o pe Vicky, ai văzut-o când a ieșit din camera surorii ei, te-ai strecurat apoi înăuntru și te-ai ocupat de aparate. I-ai scos tubul, de oxigen și ai urmărit-o cum moare. Polițiștii știu acum ce au de căutat și, în curînd, dor da de amprente tale pe aparate.

Asta l-a doborât. Și-a imaginat că ar mai avea o scăpare : fuga. Așa că s-a năpustit pe ușă. Dar eu nu glumisem. Polițiștii îl așteptau pe coridor.

Rareori se termină o poveste cu bine pentru toți eroii ei.

Vicky și-a pierdut sora, dar a cîștigat un avocat, pe mine. Serviciul vamal al S.U.A. a făcut o descindere la Jacques Sutro și a ridicat diamantele de contrabandă. Avocații lui Sutro au reclamat la bancă suma depusă de Jaffee și au recuperat ceul de 34 000 dolari. Dar domnul Sutro mai vroia încă și cei 4 000 bani gheață, așa că i s-a adresat Marelui Sam Tarloff. Nici o șansă !

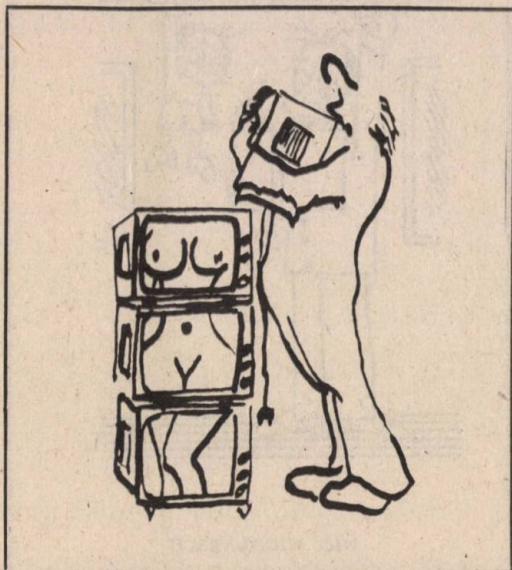
Allan Jaffee s-a vindecat bine. S-ar putea ca acest episod să-l fi lecuit și de jocuri. S-a salvat în procesul diamantelor pe cale de expediție, și a depus mărturie împotriva lui Ben Cowan.

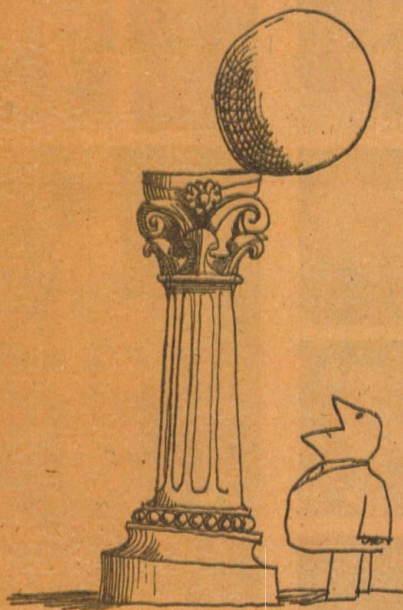
Cowan urma să fie scos din circuit pînă la adînci bătrînețe.

Pentru mine, a-l apăra pe Jaffee, era un act de caritate. Nu m-a plătit niciodată.

Singurul care a scăpat neatins a fost Nick Papadopoulos. Judecătorul a revenit asupra anulării cautiunii și Papa și-a primit toți banii înapoi. Delira de fericire. Ne-a invitat, pe Vicky și pe mine, la cină. Asta se întâmpla acum două săptămîni. Încă și acum, ne mai străduim să digerăm !

În românește de Ligia Ivan

CHESTIONARE

Fragmente

din jurnalul scriitorului elvețian

MAX FRISCH

— Sinteți sigur că vă interesează menținerea speciei umane dacă dumneavoastră și cunoscuții dumneavoastră nu mai există?

— De ce? Sint suficiente cuvintele cheie.

— Ați fost nedrept față de o anumită persoană, care nu trebuie să cunoască acest lucru și, din acest motiv, pe cine urâți mai mult — pe dumneavoastră înșivă sau persoana respectivă?

— Ați vrea să aveți memorie absolută?

— Dacă ați avea putere să porunciți ceea ce astăzi vi se pare, just, ați porunci, fie și în pofida opoziției majorității? Da sau nu? De ce nu dacă vi se pare just?

— Când ați încetat să credeți că veți fi mai înțelept

sau mai credeți acest lucru și acum? Indicați virsta.

— Vă convinge autocritica?

— Ce credeți că vi se ia în nume de rău de către alții și ce vă luați singuri în nume de rău — și, dacă nu este unul și același lucru, pentru ce ați cere întii scuze?

— Căsnicia, constituie ea o problemă pentru dumneavoastră?

— Ce probleme rezolvă o căsnicie bună?

— Dacă ați avea de ales între o căsnicie care poate fi socotită fericită și inspirația, inteligența, menirea ș.a.m.d. care ar putea să vă pîcliclizeze fericirea conjugală, ce vi s-ar părea mai

important a) ca bărbat; b) ca femeie; De ce?

— Credeți că știți prin ce anume ați dobîndit dragostea unei femei și, dacă într-o bună zi aflați cum ați dobîndit-o într-adevăr, vă îndoiți de dragostea ei?

— Ce numiți dumneavoastră „bărbătesc“?

— V-ați putea imagina o lume a femeilor?

— Ce admirați dumneavoastră la femei?

— În general, știți ce sperați?

— Invidiați uneori animalele care par a se descurca și fără speranță, de pildă, peștii dintr-un acvariu?

— Dacă vi se împlinește o speranță intimă, de regulă cită vreme socotiți că a fost o speranță adevărată și că împlinirea ei a însemnat pentru dumneavoastră ceea ce v-ați imaginat ani de-a rîndul?

— Care este speranța la care ați renunțat?

— Cîte ore din zi sau cîte zile din an vă mulțumiți cu cîte o speranță redusă — că va fi iarăși primăvară, că durerile de cap trec, că un anume lucru nu va ieși nicicînd la lumina zilei, că musafirii totuși pleacă la un moment dat, ș.a.m.d.?

— Poate ura să genereze o speranță?

— Cu privire la situația mondială, sperați a) în rațiune, b) în miracol, c) că lucrurile vor decurge ca și pînă acum?

— Puteți gîndi fără să sperați?

— Puteți iubi un om care fiindcă își imaginează că vă cunoaște, mai devreme sau mai tîrziu încetează să-și pună speranțe în dumneavoastră?

— Ce vă umple de speranță — a) natura, b) arta, c) știința, d) istoria omenirii?

— Vă sint de ajuns speranțele dumneavoastră intime?

— Admițînd că reușiți să deosebiți speranțele dumneavoastră personale de speranțele pe care și le pun alții în dumneavoastră (părinți, profesori, camarazi, parteneri de dragoste) — ce vă nemulțumește mai mult, cînd nu le împliniți pe primele sau pe ultimele?

— Ce sperați de pe urma călătoriilor?

— Dacă știți că cineva suferă de o boală incurabilă — îi dați speranțe pe care dumneavoastră înșivă le socotiți înșelăciune?

— Ce vă interesează în speranța dumneavoastră — a) îmbărbătarea, b) recunoașterea greșelii comise c) alcoolul, d) onorurile, e) norocul la jocuri, f) un horoscop, g) faptul că cineva se îndrăgostește de dumneavoastră?

— Admițând că trăiți cu o Mare Speranță („omul îi este sprijin omului“), dar aveți prieteni care nu împărtășesc această speranță, faptul acesta împietăzește prietenia sau Marea Speranță?

— În situație opusă, adică dacă dumneavoastră sinteți acela care nu împărtășește Marea Speranță a prietenului — vă simțiți mai înțelept decât cel dezamăgit, de fiecare dată cind acesta are parte de dezamăgiri?

— Ca să puteți gândi și acționa în spiritul dumneavoastră, trebuie ca speranța respectivă să fie, potrivit judecății dumneavoastră omenestii, realizabilă?

— Ce vă ghidează faptele dumneavoastră zilnice, hotărârile, planurile, convingerile ș.a.m.d., dacă nu cite o speranță — precisă, vagă?

— Vi s-a întâmplat să trăiți o zi sau măcar o oră efectiv fără nici o speranță, chiar și fără speranța că odată totul se va sfârși, cel puțin în cazul dumneavoastră?

— Dacă aduceți pe cineva în situația să-și piardă umorul (de pildă pentru că i-ați lezat sentimentul de rușine) și dacă atunci faceți constatarea: omul acesta n-are umor; considerați că dumneavoastră aveți umor pentru că acum rideți de el?

— Cum pot fi deosebite între ele gluma și umorul?

— Cind simțiți că cineva vă întîmpină cu antipatie — ce vă reușește mai degrabă, o glumă sau umorul?

— Considerați umor — a) să ridem de un al treilea, b) să rideți de dumneavoastră, c) să determinați pe cineva să poată ride de sine, fără a se rușina?

**În românește de
Corina Jiva**
(fragmente)

B. B.

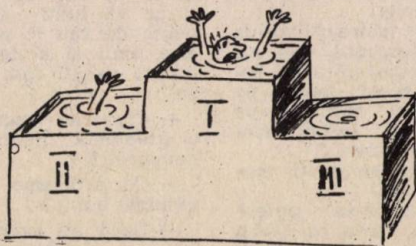
Sînt mai multe generații de iubitori ai celei de a șaptea arte, care au admirat-o pe celebra Brigitte Bardot, artista care, alături de Marilyn Monroe și Jayne Mansfield a devenit idolul celor ce admiră fetele cu părul de aur.

Spre deosebire de multe dintre stelele marelui ecran, care se pot împăca cu gîndul că timpul trece și pentru ele. B.B.

s-a retras de pe platourile de filmare dedicîndu-se în exclusivitate ocrotirii animalelor.

Dar, cum „...asasinul“ se întoarce întotdeauna la locul „crimei“, a revenit și B.B. pe platou. Pentru ultima dată zice ea, în vederea realizării unei pelicule cu caracter autobiografic intitulată „Chipul unei femei“.

În fotorgafiile alăturate vă prezentăm cîteva expresii ale acestui chip, care la vremea lui de glorie aducea Franței sume mai mari decît uzinele „Renault“.

Festivitate de premiere

PAT
MC GERR

DREPTATEA

1.

Charles Selden dormea adinc. Și cum dormea îl năpădi pe nepusă masă unul din visele acelea grele, care îl urmăreau de atîta vreme. Și strigătul cumplit pe care îl auzise făceau parte tot din visul acela. Se trezi însă brusc și-și dădu seama că de fapt fusese glasul real al soției sale, pătrunzător și plin de groază.

Se frecă la ochi și văzu că soția lui era lingă el, în patul conjugal, apăsîndu-și cu o mină pe gură iar cu cealaltă arătînd spre birou. În clipa aceea ceva sclipi puternic pe birou și se auzi o împușcătură. Femeia se prăbuși pe pernă.

Instinctiv, pînă a nu apuca să-și dea seama de ce anume se întimplase și pînă a nu-l cuprinde spaima, Selden dădu pătura la o parte și se aruncă după umbra întunecată de lingă birou. Se auzi o împușcătură pe care însă Selden, cu toate că-l rănise la umărul stîng, nici nu o înregistră. El se azvîrlî cu atîta furie asupra

intrusului, încît arma îi zbură acestuia din mină căzînd apoi ceva mai departe.

Nu avu loc nici un fel de luptă, străinul, slab și fără armă acum, nu mai avea decît o dorință — să dispară cît mai repede. El se smulse din strînsoarea lui Selden și o zbughi afară pe ușa deschisă pe care de altfel și venise. Selden, care voia să-l urmărească se lovi cu piciorul stîng, desculț, de pistolul căzut pe podea, se opri, ridică arma apoi se duse repede la fereastră. Intrusul dispăruse însă fără urmă printre arbuștii și copacii din spatele bungalovurilor. În lumina lunii urmele pașilor lui se vedeau foarte clare pe stratul subțire de zăpadă.

Zăpadă, constată Seldeu, și-l cuprinse o furie teribilă, de cite ori nu i-am spus Helenei că o să vină vremea rea, ea însă o ținea pe a ei cu încăpăținare, numai pentru a rămîne mai departe la bungalov.

Apoi îi trecut prin cap gîndul că de acum încolo nu se vor mai certa niciodată...

„Helen e moartă iar eu...“, își zise în gînd.

2.

— După aceea am leșinat, cred.

Selden trebuia să repete mereu și mereu împlinirea cu pricina — mai întâi la poliție, apoi reprezentantului său juridic și în cele din urmă în fața tribunalului.

— După ce mi-am revenit am stat puțin întins pe canapea, capul îmi vijilia nebunește. Mi-am adunat toate puterile și am fugit spre Helen. Ea însă nu mai respira. Am sunat la poștă, dar se pare că n-am vorbit prea clar. Cu toate acestea domnișoara aceea a înțeles despre ce este vorba și a informat organele respective. Mie nu mi-a mai rămas altceva de făcut decât să aștept...

Primul lucrător de la poliție, un căpitan la vreo cincizeci de ani, îl asculta cu un aer prietenesc, îi puse doar câteva întrebări și făcu o mulțime de remarci. El manifestă o anumită bănuială numai în momentul în care Selden îl descrie pe intrus.

— Afară pe zăpadă î se văd urmele. Urmele lui vă pot spune ceva despre cât era el de înalt? Nu cumva v-ar putea ajuta să-l identificați?

— Dar nu se vede nici o urmă, răspunse căpitanul. Și chiar dacă ar fi fost niște urme, le-a acoperit zăpada...

— Ce ghinion pe capul meu, zise Selden gândindu-se în momentul acela la cu totul altceva.

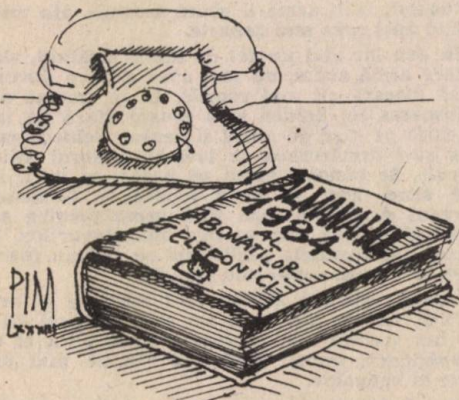
— La sfârșitul lui octombrie nu mai sînt pe acolo nici un fel de oaspeți. Bungalovul dv. este singurul locuit pînă la această dată.

— Știu, zise Selden. Familia Davis, vecinii noștri, s-au întors în oraș încă de acum zece zile. Cred că vagabondul acela sau cine o fi fost el, a mizat pe faptul că acolo totul era pustiu — era un bun prilej pentru el de a fura de prin căsuțe.

— Mda, s-ar putea ca și el să fi gândit exact așa, zise căpitanul.

În momentul acela din dormitor își făcu apariția doctorul pe care căpitanul îl întreabă:

— Sînteți gata cu toate, doctore?

PIM

— Da, am terminat. Dar a fost un nonsens să chemi salvarea. aici pînă a nu se lumina de ziuă.

— Îl las aici pe sergentul Murphy, zise căpitanul. Dv. ce aveți de gînd să faceți, Selden, rămîneți aici sau mergeți cu noi în oraș?

— Rămîn aici, răspunse Selden. Cu toate că poate v-aș fi de vreun folos la prinderea făptașului.

— Treaba asta lăsați-o frumuseț pe seama noastră. Dacă el se mai află încă în pădure, îl găsim pînă dimineată. Dacă însă a reușit s-o știeagră, ei, atunci treaba o să dureze ceva mai mult. Sînteți gata, doctore? Putem pleca?

— Da. Dv., domnule Selden, nu trebuie să vă faceți griji din cauza rănii de la umăr, zise el, uitîndu-se la pînza de păianjen pe care i-l aplicase lui Selden. Gloanțele v-au zgîriat puțin mușchiul. Ați avut un noroc de milioane, dacă lovitura ar fi fost cu o palmă mai jos...

„Ați avut un noroc de milioane!” cuvintele acestea îi sunau tot timpul lui Selden în urechi în timp ce urmărea mașina poliției care cobora pe serpentina îngustă. Încea să nu se gîndească că în dormitor, lângă cadavrul Helenei, stătea de pază un tinăr sergent de poliție.

3.

Revenind a doua zi, căpitanul încetă să-l mai întrebe pe Selden despre necunoscutul în cauză și începu să se intereseze de cu totul alte lucruri.

— Acesta este cel de al patrulea an de cînd vă petreceți vara aici, nu-i așa domnule Selden? Ați rămas de fiecare dată pînă în octombrie?

— Nu. Pînă acum ne-am întors în oraș de fiecare dată la sfîrșitul lui septembrie. Știți, doamna mea iubeste... oh, iubea viața în mijlocul naturii. Ea nu se sătura niciodată să hoinărească pe dealurile împădurite sau să prindă pește în piraie. Anul acesta a hotărît să rămînem aici cît timp ne va permite vremea...

„Și o dorea cu atît mai multă încăpăținare, cu atît mai multă îndărătnicie — gîndi Selden — cu cît știa mai bine că așteptam cu nerăbdare să mă întorc în oraș. Mai mult ca sigur că ea și-a dat seama de ce nu mai puteam amina plecarea.”

— Dv. nu erați grăbit să vă întorceți la slujbă?

— Păi... Slujba mea mă poate aștepta oricît. În glasul lui Selden se simțea multă amărăciune. Știți... lucrez la firma familiei.

— A familiei dv.?

— Nu, a familiei soției.

Întrebările căpitanului erau din ce în ce mai la persoana lui Selden, mai lipsite de tact. În cele din urmă Selden izbucni:

— La dracu, unde vreți să ajungeți cu întrebările astea, căpitane? Soția mea a fost ucisă, asasinul ei se plimbă în libertate iar dv. stați liniștiți și vă băgați în viața mea personală. Se-ntelege că ne-am mai ciondănit și noi din cînd în cînd, dar arătați-mi, vă rog, și mie o căsnicie în care soții să nu se fi certat niciodată pe parcursul a cinci ani! Credeți cumva că punîndu-mi aceste întrebări veți reuși să-l prindeți pe asasin?

— O să-l găsim noi, nici o frică, zise căpitanul. Aveți însă puțină răbdare. Știu că vă aflați într-o pasă proastă, dar noi trebuie să luăm în considerație toate posibilitățile.

Și astfel se face că Selden trebui să răspundă la tot felul de întrebări aparent fără nici un

rost, inutile, pînă cînd discuția le fu întreruptă de venirea fratelui lui Helen. Selden și Arthur schimbă cîteva fraze de condoleanțe și abordară probleme legate de înmormintare. Cei doi nu se prea iubeau, acum însă erau reținuți, fapt determinat de împrejurările morții tragice a lui Helen.

4.

Selden încă nu bănuia nimic despre situația periculoasă în care ajunseră lucrurile. El a înțeles acest lucru numai după ce trecu în revistă edițiile de seară ale gazetelor.

Referitor la relatarea lui despre vagabondul înarmat zărele conțineau remarci sceptice de genul: „după cum afirmă Selden”, „zice Selden”, „după presupunerea lui Selden...” etc.

„Ah, doamne! zise Selden pentru sine, cu glas tare totuși. Gazetele scriu ca și cînd aș fi premeditat nenorocirea, ca și cînd n-ar exista nici un asasin, ca și cînd... Ah, doamne!”

Panica ce-l cuprinsese brusc se risipi însă repede. Îl ajutase la aceasta faptul că îl văzuse cu ochii lui pe răufăcător. „Se-nțelege că or să-l găsească, gîndi el, și cu asta toate se vor lămurii... Au arma cu care s-a tras... sigur trebuie să-i afle proveniența. Mai ales că asasinul și-a lăsat amprente pe ea. Categoric că vor găsi cîteva dovezi despre existența lui...”

5.

Selden rezistă calm și la următoarele interogatorii. El rezistă foarte calm practic pînă imediat după înmormintarea Helenei, cînd a fost și arestat de altfel. Acum — învinuit de uciderea soției — ședea năucit, nevenindu-i să creadă, într-o celulă mică a închisorii.

„Nu se poate, e o neînțelegere, e-un vis urit din care trebuie să mă trezesc”, își zise.

Înțelese gravitatea situației în care se găsea numai în momentul cînd ajunse la vorbitor în fața avocatului pe care i-l trimisese Arthur, cumnatul său.

Avocatul îl puse la curent cu cîteva noutăți. Fusese lămurită problema provenienței armei pe care asasinul o lăsase la locul crimei. Pistolul aparținea proprietarului bungalovului vecin.

— Cum? Pistolul lui Len Davis? întrebă Selden înnebunit. Cum vine asta? Bine dar n-are nici o legătură logică...

— Au forțat broasca ușii bungalovului lui Davis și au răscolit totul înăuntru. Domnul Davis a declarat că ținea pistolul într-un sertar al biroului.

— Asta înseamnă că băiatul îl furase de acolo mai înainte de a veni la noi! zise Selden acum într-o dispoziție mult îmbunătățită. E posibil, nu? Asta este cea mai bună dovadă că a existat un răufăcător — chiar dacă poliția nu a reușit să-i dea încă de urmă. Atunci pentru ce mă țin la închisoare?

— Poliția are altă teorie, zise avocatul. Davis spune că știați și dv. de pistolul lui...

— Bine-nțeles că știam. Davis putea merge la bungalov numai la sfîrșit de săptămînă iar doamna lui, cam nervoasă, se temea cînd trebuia să rămînă acolo singură. Din această cauză i-a cumpărat pistolul cu pricina. În cele din urmă i-a fixat o țintă într-un copac pentru ca

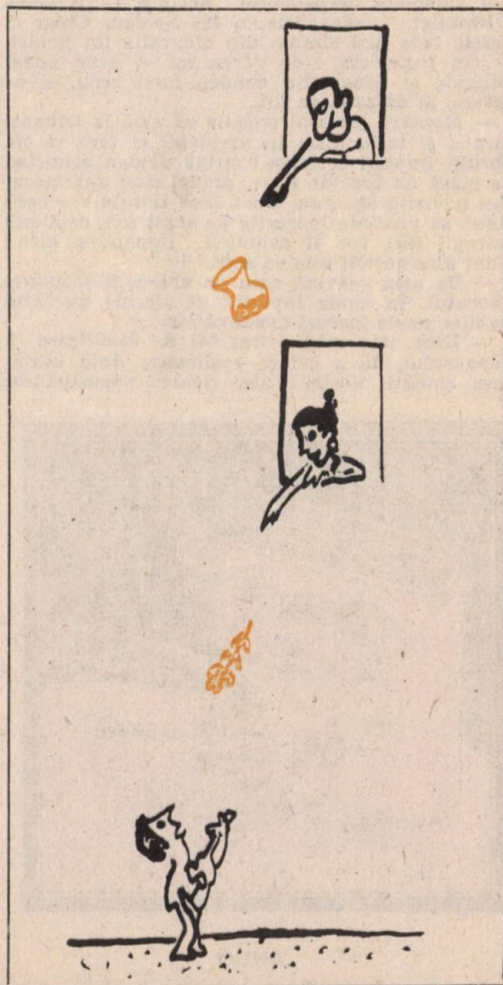
soția să se poată antrena. Bun, și ce-i cu asta? Nu cumva poliția vrea să spună că eu am devastat la Davis, că eu aș fi furat pistolul urmîrind apoi să trezesc bănuiala cum că... Bine, dar asta-i adevărată demență!

— Trebuie să apreciem foarte exact situația, zise avocatul. Familia Davis a părăsit bungalovul lor în urmă cu zece zile. Așa că acolo sus, pe deal ați rămas cam singuri avînd deci suficient timp și suficientă liniște pentru a putea pregăti totul și pentru a pune în aplicare planul pe care l-ați elaborat. Cel puțin așa privește poliția chestia asta...

— La toți dracii cu treaba asta! Să vă spun eu cum vede poliția treaba asta! Ea trebuie să-l prindă pe asasin, numai că asasinul a dispărut! În această situație poliția nu dorește nimic mai mult decît să aibă pe cineva după grații pentru a putea declara închis acest caz fără ca dumnealor, polițai, să-și fi ridicat mîcar din scaun cele trei litere! Căutările pentru prinderea tinărului aceluia au fost oprite, nu?

— Sînt convins că cercetările n-au fost oprite, spuse avocatul, dar speranța de a-l găsi este din zi în zi mai mică.

— Chiar nu i-au găsit amprente!

— Nu, mai mult ca sigur că făptașul avea mânuși.

O veste proastă după altă veste proastă ! Nici un fel de amprente ! Pistolul furat din bungalovul vecinului ! Și zăpada care a acoperit urmele pașilor ! Și, mă rog, ce mai are poliția împotriva mea ?

— Pijamaa dv. are urme de praf de pușcă în jurul rănil primite. Aceste urme sînt — după părerea poliției — dovada cea mai sigură că este vorba despre o rană pe care singur v-ați provocat-o. În cel mai rău caz, ea demonstrează că s-a tras foarte de aproape.

— Ce să vă spun... Auzi, că a fost tras foarte de aproape ! făcu Selden. Păi dacă tocmai fugeam spre derbedeul ăla care a tras ! Dumnezeu ! Toate datele pe care le deține poliția imi agravează situația ! Nici măcar un singur element nu este în favoarea mea !

6.

Acum toate știrile publicate în ziare referitoare la acest caz erau clare. Ele nu vorbeau decît despre vinovăția lui Selden, dar lăseau să se înțeleagă și că nu există nici o dovadă despre existența derbedeului aceluia — în afara afirmației, nedovedite, a lui Selden. Chiar și datele cele mai simple din biografia lui Selden — cel puțin așa i se părea lui — erau astfel stilizate și aduse din condei, încît erau, și acestea, în defavoarea lui.

— Membrii juriului trebuie să vină la tribunal fără a fi influențați în prealabil și fără să fie porniți împotriva cuiva ! strigă Selden aruncînd pe masă un braț de ziare, atunci cînd apărătorul său îl vizită din nou. Dacă însă ziarele vor continua să prezinte lucrurile pe acest ton, cetățenii întregii țări vor fi asmuțiți împotriva mea ! Cum este posibil una ca asta ? !

— De asta n-avem cum ne apăra, îi răspunse avocatul. În ciuda faptului că ziarele au făcut publice unele lucruri neadevărate.

— Bine, dar astea sînt căi de falsificare a adevărului, de a colora realitatea. Asta urmăresc ziariștii noștri ? zise Selden repezîndu-se

ANDO

asupra ziarelor pe care le mototoli și le aruncă într-un colț. Nu neg că Helen era bogată iar eu sărac. Un agent fără nici o importanță la „Kent Company“, da, asta eram cînd am început să umblu cu Helen. Iar după aceea m-am trezit dintr-odată vicepreședintele firmei. Dar nu asta a fost motivul pentru care eu m-am căsătorit cu Helen ! În nici un caz ! Dar și dacă ar fi fost — de la căsătoria din interes la crimă e-o cale foarte lungă, nu găsiți ?

— Ba da, desigur, fu de acord avocatul.

— La început între noi doi... Helen și eu mine adică... A fost ceva aparte, ceva frumos, continuă Selden. Numai că asta n-a durat prea mult. Cum ar fi putut să dureze ? Eu voiam să însemn ceva și la întreprindere, aveam păreri mele, aveam idei privitoare la desfășurare, la modernizarea firmei și, în general, la tot sistemul de vânzare și conducere. Numai că tot ce propuneam eu se lovea de vetoul lui Arthur. M-au făcut vicepreședinte, mi-au dat un birou confortabil, o leafă mare și nu puține conturi mari. În contraserviciu mi-au cerut să nu mă amestec în afaceri ci să mă îngrijesc doar s-o fac fericită pe Helen. Prima condiție am putut-o îndeplini, pe cea de a doua niciodată. Helen a alunecat în patima beției și, în cela din urmă și eu. Uneori ne certam și strigam unul la altul și cînd ne aflăm între străini. Dar sînt convins că toate astea le-ați aflat deja de la Arthur.

— Da, e drept, Arthur m-a introdus puțin în viața dv. particulară.

— Despre viața noastră particulară știu mulți oameni, dintre cei care au fost martori vreau să spun. Numai că asta nu-mi este de nici un folos acum, știți ?

— Nu, acum nu v-ar putea ajuta nici măcar martorii care ar fi în stare să demonstreze că în căsnicia aceasta eșuată dv. nu purtați nici o vină. Atita vreme cît adevărul asasin nu va fi prins nimeni nu vă poate ajuta. Am însă o veste bună pentru dv. Domnul Arthur Kent a fost foarte mărinimos cu dv. și a angajat un detectiv particular pentru a ajuta poliția.

— Asta-i foarte frumos din partea lui Arthur deși mă surprinde puțin. Judecînd însă după faptul că în ultimii ani ne-am purtat urît unul față de celălalt, m-aș fi așteptat ca el să respire ușurat văzîndu-mă pus la zid. Nu sînt prea bucuos să primesc dovezile de dragoste pe care mi le arată. Mă indoiesc însă că ar pune la bătaie banii Helenei pentru a mă scoate din închisoare. Dv. ce părere aveți ?

— Posibilitatea asta nu vă suride, într-adevăr, zise avocatul. Atita vreme cît sinteți suspectat de uciderea soției dv. n-o puteți moșteni...

— Da, da... Dacă voi fi eliberat mie imi va aparține tot ce aparținuse pînă acum Helenei, în primul rînd jumătatea din întreprinderea „Kent Company“. În cazul însă că voi fi condamnat, totul îi va rămîne lui Arthur.

— Domnul Kent este convins de nevinovăția dv., îl asigură avocatul. Am discutat serios această problemă înainte de a mă hotări să accept acest caz. Vă cunoaște de multă vreme și nu crede că ați fi în stare de o crimă atît de oribilă. El vrea ca asasinul sorei lui să fie prins și tradus în fața tribunalului. Se-nțelege că domnul Kent este interesat ca povestea asta să nu degenereze într-un scandal, care ar fi de neevitat dacă dv. ați apărea în fața tribunalului și ați fi condamnat pentru crimă.

— O chestie tipică pentru iubitul nostru Arthur, continuă Selden spusele avocatului. Dacă ești asasinat de un străin asta nu-i nici o

problemă, dar dacă crima se petrece în familie ea trebuie să rămână ascunsă, pe veci nedată în vileag. Cu toate acestea trebuie să recunosc că Arthur e de partea mea. Dar ce se va întâmpla dacă își schimbă poziția? Poate că în cazul în care situația se va înrăutăți pentru mine el își va schimba părerea. Ce credeți?

— Cunoașteți vreo situație care l-ar putea face să-și schimbe părerea, domnule Selden?

— Nu, spuse Selden cu glas ferm. Nu există nici o dovadă reală pentru învinuirea asta caraghioasă de a fi comis crima... Tot ce va reuși poliția să afle de la acest detectiv particular nu va putea decât să întărească faptul că în bungalov a fost într-adevăr un intrus în timpul nopții. Intrusul care a împșcat-o pe Helen...

7.

Pînă în clipa aceea Selden nu crezu în abilitatea avocatului-apărător.

În atmosfera deprimantă a închisorii toate nădejile lui se stinseseră, acum însă, de cînd de cazul lui începuse să se ocupe un remarcabil detectiv particular, ele i se treziseră din nou. Azi, mîine, poimîine — era doar o chestiune de timp pînă cînd făptașul va fi prins. Iar clipa aceea el — Charles Selden — va fi un om liber. Și, în plus, un om bogat.

Numai că investigațiile detectivului particular au fost la fel de infructuoase precum cercetările poliției. Și ca mîine urmează să aibă loc înfățișarea în fața tribunalului...

Ca într-un vis se vedea șezînd în sala tribunalului alături de avocatul apărării și față în față cu procurorul. Se uită mai întîi la juriu apoi la judecător, după care întoarse capul și se uită peste sala plină ochi cu spectatori.

Gîndurile lui se întoarseră chiar la începutul poveștii, la clipa cînd s-a trezit brusc, cînd l-a văzut pe necunoscutul acela lingă birou... Apoi fulgerul acela...

„Totul, dar absolut totul o să fie din nou în ordine, își zise în timp ce încerca cu disperare să-și domine neliniștea care-i devenea tot mai evidentă... Da, totul o să fie în ordine... Numai să le spun cum s-au petrecut lucrurile și totul o să fie în ordine... O să le înfățișez întregul caz și ei o să mă creadă. Trebuie să mă creadă“.

Da, dar el povestise toate acestea la poliție și, cu toate acestea poliția îl arestase sub acuzația de crimă. Le povestise și ziariștilor ale căror articole erau însă pline de fel de fel de aluzii privitoare la vinovăția lui...

— Insul acela, zise el încetînd să se mai stăpînească. Se aplecă spre avocat. Insul acela, re-luă el ținînd dinții strînși, de ce nu poate fi găsit?! Doar există! Nu l-am inventat, atunci nu pricep de ce nu poate fi găsit?!

Nu-l găsiră pe băiat. Găsiră în schimb o femeie.

În cea de a treia zi a procesului Diana apără ca martor al acuzării. În clipa în care o văzu, Selden își dădu seama că speranțele lui scăzuseră la zero.

Diana povesti ezitînd. Ezitarea ei provenea însă din grija pentru reputația ei, nicidecum pentru soarta lui Selden. O clipă el îi „prinse“ privirea, ea însă se uită repede în altă parte. Privirea ei îi spuse însă că și ea — ca toți ceilalți — crede că el își ucisese soția și că o făcuse din cauza ei, a Dianei, și că se temea de ea. Cu toate acestea simți din nou o dorință ne-bună de a o cuprinde și a o sîrînge în brațe.

Procurorul o întreba iar Diana trăda cu incul totul despre relațiile ei cu Selden. Mărturisirea ei cum că-i fusese iubită se auzi foarte slab, dar Selden își putu da seama de impresia pe care acest lucru o făcu asupra membrilor juriului.

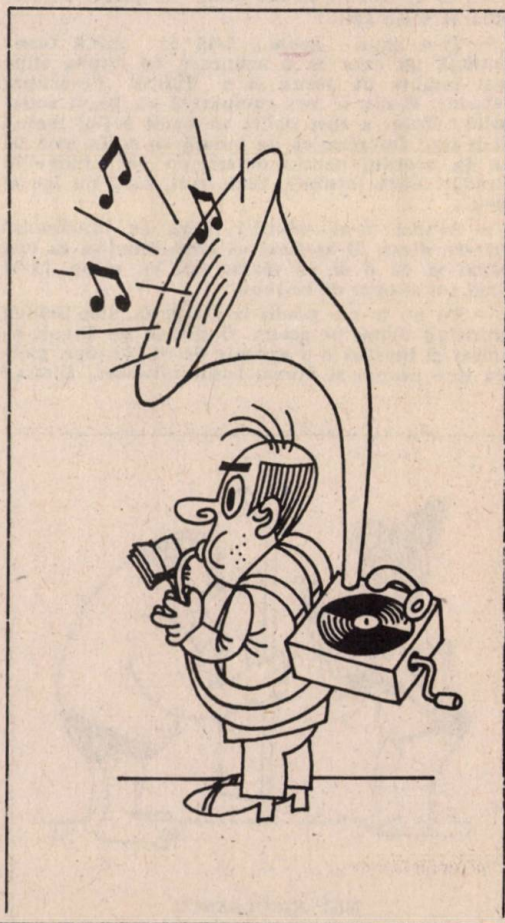
— Ați avut vreun motiv să credeți că acuzațul ar avea de gînd să se căsătorească cu dv.? sună întrebarea procurorului.

— O, desigur! Despre asta ea putea vorbi cu mult mai multă dezinvoltură. Mi-a promis chiar de la început că va divorța pentru a se căsători cu mine. Zicea că e nevoie de puțin timp pentru asta și că trebuie să am răbdare. Și că dacă nu-l cred, atunci între noi nu există o dragoste adevărată...

— Și ce-ați făcut după cîteva luni cînd ați văzut că divorțul lui nu avansează?

— I-am spus direct că între noi totul s-a sfîrșit și că nu vreau să-l mai văd. Niciodată! Selden își amintea foarte viu scena din casa Dianei — atunci cînd ea îl obligase să dea cărțile pe față.

— Eu de azi încolo nu vreau să mai am de-a face cu tine, Charles, îi zise ea atunci. Și în glăsciorul ei alîntător răsună brusc un ton rece: a trecut o lună de zile și tu nici măcar n-ai vorbit cu soția ta despre divorț.

— La o chestie ca asta nu trebuie să te priești, Diana, i-a răspuns el atunci ridicind încurcat din umeri. Asta cere timp...

— Timp ! Timp ! De cit timp aud numai promisiuni de la tine ? Și n-ai făcut nimic până acum ! Timp auzi ! La ce-ți trebuie timp pentru a-ți lua inima în dinți și a-i spune soției că între voi totul s-a sfârșit și că vrei să divorțezi ?

— Pentru asta chiar că nu trebuie timp. E nevoie de timp pentru partea financiară a întregii chestiuni.

— Mda, tu crezi că o să-ți ceară despăgubiri prea mari ?

— Despăgubiri ? făcu Selden privind-o pe Diana ca și când n-ar fi auzit prea bine ceea ce spus. Tu chiar nu pricepi care-i situația ?

— Ce-ar trebui să înțeleg, mă rog ? Ai o grămadă de bani. Sau poate n-ai ?

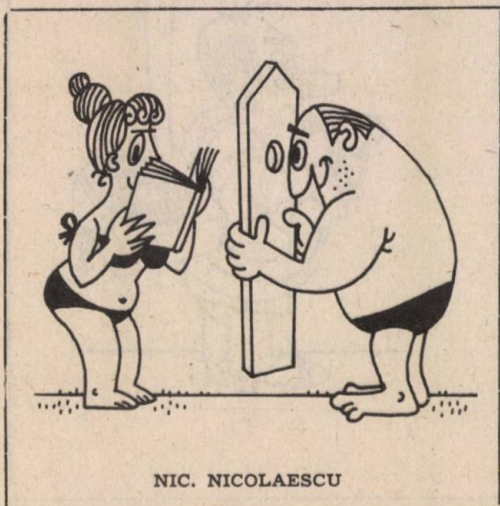
— Nu am nici un cent. Tot ce am este titlul pompos de vicepreședinte al firmei. Titlu pe care l-am obținut pentru că m-am înșurat cu flica șefului meu ! Simți un fel de neliniște și asta l-o spune deschis : Al fost citeva săptămîni secretara mea. Am crezut că situația mea în cadrul firmei e cit de cit importantă, o situație pentru care ar merita să se tot adune vrăbiile pe acoperiș...

— Nu mi-a suflat nimeni nici o vorbuliță. Cineva ar fi trebuit să mă pună în gardă, tu trebuia să mi-o spui !

— Ți-o spun acum... Luă în mînă blana scumpă pe care ea o aruncase cu citeva clipe mai înainte pe scaun și o ridică de-asupra capului. Blana a fost cumpărată cu banii soției mele ! Totul a fost plătit cu banii soției mele ! Și-ți poți imagina că de îndată ce soția mea își va da acordul pentru divorț, eu voi ajunge în stradă ! Fără locuință, fără bani, fără un loc al meu...

— Atunci m-ai mințit ! șueră ea înnebunită printre dinți. M-ai lăsat să cred liniștită că ești bogat și că o să te căsătorești cu mine. M-ai ținut tot timpul de nebună !

— Eu nu m-am gîndit la așa ceva, zise Selden aruncînd blana pe scaun. O prinse pe Diana de umeri și încercă s-o apropie de el. Așadar, pentru tine numai și numai banii contează, Diana !

NIC. NICOLAESCU

Nimic în afară de bani ? Tu niciodată nu mai lu... ?

— Să nu mă atingi ! Mincinosule ! Escrocul ! Fugi spre ușă și e deschise în lături.

— Ieși ! îi strigă Diana. Ieși și să nu te mai văd niciodată !

În seara aceea — încă sub impresia produsă de explozia Dianei — Selden hotărî să se ducă împreună cu Helen la bungalovul lor din munți.

După ce trecură citeva săptămîni începu să-și zică cum că Diana nu se gîndise la așa ceva. Mai mult ca sigur că o să fie o noutate neașteptată pentru ea...

După o prudentă chibzuire îi scrisese Dianei, dar fără să primească vreun răspuns. Din această cauză era obsedat de dorința de a se întoarce cit mai repede în oraș. Era convins că Helen îi va reproșa acest lucru și tocmai de aceea ținea să rămînă cit mai mult acolo.

8.

Acum, aici în sala tribunalului el își dădu seama cu groază că scrisoarea pe care i-o trimisese Dianei va fi folosită drept probă !

Oare ce scrisese în ea ? Încercă disperat să-și amintească măcar citeva fraze : „Te iubesc ! Îmi lipsești cumplit de mult !” Și ce încă ? Da : „...și-ți promit, iubito, că voi lua foarte repede toate măsurile pentru a putea trăi împreună de acum încolo”. Așa-i scrisese și era ferm hotărît să-și găsească o slujbă care să-i permită să divorțeze de Helen și să se însoare cu Diana...

După ce Diana își termină depoziția Selden se simți pentru prima dată total deznădăjduit. Pentru toți cei de față Diana era motivarea perfectă a crimei. Fiecare putea vedea cu ochii lui scumpă. Pentru ca el s-o poată obține trebuia ca mai întîi să scape de soția lui și să pună mina pe banii ei. Cum altfel decît așa ar fi putut judeca membrii juriului ?

Îl cuprinsese disperarea. Cînd îl chemă pentru interogatoriu el povesti totul cu o exactitate foarte rece, ca un robot, și vedea foarte limpede — fără a putea întreprinde totuși ceva — că spusele lui nu convingeau pe nimeni.

Procurorul începea aproape fiecare întrebare cu cuvintele : „Dv. vreți ca noi să credem, domnule Selden, că...”. După ce ascultă pentru a zecea oară aceste cuvinte, Selden simți că-i plesnesc nervii. „Dv. vreți ca noi să credem, domnule Selden, că individul acela necunoscut, care s-a dovedit un maestru al artei tirului, ținînd atît de exact asupra soției dv. — s-a dovedit apoi a fi un amărit de începător cînd a tras asupra dv. ?

— Nu știu dacă a fost un trăgător excelent...

— Atunci vă rog să-mi permiteți să vă împăspătez puțin memoria. Una dintre împuscături a fost găsită de poliție în tăblia patului conjugal. Alta v-a lovit în umăr... Și dv. vreți ca noi să credem că acest presupus trăgător a reușit să o lovească pe soția dv. exact în inimă în timp ce pe dv., trăgînd de la aceeași distanță, nu v-a nimerit ?

— Cînd a tras asupra mea eu m-am mișcat...

— Da, bine-înțeles că v-ați mișcat. În felul acesta, prima lovitură care vă era adresată a intrat în tăblia patului. Din această cauză individul a tras și a doua oară. Și dv. vreți ca noi să credem că străinul acela enigmatic v-a lovit absolut din întîmplare în locul care abia sînge-

rează și abia se zărește rana pe care ați putea arăta poliției, dar care pentru dv., pentru sănătatea dv., nu este cituși de puțin periculoasă? Fiiți amabili, domnule Selden, și spuneți-ne, dv. chiar vă așteptați ca cineva să vă creadă?

— Eu am spus adevărul, repetă Selden. Lucrurile s-au petrecut așa cum v-am spus și nu într-alt fel.

— Adevărul este cel pe care-l căutam noi, zise procurorul. Și cred că vom reuși în scurtă vreme să-l aflăm. Eu sint de părere că dv. singur v-ați omorât soția după care tot dv. ați tras al doilea glonte în tăbila patului, iar cu al treilea v-ați rănit la umăr pentru ca versiunea cu intrusul să pară cât mai demnă de crezare.

— Nu eu m-am împușcat! strigă Selden. Criminalul acela m-a rănit!

Așezându-se apoi din nou în bancă Selden avu convingerea mortală că nimeni nu dădea crezare spuselor sale, că judecătorul considera că în realitate nu a existat nici un intrus și că deci nimeni nu trebuie căutat. Selden aștepta cu nerăbdare cuvântul avocatului său. Alocuțiunea lui a fost însă axată numai și numai pe mărturia lui Selden, adică pe afirmația despre intrusul în a cărui existență nu credea nimeni.

Rechizitoriul procurorului a fost cuprinzător și convingător. Dacă s-ar referi la altcineva — își zise Selden — aș crede tot ce spune: că tipul acela, minat de dorința aprinsă de frumoasa lui iubită a pregătit asasinarea soției sale, că el a intrat în bulgalovul părăsit al vecinilor de unde a furat un pistol, despre a cărui existență știa dinainte, că și-a ucis soția cu acest pistol!...

— Desigur, toate cele spuse de procuror le-aș fi putut face, zise Selden avocatului său în timp ce aștepta pronunțarea sentinței. Dar în acest caz aș fi știut că-mi bag singur capul în laț. Dar să inventez un intrus care nu a existat niciodată, asta ar fi fost o chestie prea transparentă, prea primitivă. Intrusul acela despre care am pomenit nu este o invenție a mea. El există și trebuie căutat!

— Vom încerca să-l găsim, îl asigură avocatul. Vom continua cercetările...

Sentința a fost pronunțată repede și nu a constituit o surpriză pentru nimeni: VINOVAȚ. Pentru crimă — moartea!

— O să facem recurs, zise apărătorul. Am vorbit deja cu domnul Kent pentru o recompensă grasă celui care ne va pune pe urmele ade-văratului făptaș. Încă nu sintem la pământ!

„O, ba da. Eu sint data gata, gândi Selden. Eu nu mai pot avea nici o speranță“.

9.

Resemnarea lui era atît de totală, încît cu zece zile înaintea execuției, cînd avocatul îi aduse vestea plină de speranță, el abia avu putere să-l asculte.

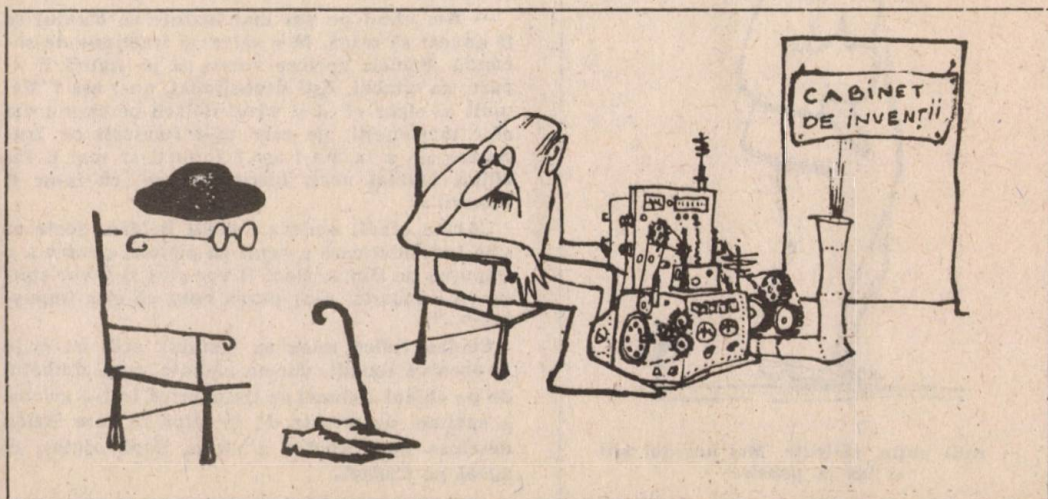
— Bine-înțeles că s-au prezentat o grămadă de oameni, în primul rînd dintre cei nedemni de încredere, care sint vinduți banului — zise avocatul — și desigur că numai recompensa substanțială l-a condus spre noi și pe individul acela care n-are o faimă prea bună. Ceea ce a spus el însă arată foarte promițător și corespunde realității pe care ați înfățișat-o dv. Pe la orele trei noaptea cînd a fost comisă crima omul acela mergea pe șoseaua din care se desprinde drumul ce duce spre bungalovul dv. Poliția a primit mesajul dv. pe la ora două cincizeci. Dacă acceptăm că asasinul i-au trebuit cam o jumătate de ceas pentru a ajunge pe drumul înzăpezit de la bungalov la șosea, atunci ar merge. Ce ziceți de asta? i

— Cred că ar merge. Eu însă nu m-am uitat deloc la ceas.

— Omul acela, care a venit de bună voie, a spus că nu departe de drumul care duce spre bungalovul dv. stătea un tînar care i-a făcut semn să oprească. Omul a oprit și l-a luat pe tînar cu el. Zicea că arăta ca la douăzeci, douăzeci și unu de ani. Nu era înalt, în schimb era zvelt și purta blugi bleumarin și o geacă de piele. Și aceste elemente concordă cu descrierea făcută de dv.

— Era cu ceva mai scund decît mine, întări Selden.

— Martorul nostru zice că băiatul acela era foarte nervos și că mormăia ceva de neînțeles...

Cum că trebuie s-o ștergă cit mai repede din ținut... Mai departe martorul a spus că pe obrazul stâng avea o zgirietură prelungă, care singera. Se părea că era făcută de o unghie...

— Cuuum ? Era zgiriat ? Da... desigur... Și pentru prima dată de la pronunțarea sentinței Selden simți că i se aprinde o lumină de speranță. „Amintește-ți, pentru Dumnezeu — își zise în sinea sa — amintește-ți cum s-a întâmplat. Te-ai aruncat asupra lui prinzindu-i fața cu mina... Da, zgirietura aia tu i-ai putut-o face, Selden“, își mai zise în gând. „Da, trebuie că eu i-am făcut-o. Cu mina dreaptă. La umărul stâng fusesem atins de glonte... Mina stângă nici nu mi-o puteam mișca măcar. În cazul acesta ar fi trebuit ca zgirietura să fie pe obrazul stâng“ ? Martorul spune adevărul ! El îl întâlnise pe asasin pe care-l luase în mașina lui crezându-l autostopist... Da, el poate dovedi că am spus adevărul ! Ah, doamne, acumă totul o să fie iarăși în ordine...

— Sper să fie, zise avocatul vădit reținut.

10.

Selden trăi o săptămână cu această speranță renăscută făcându-și planuri de viitor. De aceea lovitură pe care o primi în cea de a șaptea zi fu cu atît mai dureroasă. Judecătorul examină cu atenție noile date ale problemei și hotări în

— Încă puțin, tăticeule. Mai am doi ani și ies la pensie.

cele din urmă că ele nu sînt suficiente pentru repunerea pe rol a procesului.

— Bine, dar nu-i posibil ! strigă Selden. Am un martor ocular, care poate întări afirmațiile mele. Tribunalul trebuie să mă creadă ! Ce interes ar avea martorul să mintă ?

— Ce nu face omul pentru o recompensă frumoasă... Din nefericire, martorul nostru are un trecut plin de păcate. A fost condamnat în două rânduri pentru tănuire de probe și odată pentru mărturie falsă. Judecătorul și procurorul sînt de părere că băiatul acesta este în stare de orice pentru o mie de dolari...

— Dar el l-a văzut pe asasin ! o ținu Selden pe a lui. Poate ne-ar putea spune încotro a luat-o cel puțin...

— El l-a lăsat în fața gării. Iar la gară cine ar putea spune dacă l-a văzut pe tinerele acela... Și nici n-ar fi de mirare. Poate a plecat cu vreun tren spre Nord, poate cu vreunul spre Sud... Și n-ar fi exclus nici ca el să se fi dus apoi la stația de autobuze și să fi plecat din oraș cu vreun autobuz. Era probabil un tânăr inventiv, cum sînt astăzi atîtea mii și mii... Pur și simplu nu avem nici o urmă, nici măcar una singură...

11.

Din clipa aceea totul n-a mai fost decît o problemă de timp, așteptarea zilei de pe urmă, ziua execuției.

Lui Sleden îi reveniră în minte toate elementele legate de acest caz. I se păru totul foarte simplu.

...Stătea în fereastra bungalovului și privea urmele întipărite în zăpadă. Cu fiecare secundă se simțea tot mai liniștit, ba chiar mulțumit de moartea soției sale. Se întoarse de la fereastră și se îndreptă spre telefon.

— A șters-o deja ? auzi el deodată glasul soției. L-ai văzut fugind ?

— D...da...a fugit... Eu... eu am crezut că te-a omorît...

— Am căzut pe pat mai înainte ca băiatul să fi apucat să tragă. M-a salvat o fracțiune de secundă. Femeia aprinse veioza și pe figură îi apără un zîmbet. Ești decepționat, nu-i așa ? Mai mult ca sigur că ai și văzut dolarii pe care urma să-i moștenești, pe care să-i folosești cu frumoasa aia a ta, nu-i așa ? Cum ți-ar mai fi facilitat băiatul acest lucru în cazul că m-ar fi nimerit...

„Acolo afară, undeva... gîndi Selden, acolo se află individul care a venit cu pistolul pentru a o împușca pe Helen. Dacă îl vor găsi și îi vor spune că e moartă, n-ar putea nega că el a împușcat-o...“

Selden ridică mina cu pistolul, ochi cu grijă și observă liniștit, dar cu răutate, cum zîmbetul de pe chipul Helenei se transformă într-o grimasă a spaimei de moarte. Și în clipa în care Helen deschise gura pentru a striga după ajutor, el apăsă pe trăgaci...

TATII I-AR PLACE O CHESTIE D-ASTA

DAN I. MARLOWE

1.

Kitty Monahan își lăasă automobilul în parcare și se îndreaptă spre poarta închisorii federale. Era o fată frumoasă, de douăzeci de ani, cu păr de culoarea mahonului, strins la spate într-un coc. Era îmbrăcată într-un tricou verde și șorț, care-i cam obliga pe mulți bărbați aflați prin preajmă să întoarcă privirea după ea.

— Bună ziua, domnișoară Monahan, îi zise zimbând un funcționar al închisorii când fata intră în birou și când tocmai ducea instinctiv mina după fișa tatălui fetei.

— Aș fi tare bucuroasă dacă i-aș putea lăsa cincizeci de dolari, zise Kitty și puse bancnota pe birou. Primi aprobarea, se trecu în cartea pentru vizite apoi se alătură oamenilor care așteptau să se deschidă ușa care ducea spre

camera cu detectorii pentru metale țeroase. Toți vizitatorii erau obligați să treacă pe acolo. Cel găsit în ordine putea trece prin ușa prevăzută cu aparatură electronică în camera pentru vizite.

Charley Monahan încă nu venise. Kitty se așeză la o măsuță joasă, cit mai departe de supraveghetor. Știa prea bine că intimitatea îi plăcea tatălui ei mai presus de orice. Exact ca atunci când îi povestise despre planurile lipsite de noimă de a evada, așa cum le gândiră ticniții ăia de colegi de închisoare, niște inși care n-ar fi fost în stare să evadeze nici din pivnița casei proprii, dacă cineva i-ar fi închis acolo...

— Bună, fata tatii, auzi ea din spate o voce răgușită.

Kitty se întoarse și se ridică.

— Bună, tată.

Tatăl o îmbrățișă scurt și o sărută pe obraz. Era un individ scund, cu fața roșie, care, cu cei o sută șizeci și cinci de centimetri ai săi, n-o depășea cu mult pe fiica lui. La prima vedere se părea că nici cele cincizeci și șapte de kilograme ale fetei nu le depășea. Cu excepția citorva fire sure de păr, capul îi era complet chel. Se așază în fața fetei.

— Ce mai faci? o întreabă, cum făcea el de regulă. Voreba liniștit și monoton așa că nu putea fi auzit de la mai mult de un metru și jumătate.

— Bine, răspunse și ea tot ca de obicei.

— Tot acolo lucrezi?

Oare ce-i spusese ultima dată despre locul ei de muncă? Îi spusese cumva că este funcționară la o firmă pentru instalații?

— Ești tot la punctul de expediții al editurii?

— Nu, tată. Am găsit ceva mai bun, răspunse. Acum lucrez ca funcționară la o firmă de instalații. Asta va trebui s-o țină minte pentru data viitoare. Dar tu ce mai faci? continuă ea, firesc, șirul întrebărilor.

— Luna viitoare vrem s-o roim trei inși.

Kitty dădu indiferență din cap. Trei, patru sau șase dintre ei se pregătesc să fugă luna viitoare. Până acum însă n-a roit-o nici unul dintre ei. Și nici n-o să roiască. Se aflau doar la cea mai bine păzită dintre toate închisorile federale. Tatăl ei ajusese acolo nu pentru du-

rata substanțială a condamnării, ci pentru că ministerul finanțelor îl considera drept un om deosebit de periculos din punct de vedere social.

— Locuiești la aceeași adresă? continuă tatăl seria întrebărilor stereotipe. Poate o să avem nevoie de locuința ta după evadare. Să ne faci rost de-o mașină...

Kitty zimbi. Mama ei o părăsise pe cind ea avea șase anișori iar de atunci tatăl ei a crescut-o cum s-a priceput. La nouă ani fata se ocupa de gospodărie, și se ocupa bine, indiferent dacă tatăl ei se afla acasă sau la pușcărie. Cind bătrînul era acasă, la ușa lui băteau în fiecare luni, la intervale regulate, niște domni cu trăsături tipice de irlandezi și-i întindeau plicul cu bani pentru mîncare și chirie.

După școală Kitty nu s-a prea dat în vînt. Kitty trăia cu adevărat numai clipele cind tatăl ei era acasă. Atunci masa din bucătărie era plină cu sticle de bere goale, iar în jurul ei stăteau cunoscuți cu pipele în gură, pipe al căror fum întepător umplea rapid încăperea. Auzea de la ei o mulțime de planuri cum să fenteze guvernul, dar știa încă de pe vremea cind mergea la școală că n-o să iasă nimic din toate planurile lor.

— Ce mai e nou în lume? întrebă tatăl.

Kitty știa că pe tata îl interesa să știe numai ce se întimpla în lumea falsificatorilor de bani. De ani buni el era recunoscut drept specialist de clasă în falsificarea hirtiiilor speciale și a matrițelor pentru reproducerea bancnotelor americane.

— Mai nimic, răspunse Kitty.

— Aștia de la închisoare sînt o bandă de cîmpaci, zise tatăl. O să le venim noi de hac după ce-o să ne vedem dincolo de gratii. O să le arătăm noi lor, fata tatii...

Kitty dădu din cap. Falsurile tatălui ei erau pur și simplu remarcabile. Nu se prindeau că sînt falși nici persoanele care manevrau numai bani cit era zulia de mare. Ghinionul i se datora tatii de la faptul că el se înconjura de fiecare dată de inși dubioși, cei a căror misiune era de a pune banii în circulație. Cum l-au prins pe unul dintre ei, cum au scos tot ce-au vrut de la el. Și în scurtă vreme a picat și poliția pe capul tatii, găsindu-l lîngă mașina de tipărit, cu camera plină de falsuri perfecte.

Cu timpul Kitty a început să-și sfătuiască tatăl să nu tipărească odată mai mult de o sută de mii de dolari, iar distribuirea să o facă doar ei doi. Și ca de fiecare dată să nu pună în circulație mai multe bancnote decît încap într-o cutie pentru țigări de foi. Numai că, cu tatăl ei nu te puteai înțelege. De cum a început mașina să producă și să scoată primele bancnote, tatăl ei se aprinsese la figură și crescuse dintr-odată parcă cu cincisprezece centimetri.

— Am să distrug guvernul cu asta' a strigat el atunci și a început să dănțuiască prin încăpere.

— Ce-ai făcut cu hirtia pe care am încercat-o înainte de a mă îmbăta? își aduse aminte deodată tatăl.

— O am acasă, spuse Kitty adevărul.

— Păcat de culori, zise tatăl. Dintr-un astfel de material putem face în cel mai bun caz hirtie pentru toaletă.

GEORGE BUTU

Kitty îl întreabă dacă mai are nevoie de ceva. Nu-i trebuia nimic. De fumat nu mai fuma, se lăsase de cînd și-a dat seama că cenușa care-i cădea de la pipă îi murdărea hirtia...

De cînd începuse să tipărească bani era parcă apucat. Nimic nu reușea să-l sustragă sau să-l oprească de la această muncă. Lucra atît de mult pînă cînd toate cutiile, sertarele și lăzile din casă se umpleau cu bancnote de cinci-zeci și o sută de dolari. Tipărea de fiecare dată atîția bani, încît în cele din urmă îi vindea cu cinci pînă la zece procente sub valoarea lor nominală.

Fata îl observă cum arunca cîte o privire scurtă pe cadranul ceasului. Se ridică. Cîte o vizită de treizeci de minute pe lună, asta era tot ce putea spiritul lui neliniștit să suporte.

Restul timpului petrecut în închisoare și-l petrecea gîndindu-se la planurile de evadare irealizabile sau gîndindu-se cum să facă să îmbunătățească calitatea banilor falsificați.

— Rămîi cu bine, tată, zise Kitty.

— Umbliă sănătoasă, fata tatii, îi răspunse și se ridică pentru a o săruta pe obraz. N-am să mai rezist aici, cu toate că mi-am dat cuvîntul de onoare că nu fug, zise el șoptit, ca de fiecare dată, doar numărul lunilor diferea.

— Vii și data viitoare... ?

Fata incuviință.

2.

E ca un copil mic, gîndi Kitty cînd ieși pe poarta închisorii. Sau ca un geniu ținut, care nu-l conștient de ceea ce știe.

Se așeză la volan și plecă acasă. Cale de o sută patruzeci de kilometri. În momentul cînd descuie ușa casei se uită la ceas. Va trebui să mai lucreze cîteva ceasuri bune. Scoase dintr-un sertar un combinezon pe care-l îmbracă peste tricoul verde și peste șorț. Îi era cald, dar asta era ținuta ei de lucru.

Își desfăcu părul, îl pieptănă cu cărare și-l lăsa să-i curgă pe umeri. Își îndepărtă fardul de pe față și deodată pe nas îi apărură un pis-

trui. Era acum o cu totul altă Kitty decît cea care luase loc la volanul mașinii atunci cînd plecase în oraș.

Parcă la jumătate debloc de clubul de noapte pentru doamnele libere, de-asupra căruia atîrna o firmă cu următorul text: „NESIGURANȚA CAPITALAI”.

Coborî trei trepte spre intrare. Localul era slab luminat și trebuia mai întîi să se acomodeze, să se obișnuiască. Mobilierul era în stilul celor din bordelurile din anii nouăzeci ai secolului trecut: pluș roșu, catifelea verde și o oglindă mare cu rama aurită.

Se îndreptă spre teigheaua lungă de mahon aparent și se așeză pe un scaun înalt în fața casieriei. „NESIGURANȚA CAPITALAI” era unul din localurile pe care ea și le alesese încă de aseară. Avea nevoie de un loc cu destul zgomot.

Acum localul era pe jumătate gol. La mese nu se afla nici un client. Erau doar cîteva care beau la teigheaua barului. Femeia din stînga, o apatică, se zgîlia în pahar în timp ce de pe chipul liniștit al bărbatului se putea deduce că el își încasase deja rația zilnică de băutură.

Barmanul veni și se opri în fața lui Kitty. Era un tip foarte înalt. Se sprijinea cu mina de teighea.

— Bună, eu sînt Kitty.

— Victor.

— Bună, Victore. Aș bea cea mai rece bere din lume. Afară e afurisit de cald...

Victor puse pe teighea o sticlă cu bere și un pahar rece și el.

— Lucrezi ceva ? o întreba el în timp ce-i turna bere.

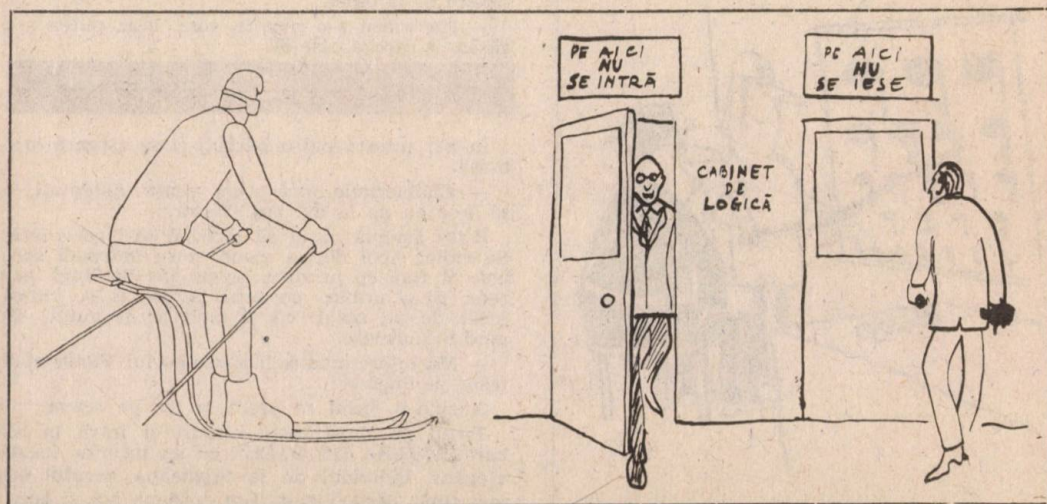
Kitty își opri o clipă respirația pentru a roși.

— Păi tu ce crezi ? Vind produse cosmetice. Ce naiba, arăt eu a fată fără ocupație ?

Victor se uita la ea cu o privire obosită.

— Nu, spuse el după o clipă. Nu arăți, ce-i drept nici a doamnă care vine de la casa de mode...

Kitty bău berea. Primul pahar fu atît de rece că e de mirare că n-a apucat-o tușitul.

Scoase portofelul din poșeta deschisă. Victor îi făcu semn cu mina.

— Las-o-ncolo, o suportă localul.

Kitty ridică surprinsă din sprincene.

— Pentru că ești cel mai frumos client care a trecut astăzi pragul nostru, zise. Se aplecă spre ea, peste tejghea. Chiar vinzi parfumuri prin casele de la periferie? Nu mă fentezi?

— Nu te fentez. Șeful mi-a promis că dacă mai rezist încă un an fără să inebunesc, pe la casele alea unde mi se trîntește ușa-n nas și unde sînt injurată, îmi cumpără o mașină și îmi oferă o slujbă mai acătării — să vind mai aproape de centru. Ridică paharul și mai bău o dată. Mulțumesc pentru bere. Mi-a căzut foarte bine pe căldura asta.

— Și n-ai vindut nimic?

Kitty zîmbi.

— Mai rău.

De data asta Victor fu cel care ridică nedumerit din sprincene.

Kitty căută prin geantă.

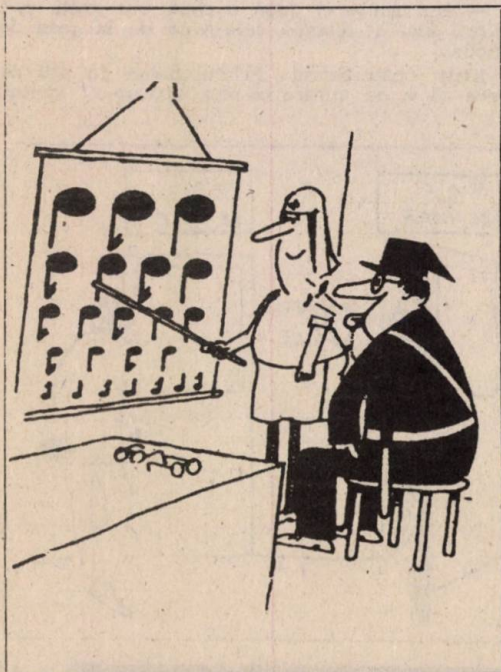
— Numai uită-te ce mi-a dat ultima clientă... Scoase din nou portofelul și luă din el o bancnotă nouă. Am primit o lecție zdravănă. Femeia și-a ales marfa ținînd în mină un teanc de bancnote de cîte douăzeci. Am crezut că mi-a dat o hirtie de douăzeci și eu la douăzeci de dolari i-am dat restul. Uitîndu-mă însă mai atent la bancnotă, mi-am dat seama că nu-mi dăduse una de douăzeci, ci asta.

Îi întinse lui Victor bancnota.

Victor își căută ochelarii în buzunar, dar nu-i găsi.

— Ce ți-a dat? Una de cinci? Sau mai puțin? întrebă el plîmbindu-și mina pe casă.

În cele din urmă Victor își găsi ochelarii și se duse cu hirtia sub lumina lămpii de la casă.

— Doamne' strigă. Și eu care credeam că am văzut de două ori tot ce se poate vedea în lumea asta! Frecă bancnota între degete. Drace. Și arată ca una adevărată, zise el dînd din cap și întorcîndu-i lui Kitty bancnota. Ai avut ghinion, fetiço. Te-a pirlit.

Puse bancnota pe tejghea în fața lui Kitty apoi se aplecă amîndoi asupra ei. Ca și cînd ar fi avut magnet. Arăta absolut ca una devărată. Ca absolut orice bancnotă. Cu excepția valorii. Nu era nici de un dolar, nici de doi sau de cinci, sau de zece. Nici de douăzeci și cinci, sau de o sută nu era. Cifrele din colțuri arătau cu totul altceva: 17 (Șap-te-spre-zece).

Victor luă din nou bancnota în mină.

— Nu pricep, zise incurcat. La pipăit este cea mai bună bancnotă de douăzeci pe care am avut-o vreodată în mină. Privește și tu: culoarea perfectă, tiparul perfect, toate semnele astea, o minune, ce mai. Dar care a fost idiotul care a confecționat-o astfel pentru ca apoi să tipărească pe ea cifra 17?

— Eu cred că cineva a vrut să-mi arate că sînt o proastă, zise Kitty.

— Prostii, i-o întoarse Victor. Oricare om care nu se uită la cifre poate primi una ca asta. Este pur și simplu perfectă. Și te rog să mă crezi că am văzut ceva bani falși în viața mea... Ce-ai zice dacă ți-aș oferi cinci dolari pe ea? Asta așa, de ruriozitate...

— Eu cred că șeful meu o să-mi dea înapoi banii cînd o să audă ce mi s-a întimplat...

— Ești naivă, o să-ți ridi în nas. Ia-i peăștia cinci, te alegi și tu cu ceva măcar...

— Mai bine nu, Victor. Nu te supăra.

— Vinde-mi-o mie, o rugă. Îți dau zece, vrei? Vreau s-o pun la colecție. Auzi, o bancnotă de șaptesprezece dolari. Așa ceva n-a mai fost! Știi cum o să caște toți ochii cînd am să le-o arăt?! O să mă distrez cu ea cit e ziuica de mare....

Luă bancnota apoi îi flutură pe sub nas zece dolari.

— Păi, știu eu... făcut Kitty nehotărîtă.

— Excelent! Ne-am înțeles deci!

Puse bancnota de șaptesprezece dolari în portofelul de la pipet.

— Nu vreau s-o pun în casă, s-ar putea s-o găsească careva, zise el.

3.

În bar intrară patru bărbați și se așezară la o masă.

— Chelnerițele încă n-au venit. Așteptați, o să trec eu pe la dv. zise Victor.

Kitty aștepta ca el să înceapă să-i servească. Se ridică apoi de pe scaun și se îndreptă spre ușă. Îi fixă cu privirea pe un ins de lingă perețe. El o urmări cu ochi lacomi și se ridică încet de pe scaun ca și cînd ar fi avut de gînd s-o urmeze.

— Mă întorc îndată, îi spuse ea lui Victor cînd trecu pe lingă el.

Auzind-o, insul se așeză la loc pe scaun.

Trecu pe lingă niște blocuri și intră în alt bar, „MOARA DE OTEL“, cu un interior foarte elegant. Individul de la tejgheaua barului era mai tînăr decît Victor. Era aproape gol și acest

local. Clienții de zi se risipiseră, cei de seară încă nu-și făcuseră apariția. Aici era de ea, barmanul o să aibă timp să-i asculte poveștile...

Se așează pe un scaun înalt lângă casă și zîmbi.

— Eu sint Kitty.

— Eddie, zise barmanul. Cu ce te servesc?

— Cu cea mai rece bere din lume. Mi-e o sete...

Cu Victor toată treaba a durat douăsprezece minute. Cu Eddie doar opt.

După ce barmanul puse bancnota de șaptesprezece dolari în portofel și se duse să-și servească clienții, Kitty se îndreptă spre ușă.

— Mă întorc repede, îi spune lui Eddie.

Ajungind în ușă cineva o prinse de umeri. Se întoarse și-l recunoscu pe un individ de la „NESIGURANȚA CAPITALULUI”. Mai mult ca sigur că o urmărise.

— Lasă-mă! Dă-mi drumul, strigă ea.

Individul o slăbi din strinsoare și scoase legitimația.

— Quayle, din poliția economică a ministerului de finanțe, se prezentă el. Am auzit de bancnotele ciudate cu care s-au potcovit cițiva dintre barmani. Mie ce-mi oferiți?

Întinse mîna după poșetă și după ce Kitty i-o dădu, începuse să caute prin ea.

— Cum vă numiți? întrebă.

Carnetul de conducere era pe numele Angela Quisenberry.

Quayle se aprinse la față și cu aer de învingător scoase din poșetă douăsprezece bancnote de șaptesprezece dolari legate mănunchi.

— De unde ai venit cu falsurile astea?

— Cu care falsuri, domnule Quayle?

El îi filia bancnotele prin fața ochilor.

— Cu falsurile banilor americani.

— Dar falsurile sint autentice, domnule Quayle, se apăra Kitty, smulgîndu-i poșeta din mîna. Arătați-mi și mie măcar o singură bancnotă falsă!

Quayle se uită la una din bancnote și deveni dintr-odată nesigur pe el.

— Păi...

— Nu este nici un fals.

— Ba este, zise Quayle. Hirtie specială, culori speciale... Avu de gînd să continue, dar amuți cînd se uită la cifra din colțul bancnotei. Știi ce, așteaptă-mă frumusețea aici pînă mă duc să dau un telefon, ordonă el. Dar vă spun eu că o să mergem împreună la secție, să stăm de vorbă...

Kitty ridică din umeri.

4.

Chiar lingă intrarea în bar era o cabină telefonică. Quayle intră și formă un număr. Kitty se duse lingă el, îl bătu pe umăr și-i arătă cu capul weceul de vizaz. Quayle dădu din cap și se întoarse spre ea s-o vadă.

La WC nu era nimeni. Kitty se dezbracă repede de combinezon și își strînse părul coc. Se fardă repede. Își luă combinazonul sub braț. Quayle tocmai explica ceva la telefon cînd Kitty îmbrăcată într-un tricou verde și șorț ieși din WC. Quayle se uită la ea cum trece prin fața lui apoi se întoarse și continuă discuția. N-o recunoscuse.

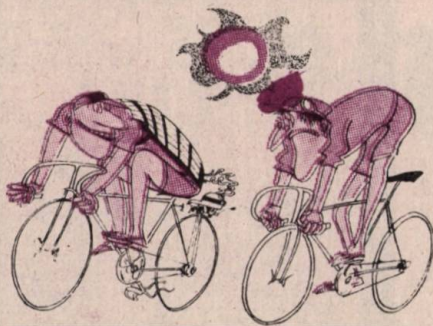
Kitty ieși din bar și se îndreptă calmă spre mașina ei. Se gîndi cit de mult o fi așteptînd o domnul Quayle să iasă de la toaletă pentru femeii. Cînd o să-l povestească tatălui ei, sigur o să se bucure.

Păcat că n-are cum îl ajută. Ar avea acum destui bani și n-ar trebui să-i mai ciștige cu arma în mîna, nici tremurînd de frică la gîndul că vin polițiștii să-l ridice pentru falsificarea de bani. Și unde mai pui că cu falsurile lui i-ar duce la nebunie pe funcționarii ministerului de finanțe pentru că nici unul dintre ei nu-i în stare să dovedească cum că au falsificat banii americani.

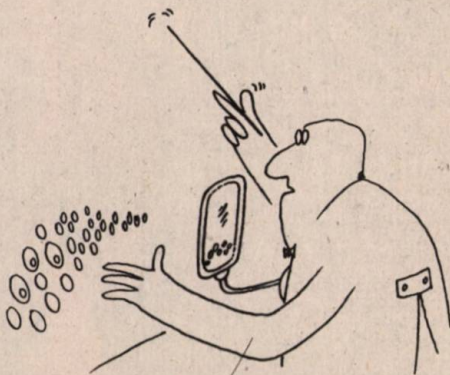
Apăsă pe accelerație și o porni spre casă.

Da, tatii i-ar place o chestie — d-asta! Și cînd o să iasă de la mititica pregătîm o nouă fentă: o bancnotă de treizeci și doi de dolari...

**În românește de
Alice Theodorescu**

— Dumneata n-ai auzit nimic despre utilizarea energiei solare?

FEBRA TRAVOLTA

În filmul „Febra de sâmbătă noaptea” — Saturday Night Fever — John Travolta a obținut un succes de răsunet. Și nu numai în Statele Unite unde se crede că el este cel chemat să umple marele gol lăsat de dispariția prematură a celor doi mari idoli ai Americii: James Dean și Elvis Presley.

De altfel nici nu se putea ca filmul acesta să nu aibă un succes teribil din moment ce partenera lui Travolta nu este alta decât nu mai puțin celebra Olivia Newton-John...

Întrebarea pe care și-o pun numeroșii săi admiratori, dar și specialiștii, este dacă Travolta este doar un meteorit sau va fi o stea fixă, de prima mărime a unui Hollywood debusolat, care are atîta nevoie de valori autentice. Începutul fiind făcut, se pare că plicul cu matura decisivă se află în buzunarul lui John Travolta.

O.K.

Mickey Rooney continuă să țină afișul. La cei peste șaiszeci de ani pe care îi are, el este una dintre personalitățile despre care se vorbește mult la Hollywood. Și nu numai în legătură cu creațiile pe care le realizează.

Nu demult el s-a căsătorit pentru a opta oară. Noua lui tovarășă de viață se numește Jan Chamberlin, este cu peste douăzeci de ani mai mică decât el și cu un cap mai... mare! Căsnicia lor merge foarte bine, mai ales de cînd joacă împreună pe Broadway în musicalul „Sugar Babies”, care se bucură de un succes cu totul și cu totul neobișnuit.

DUBLU MIXT

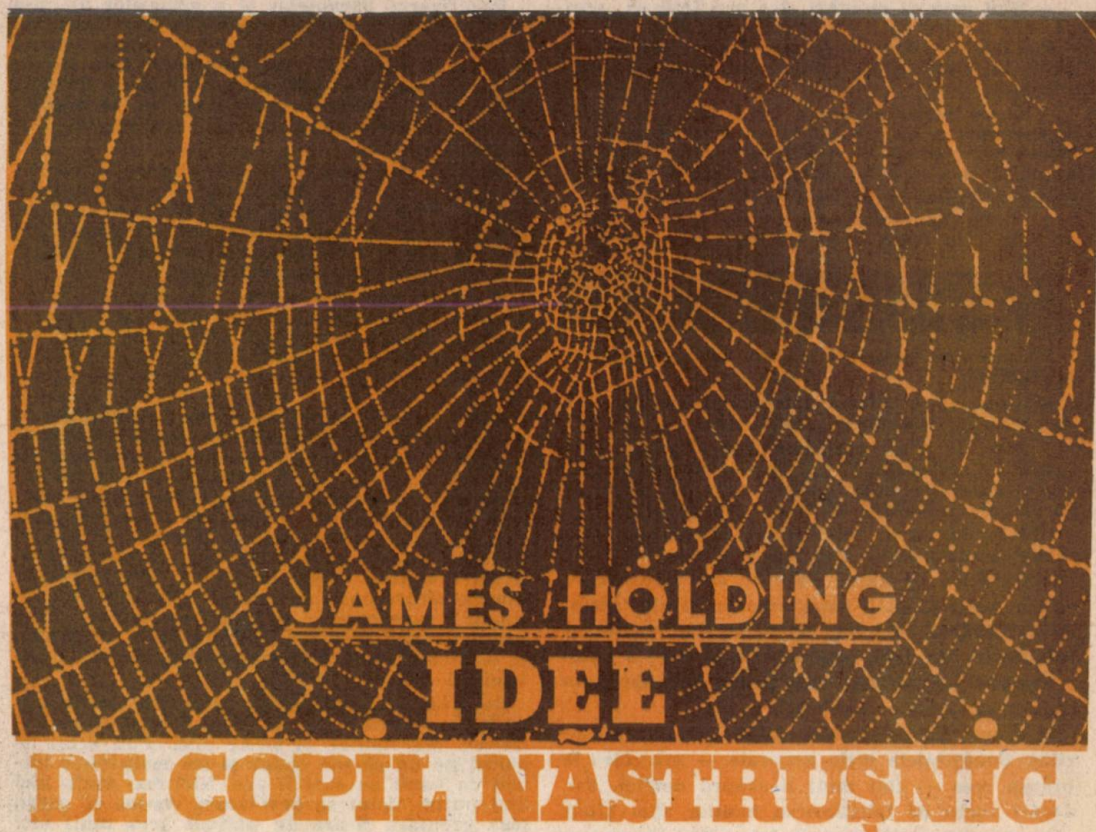

Cînd nu au cel puțin cite un spectacol pe zi, cînd nu lucrează ore întregi repetînd noile melodii pe care le cîntă tot timpul, cînd nu sînt la conferințe de presă sau nu acordă interviuri, cînd nu se plimbă, membrii celebrei formații suedeze ABBA joacă... tenis.

La băieți campionul formației este Benny, care îl bate de fiecare dată pe Björn.

La fete, cea mai bună este Agnetha...

JAMES HOLDING

IDEE

DE COPIL NĂSTRUȘNIC

1.

Nu-mi plac copiii. Să nu-i văd în fața ochilor. Cred că m-ați înțelege mai bine dacă ați fi fost în pielea mea, dacă ați fi umblat cu sabotii mei, sabotii de deținut — mărimea 10 !

Până atunci însă, până la întimplarea aceea din South Side, copiii mi-au fost indiferenți. N-am avut nimic împotriva lor. Și vă rog să mă credeți că numai la copii nu mă gindeam în ziua aceea cînd mă aflam la „Vinăria Tasso” cu domnișoara Sally și cînd s-a așezat lângă mine locotenentul Randall.

Nu știam încă cine este. Era îmbrăcat într-un costum bleumarin închis, cravată dungată și cămașă albă. Avea un chip atât de sincer, de prietenesc... Și, de fapt, întreaga lui comportare era foarte simpatice. Nimănui nu i-ar fi putut trece prin cap că domnul acesta ar putea fi polițist. Eu însă mi-am dat seama imediat. Mi-a virit repede sub nas legitimația și mi s-a prezentat repede.

— Domnul Carmichael, nu-l așa ? m-a întrebat.

— Da, dar despre ce-l vorba ? am răspuns eu spontan.

— Buunn, zise prietenește. V-aș rămîne recunoscător dacă ați merge cu mine la comisariat. Știți, e vorba de o discuție obișnuită, domnule Carmichael. Aveți, vă rog, cumva ceva împotriva ?

Oblecți ? Cum ar putea avea cineva obiectii cînd i se vorbește atât de prietenos. Comandasem al doilea martini.

— Vreți acum, imediat ? am întrebat și spre surprinderea mea glasul îmi deveni nesigur. Am înghițit în sec în vreme ce Randall mă privea foarte atent.

— M-aș bucura mult dac-am pleca acum, zise. Se aplecă apoi spre domnișoara Sally : Sper să nu vă supărați, domnișoară, dacă vi-l răpesc pentru cîteva clipe.

Sally își scoase repede mina pe care o ținea la pieptul meu, în cămașă.

— Sigur, cu plăcere. Dacă-i vorba de ceva, eu n-am nimic cu el. Eu pe domnul ăsta l-am cunoscut acum un sfert de ceas.

Așa-i viața. Toate iubirile se ofilesc de cum își bagă coada poliția...

Îmi plerise pofta de martini. M-am ridicat. Alături era Randall : Cu un cap mai înalt decît mine.

— Sînt gata să mergem, dar mai întîi aş vrea să ştiu despre ce o să vorbim amîndoi.

Randall rise. Un ris tineresc, curat chiar dacă ochii lui deschişi la culoare mă priveau ameninţător.

— N-am motiv să fac o taină din asta, răspunse pînă a nu ajunge afară unde, lingă trotuar era parcată o maşină a poliţiei. Randall deschise portiera şi eu m-am urcat. După ce spuse şoferului să pornească, mi se adresă :

— Tema pe care v-o propun spre dezbatere se referă la falsificarea banilor, domnule Carmichael.

2.

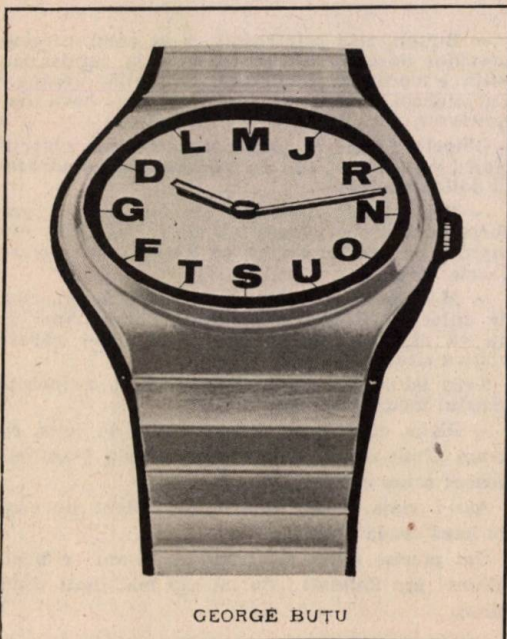
Falsificarea banilor ? mi-am zis aproape imperceptibil.

— Cred că problema falsificării banilor ţine de resortul FBI-ului, locotenente.

— Just. În afara cazurilor însă cînd alte împrejurări reclamă altceva. Şi noi tocmai despre nişte astfel de împrejurări vreau să stăm de vorbă. Mă înţelegeţi, domnule Carmichael ?

Bineînţeles că nu înţelegeam, dar la urma urmelor împrejurările nu mă priveau cituşi de puţin. Pielea de găină pe care am simţit-o de cum a venit Randall lingă mine în localul acela, mi-a dispărut cu totul. Dacă Randall caută un falsificator de bani, apoi adresa la care a venit e complet greşită. Din acest punct de vedere am conştiinţa curată ca lacrima.

E drept, mă pricep cite puţin la toate meseriile. Cunoştinţele mele generale — mă refer la bransa mea — sînt mult deasupra mediei, dar dacă-i vorba de falsificarea banilor apoi aflaţi că în acest domeniu sînt un laic ! Nici idee n-am cum se poate face aşa ceva.

GEORGE BUTU

Falsificarea bacnotelor şi a monezilor nu m-a atras niciodată. Numai gîndul la bani falşi îmi trezeşte repulsie. Cu toate astea iubesc banii, dar banii adevăraţi, nu falsificaţi. Iată de ce inima a început să bată normal, după ce Randall s-a referit la falsificarea banilor. Nu, de asta nu mă pot suspecta. Sigur nu mă pot suspecta că aş fi falsificat bani.

Dacă locotenentul ar fi făcut referire la jafuri... În cazul acesta ar fi fost foarte pe aproape. Pentru că jaful, cu arma în mînă, mai ales la filialele băncilor, era specialitatea mea. În ultimii doi ani am jefuit optsprezece filiale fără a atrage cea mai mică bănuială asupra mea.

Eram cu adevărat mindru de succesele mele. La urma urmei, jefuirea unei bănci nu-i chiar o jucărie. Pentru asta omul are nevoie de curaj, de inteligenţă şi un anume simţ pentru clipa cea mai prielnică. Şi, bine-nţeles, talent organizatoric şi sistem ! În ce priveşte băncile, sistemul trebuie bine gîndit, să ia în consideraţie un mare număr de elemente. Pe scurt, trebuie să fie genial de simplu. El trebuie să ţină cont de paznicii înarmaţi, de instalaţiile de alarmă invizibile, de camerele de luat vederi bine mascate, de patrulele de poliţie, de casierile istorice ş.a.m.d., ş.a.m.d. Iată o grămadă de factori de care trebuie să se ţină cont la organizarea fiecărei acţiuni. Aduc în plus şi alte elemente asupra cărora omul trebuie să hotărască de unul singur : care casier trebuie ameninţat, care bancă şi cînd este cel mai propice a fi jefuită, şi — ştiu că asta o să vi se pară ciudat — cîţi bani să iei.

Da, punctul acesta de la urmă este foarte important. Pentru sistemul meu, de-a dreptul hotărîtor. Mă limitez la sume mici. Pun ochii de obicei pe un singur casier şi mă mulţumesc numai cu banii pe care îi are. Nici mai mult, nici mai puţin. Totul se desfăşoară repede şi curat, fără greutăţi. N-are de pătimit prea mult nici banca, nici societatea de asigurări. Spuneţi şi dv. — ce înseamnă citeva sute de dolari pentru o bancă ? Sau, uneori, citeva mii ? Mă rog ! Fleacuri ! Nu vă faceţi griji din pricina asta, domnule casier, îi zice directorul băncii. Numai s-aveţi grijă să încuiaţi bine şi totdeauna casa unde se află sumele cele mari ! Şi să nu vă fie frică cumva că o să vă pierdeţi piinea !

Întelegeţi ce vreau să spun ? Puteţi arunca o mulţime de pietricele într-un iaz şi nimeni n-o să se supere. Încercaţi însă să aruncaţi două tone de bolovani şi o să vedeţi ce-o să se întîmple...

Sistemul meu, căruia poliţia îi spune „plan operaţional“ a fost bun de fiecare dată. Stă mărturie faptul că presa şi radioul critică zilnic poliţia că nu găseşte, în sfîrşit, o idee cu care să-i vină de hac jefuitorului. Adică mie. Poliţia are parte numai de insuccese pentru că eu ţin morţiş la sistemul pietricelelor. Din această cauză opinia publică a început să-mi zică „hoţul cel modest“ — pentru că m-am mulţumit de fiecare dată cu o pradă modestă. Asta corespunde cel mai bine firii mele. La ce-i trebuie omului averea ? Mie nu-mi trebuie nici un fel de avere. Mie mi-ajunge dacă fac rost în fiecare lună de citeva sute de dolari. Da, mie aştia-mi

sînt suficienți pentru a-mi putea permite s-o invit pe cite-o Sally d-asta, să-i dau un martini, în fine, să trăiesc.

3.

Acum cred că ați înțeles mai bine de ce am spus că remarcă lui Randall m-a liniștit. Și de ce m-am așezat foarte lejer într-un fotoliu aflat lângă biroul lui, așteptînd să văd ce are de gînd să mai spună.

Mai întîi mi-a oferit o țigară. Refuzînd, și-a aprins el una, aruncînd apoi chibritul ars în cosul de sub biroul lui, cu toate că avea scrumieră.

— E foarte drăguț din partea dv., domnule Carmichael, că mi-ați venit în întîmpinare. Credeți-mă, vă sînt foarte recunoscător pentru asta, zise el în cele din urmă.

Am ridicat din umeri.

— V-am venit în întîmpinare sau mă amenințați cu închisoarea? Mă suspectați de ceva, locotenente?

Randall se prefăcu a fi șocat de întrebare.

— Cum adică cu închisoarea?! Suspectare?! Vă rog, domnule Carmichael, mi-e teamă că m-ați înțeles greșit.

— Ați spus totuși că vreți să discutați cu mine chestii legate de falsificarea banilor, nu?

— Exact, despre falsificarea banilor... Chiar astăzi am fost sunați de la „Vinăria Tasso” și ni s-a spus că la barul lor cineva a plătit cu o bancnotă falsă. De aceea m-am dus repede acolo pentru a vedea ce este cu această bancnotă. Și am constatat că într-adevăr cineva îi dăduse barmanului o bancnotă falsă.

— Îmi pare rău pentru bietul barman, am bombănit. Dar nu văd ce are asta cu mine?

— Știți, dv. ați stat chiar lângă barman, zise locotenentul. Erați cu o tinăra doamnă, nu-i așa?

— Bine, dar asta văd c-o știți. De ce mai vorbim de asta? Acum din cauza chestiei ăleia banale și stupide trebuie să-mi petrec aici toată seara?

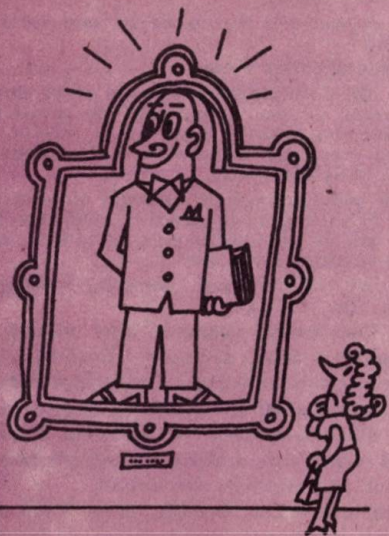
— Dar nu-i vorba de nici o victimă. Eu v-am rugat, și cred că destul de respectuos, dacă n-ați vrea să mergeți de bună voie cu mine la comisarariat pentru a discuta ceva, zise locotenentul. După cum vedeți, nu-i vorba de nici o victimă. Sau de o deținere. Spuneți sincer, domnule Carmichael, e vorba despre colaborarea dv. benevolă sau de exercitarea, de către mine, a unor presiuni?

— Bine, bine, am venit de bună voie cu dv., dar asta nu înseamnă că seara asta nu-i pierdută.

— Îmi pare foarte bine că sîntem de aceeași părere în legătură cu venirea dv. aici de bună voie.

— Prostii! am izbucnit. Ați vrea să-mi faceți o plăcere, da? Atunci întrebați-mă mai repede, pînă mai stau în fotoliu Pentru că este pentru ultima dată cînd vă puteți bucura de colaborarea mea benevolă. Dacă nu vă vine să credeți, vă pot da în scris! Știți desigur bine că pe-un cetățean onorabil al acestui stat nu-l puteți trambala numai așa de colo-colo. Sau poate nu știți?

— Trebuie să vă explic ceva, domnule Carmichael. Aflați că tocmai pe cetățenii onorabili avem voie să-i plimbăm cum ne place. Cu răufăcătorii trebuie să fim însă cu băgare de seamă. Dacă nu mă credeți puteți să vă interesați la tribunal.

— De aceea vă recomandăm cu căldură să economisiți energia electrică...

Randall își stinse țigara, dădu la o parte scrumiera murdară și se uită la mine cercetător.

— Barmanul de la „Tasso“ mi-a spus că dumneata ai fost clientul care i-ai dat bancnota falsă !

Chestia asta m-a surprins total. Și m-a neli-niștit. Mi-am amintit de șederea mea cu Sally. Mi-am adus aminte că pentru băutură am dat o bancnotă veche de cincizeci dolari — una cu figura președintelui Grant. Și că de această bancnotă am putut face rost într-un singur fel. De aceea am început să-l joc pe n-aude-n-ave-de.

— Eu ?

— Barmanul susține că aceasta a fost singura bancnotă de cincizeci pe care a primit-o săptămîna asta.

Cred că aș fi putut recunoaște. N-aveam decît să-i spun lui Randall despre o împrejurare oarecare în care am primit bancnota respectivă. În loc să procedez așa am făcut o greșală grosolană. Am luat masca nevinovăției și a ironiei.

— Eu, o bancnotă de cincizeci ? Nuuu, domnul barman s-a înșelat cumplit. Eu de zece ani buni n-am mai văzut o hirtie de cincizeci, darmită s-o mai și schimb, domnule locotenent ! Apoi, ridicînd tonul, încerc să-l conving : Eu lucrez ca ajutor de bucătar la restaurantul „Mac Douglas“ unde e deschis zi și noapte. Lucrez în schimbul de la miezul nopții pînă la opt dimineața. Știți, dv., domnule locotenent, vreun ajutor de bucătar care să-și permită să facă praf o hirtie de cincizeci ?

— Nu, răspunse încet Randall, n-aș putea spune că știu un asemenea ajutor de bucătar. Cu toate astea, barmanul afirmă cu mina pe inimă că dv. ați fost clientul care i-ați plătit cu bancnota de cincizeci falsă.

— Nu te speria soțul meu încă nu a învățat oprirea...

— Vă rog, ați văzut cu ochii dv. : localul era înșesat de lume, la bar stăteau zeci de oameni. Barmanul era prea ocupat ca să-și poată aminti cine și cu ce fel de bancnotă i-a plătit.

Randall ridică din umeri.

— S-ar putea, zice, dar eu v-am rugat să veniți cu mine tocmai pentru că el a spus că dv. i-ați dat bancnota.

— Bine-nfeles, domnule locotenent, am răspuns plecat. Puteți trece așa în procesul verbal : că pentru ce am băut eu și domnișoara Sally am plătit cu cinci dolari și că mărunțișul pe care l-am primit înapoi l-am lăsat barmanului drept bacșiș.

Aceasta era o afirmație foarte curajoasă. Declarația barmanului imi va putea fi opusă. Pe Sally nu trebuie s-o iau în seamă, în timp ce bea nu observa nimic în afară chipului ei în oglinda de vizavi.

Randall închise ochii și respiră adînc. Cred că era pentru prima dată cînd a închis, pentru o clipă, ochii lui de pisică. Și, ciudat — acum, cu ochii închiși — arăta cu totul altfel.

— Bine, continuă locotenentul, dacă n-ați plătit dv. cu bancnota de cincizeci, poate mă ajutați, domnule Carmichael, să-l găsec pe cel în cauză.

— O să încerc.

— Spuneți-mi, vă rog, numele persoanelor pe care le-ați văzut la bar și pe care le cunoașteți. Cineva trebuie că a plătit cu bancnota de cincizeci, iar eu trebuie să aflui precis cine a fost. Ei, domnule Carmichael...

Se uita la mine plin de-o așteptare febrilă.

— Cunoșc o singură, singurică persoană și nici acestea nu-i știu numele de familie. Sally, atît. Fata care stătea lîngă mine. Știți doar cum se întîmplă. Într-o noapte într-un bar și cheamă la masa lui o frumoasă din alea, să aibă și el cu cine schimba o vorbă. Dar poate știe barmanul mai mulți oameni și vi-i spune.

Randall respiră adînc.

— Da, sper.

M-am ridicat.

— Atunci e-n regulă. Și cu asta totul o să ia sfîrșit.

Randall ridică mina.

— Mîi de mulțumiri, dar am să vă duc înapoi. E lucrul cel mai neînsemnat pe care-l pot face pentru dv., zise în timp ce-și privea ceasul. Peste vreo cinci minute am putea pleca — dacă vreți să așteptați atît.

Nu volăm să aștept. Doream să scap de Randall ăsta cu ochi de pisică și mai ales cu bună-tate atît de falsă. Și-n plus, în nici un caz n-am chef să ajung iar la bar.

— Nu vă deranjați, domnule locotenent, am spus. Iau un taxi.

— Cum doriți, răspunse, apoi adăugă cu voce schimbată : Știți, domnule Carmichael, că de bancnota falsă e legată o împrejurare deosebită ?

— Împrejurare ? Nu înțeleg despre ce vorbiți.

— Mai exact spus — bancnota falsă reprezintă urma care trebuie să mă conducă la faimosul „hoț modest“, zise liniștit.

Am încremenit. O clipă, poate două n-am îndrăznit să-mi mișc capul de teama ca nu cumva gîtul meu întepenit să trosnească pe undeva.

— La „hoțul modest“? Vă gândiți la hoțul ăla de care-s pline gazetele?

— Exact, zise Randall zimbînd. E vorba de stîrpirura aia căreia i s-a urcat gloria la cap pentru că a reușit să jefuiască optsprezece bănci fără nici un fel de dificultate.

M-am așezat din nou. Acum chiar că era interesant. Nu lăsam însă ca ceva să trădeze că eu și sistemul meu au fost descoperiți.

— Și cum v-ar putea pune bancnota asta falsă pe urmele pefuitorului de bănci? am întrebat ca într-o doară. Asta chiar că n-o mai înțeleg, domnule locotenent...

4.

Ah, chiar atît de absurd nu este dacă se are în vedere că este vorba de o metodă extraordinară — paiul ca să zic așa de care, în disperare, trebuie să ne prindem...

Da, metoda e copilărească, aș spune, cu totul copilărească. O să dea un chix total. Și cum naiba să nu dea dacă a fost gîndită de un amator, nu de un expert din poliție. Un cititor naiv al ziarelor a scris directorului unei bănci care fusece prădată de „hoțul cel modest“ o scrisoare în care i-a propus tocmai această metodă.

Aproape că nu mai îndrăzneam să respir.

— Trăznită idee — continuă Randall — dar vă spun că aș fi în stare să accept o prostie și mai mare ca asta numai să știu că am liniște din partea gazetelor și a reporterilor, zise uitîndu-se la mine întrebător. Intrucît v-ați stricat seara, domnule Carmichael, cred că ar fi fair din partea mea, dacă am să vă pun în temă, cu povestea asta. Dacă vă interesează, bine-nțeles...

— Dar bine-nțeles, vă ascult cu multă plăcere, am răspuns. Eu cred că oricine este curios să afle cîte ceva despre „hoțul cel modest“.

— Din păcate, aveți dreptate. Numai că gluma cu bancnota falsă constă în aceea că a fost o cursă.

Am simțit fiori de gheață pe șira spinării. M-am întors. Ușa era închisă, nu putea deci fi curent.

— Cursă ați spus?

Randall încuviință dînd din cap.

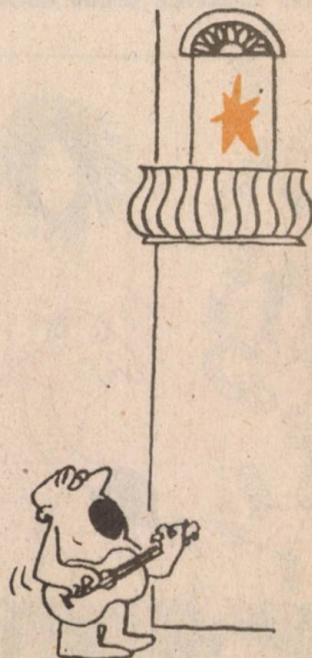
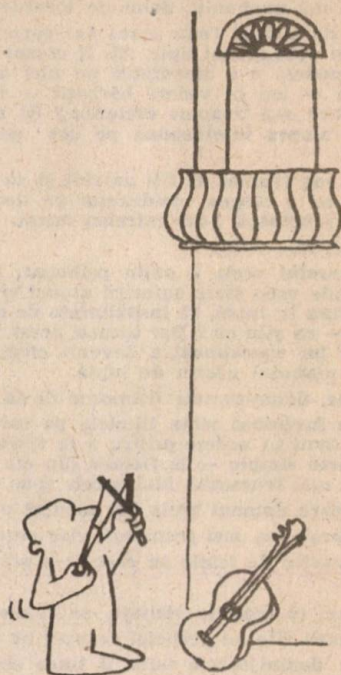
— Cred că este cazul să știți că știu de mult așa-numitul SO al hoțului cel modest.

— SO? am întrebat făcînd ochii cîte cepele.

— Adică Sistemul Operațional. De exemplu: hoțul cel modest vorbește întotdeauna încet pentru ca mai tîrziu nimeni să nu-i poată identifica glasul. Doi: lucrează singur tot timpul și după fiecare acțiune își schimbă înfățișarea; ia totdeauna banii de la un singur ghișeu; își alege numai bănci mici; atacurile le realizează numai la amiază — pe scurt, toate aceste amănunte formează la un loc așa-numitul SO. Sper că mă urmăriți...

— Da, da, dar nu mi-e prea clară gluma cu bancnota de cincizeci.

— Ajungem imediat și la asta. Cunoșcînd schema operațională a jefuitorului de bănci, putem prevedea acțiunea lui viitoare. Mă înțelegeți? De pildă, putem prevedea care filială și-o alege și — ceea ce e lucrul cel mai important

— pe care casier va pune ochii pentru a-l amenința să-i dea conținutul casei lui.

— Dv. mă-nnebuniți, domnule locotenent.

— Da de unde... Toate astea fac parte din sistemul lui operațional tipic. Ați fi crezut că hoțul acesta modest n-a amenințat pe nici un casier cu arma — am în vedere bărbații — ci numai domnișoare sau doamne casierite? Și că dintre astea o alegea întotdeauna pe cea mai frumoasă?

— Vă rog frumos să fiți amabil și să-mi spuneți de ce o alegea totdeauna pe domnișoara cea mai frumoasă, l-am întrebat mirat.

Randall rise scurt.

— Tinerelul acela e puțin psihopat. Poate că îl cuprinde vreo stare euforică atunci când poate — cu arma în mână, să înspăiminte de moarte o femeie — ce știu eu? Dar tocmai acest fleac din sistemul lui operațional a devenit elementul de bază al planului nostru de luptă.

— Cine, domnișoarele frumoase de la casă?

— Am însemnat toate filialele pe care hoțul le-ar fi avut în vedere pentru a le vizita. A fost apoi foarte simplu — la fiecare din ele am ales fata cea mai frumoasă. Mai precis spus — casierita pe care domnul acela hoț modest o va considera drept cea mai frumoasă. Am studiat gustul în funcție de fetele pe care le-a prădat pînă acum.

Ei bine, la filialele vizitate, cu fetele vizate am pregătit cite un pachetel cu bani pe care fiecare din domnișoarele astea îl ținea separat de ceilalți bani. În fiecare pachetel erau citeva bancnote de douăzeci dolari, citeva de zece și în fine, două bancnote de cincizeci false, pe care le-am imprumutat de la F.B.I., de la secția lor de „bani falși”. Se-nțelege că bancnotele de cincizeci erau amestecate printre celelalte. De

acești bani nu se atingeau nimeni atîta timp cît totul se desfășura normal. Domnișoara sau doamna casierită avea ordin să dea pachetelul — fără nici o discuție — numai „hoțului modest”, în cazul că acesta își făcea apariția. Știți, adică banii aceia între care se găseau și bancnotele false. Acum faceți legătura, domnule Carmichael? Hoțul avea cite un astfel de pachet la fiecare filială. Asta a fost gluma despre care vă spuneam.

— Înțeleg, am bombănit. Cravata parcă începuse să mă stringă. Și bine-nțeles că ați dat sfoară-n țară că în timpul cel mai scurt își vor face apariția două bancnote de cincizeci false. Toate magazinele, barurile, hotelurile, restaurantele etc., au primit din partea dv. ordin să fie foarte atenți cu bancnotele de cincizeci. Așa este?

— Exact cum spuneți.

— Ei da, am zis zimbînd, de aceea a reacționat barmanul de la „Tasso” atît de repede la bancnota de cincizeci.

— Sigur că da. Hirtia de cincizeci pe care a primit-o a fost semnalul. Eram convins că „hoțul cel modest” ne pică sigur în mână pentru că în pachetel pe care l-a luat în urmă cu paisprezece zile de la filială se găseau două bancnote de cincizeci false. Este vorba de filiala de sud a Băncii Naționale. Iar bancnota de la „Vinăria Tasso” este una din cele două din pachet, nu încape nici cea mai mică îndoială.

5.

Ingrozitor! Două bancnote false! Două! Înseamnă că cealaltă trebuie să fie în pat sub saltea, la hotelul la care locuiesc. Trebuie să mă duc repede acolo, mi-a fulgerat prin cap, trebuie să plec de aici cît mai repede pentru a da foc blestematei ăleia de bancnote. Apoi la gară și cu primul tren...

Sună telefonul. Randall ridică receptorul, ascultă și dă din cap. După ce pune receptorul în furcă se uită la mine.

— Telefonul ăsta vă interesează pe dv., domnule Carmichael.

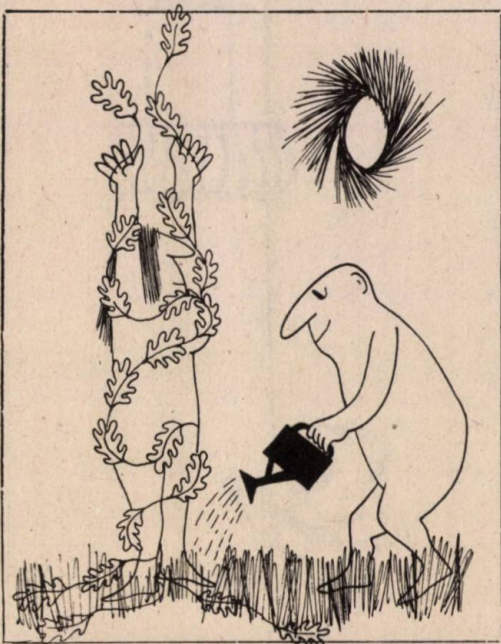
— Pe mine... Cum adică?

— Cîțiva dintre oamenii mei au percheziționat camera dv. de la hotel, zise căpitanul parcă cu un accent de părere de rău în glas. Mi-e teamă că barmanul de la „Vinăria Tasso” nu s-a înșelat cînd a spus că bancnota falsă i-ați dat-o dv., domnule Carmichael.

O lovitură mortală. Eram debusolat. Glasul mi se urcă cu trei octave.

— Ce? Percheziție la domiciliu? Nemaiauzit! Randall făcu un semn cu mina ca și cînd ar fi vrut să mă liniștească.

— Totul a mers exact, după indicații, domnule Carmichael. Am avut autorizație pentru percheziție. Pentru informarea dv. vă pot spune că o am de acum o lună. Bine-nțeles că cu puncte la „numele și prenumele”. Numele l-am aflat de la barmanul „Vinăriei Tasso” care ne-a telefonat în legătură cu banconta falsă. Cînd ați fost la bar nu v-a telefonat nimeni. Barmanul a întrebat dacă este cineva cu numele de Carmichael, iar dv. ați confirmat. Țineți minte că așa a fost, nu?

Da, așa a fost. Un ger cumplit începuse să mi se plimbe pe tot spatele.

— După ce v-am aflat numele n-a durat nici cinci minute până am aflat unde stați... Am completat numele dv. pe autorizația de percheziție, am trimis cițiva băieți tineri la hotel — în timp ce eu am plecat spre „Vinăria Tasso“.

— Ați spus că nu sint arestat ! am protestat energic. N-am fost acuzat de nimic !

— Asta așa este. La început nu, acum însă sint amindouă — acuzație și arestare — fapte reale.

M-am apărat cit am putut.

— Locotenente, m-ai ademenit aici sub un pretext fals și m-ați interogat fără a-mi spune adevărul. Altfel aș fi avut pretenție la un avocat. Am fost lipsit de drepturile cetățenești...

— Nici măcar o vorbuliță nu-i adevărată din tot ce-ați spus, zise Randall zimbînd și făcîndu-și mici ochii de pisică.

— Este ! M-ați interogat ! Și m-ați acuzat — chiar dacă nu direct — că sint „hoțul cel modest“. Prin metode nelegale m-ați constrins la mărturisiri.

— Interesant, dar nu corespunde adevărului, zise Randall scoțînd un magnetofon de sub birou. Cred că banda de magnetofon va demonstra că discuția noastră s-a desfășurat nițeluș mai altfel decît grăiți dv. acum...

Cînd mama naibii a dat drumul la mizeria aia de magnetofon ? Mai mult ca sigur atunci cînd a aruncat chibritul ars la coșul de hirtii. Am atacat o altă variantă.

— M-ați reținut pentru ca oamenii dv. să aibă timp să-mi percheziționeze camera !

— Da, recunosc, mi-a întors-o locotenentul fără să ezite. Și chiar nu sinteți curios să aflați ce-am găsit ?

Tăcu o clipă apoi continuă.

— În primul rînd : o bancnotă de cincizeci falsă printre bancnotele bune — astea în pat, sub saltea. Inserierea bancnotelor demonstrează că bancnota falsă împreună cu ceilalți bani au fost luați de la filiala de sud a Băncii Naționale, care a fost prădată acum două săptămîni, în plină amlază. În al doilea rînd : trei peruci, trei perechi de sprincene false și trei mustăți false, toate de culori asortate. În al treilea rînd : un

pistol marca Woodsmann. În al patrulea : o lecție completă de tăieturi din presă în legătură cu „hoțul cel modest“. Credeți că e cazul să continui, domnule Carmichael ?

Am dat din nou din cap a nu.

— Acum vă puteți lua un apărător, bombăni Randall. Pentru că de data asta vă acuzăm de atac inarmat repetat. În continuare însă de treaba asta se ocupă tribunalul, care va avea grijă ca prețioasele dv. drepturi cetățenești să nu vă fie știrbite cu nimic. Pentru că acum, domnule Carmichael, e clar ca lumina zilei că vă veți petrece cițiva ani buni după gratii.

Îmi era foarte clar acest lucru.

— Foarte isteț din partea dv., locotenente, am spus. Aproape genial trucul cu care m-ați prins.

— V-am spus doar că nu eu am fost cel care l-a găsit, zise locotenentul și deschise un sertar al biroului. Am ascuns aici o scrisoare prin care ni se recomanda acest truc. Scoase o foaie de hirtie. Asta-i, vreți s-o vedeți ?

Îmi întinse scrisoarea. Am luat-o fără un interes prea mare și am început să citesc rîndurile scrijelite cu o peniță crăcită :

„Dragă domnule director de bancă !

Eu știu cum ar trebui pregătită cușca pentru „Hoțul cel modest“. Dacă mai vine cu pistolul la bancă să vă ceară banii, în loc să-i dați bani buni, dați-i unii din aceia pentru joacă. Dacă vă trebuie, eu vă pot da, am acasă o cutie plină.

Vă salută cu respect
Richard Stevenson,
școlar de zece ani“.

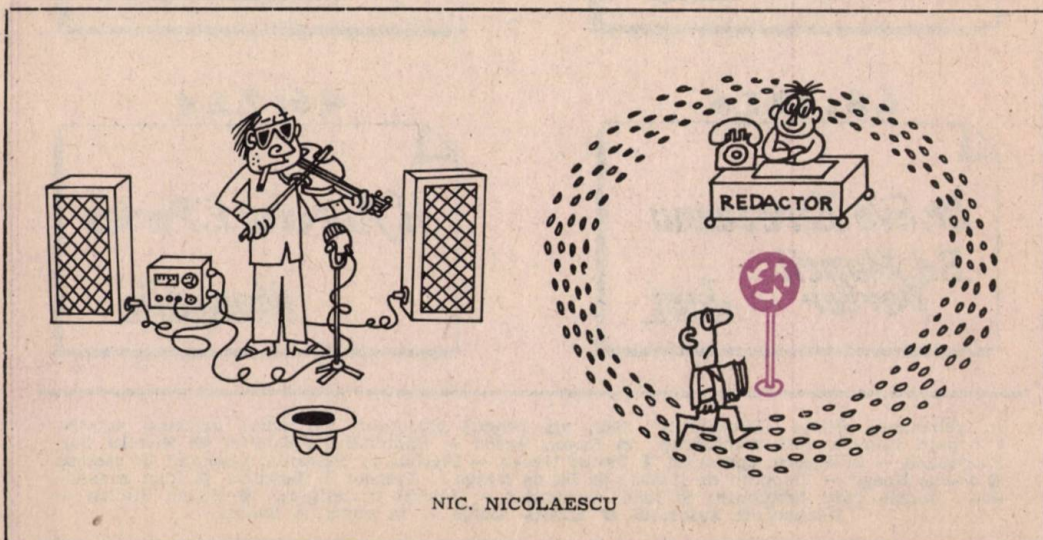
Am aruncat scrisoarea pe birou. Locotenentul se uită la ea ca la o mare distracție.

— Directorul băncii i-a deschis micuțului Stevenson un cont la bancă cu o bancnotă de cincizeci de dolari. Una adevărată, drept capital inițial. Spuneți și dv., nu-i draguț din partea lui ?

— Colosal ! am răspuns. După care m-a pocnit un ris de mi-au dat lacrimile.

Acum ați înțeles de ce nu-mi plac copiii ?

În românește de
Alice Theodorescu

NIC. NICOLAESCU

Primii bani câștigați

Chestionat de fiecare dată asupra drumului său în viață, mitraliat în orice împrejurare cu tot soiul de întrebări care dintre care mai năstrusnice, (în definitiv oricare american vrea să ajungă celebru!), Mark Twain reușea să răspundă cu umor tuturor celor care îl sollicitau, transformind replicile sale în a-

devărate bijuterii de proză scurtă. Întrebat odată cum și-a câștigat primii bani (în definitiv oricare american visează să ajungă milionar!), scriitorul a răspuns că acest eveniment s-a produs încă în cea mai fragedă vîrstă, pe cînd era elev la școala primară: „Într-o zi, m-am apucat să ciopîrțesc cu briceagul o bancă din clasă. Atunci învățătorul îmi zise:

— Ori îmi aduci mine cinci dolari, ori, de nu, voi fi nevoit să-ți trag o bătaie zdravănă. Ducîndu-mă acasă i-am spus tatălui meu ce mi s-a întîmplat la școală. El mi-a făcut bineînțeles morală și mi-a zis:

— Ar fi o adevărată rușine pentru familia noastră să primești o mamă de bătaie de la învățător. Iată, îți voi da cei cinci dolari, dar mai întîi poartă-le la mine în cameră. N-am avut încotro, m-am dus, știam că acolo mă așteaptă un toc de bătaie. Nimic de zis, loviturile m-au durut, însă în sinea mea mi-am zis că s-ar putea ca învățătorul să mă bată mai cu milă.

Așa că am oprit cei cinci dolari și i-am lăsat pe învățător să-mi mai tragă și el o bătaie.

ENIGMISTICĂ DE CORNEL POPESCU

Cititorii de mai jos și-au cumpărat din librării cărțile autorilor preferați. Le-ați descoperit?

7,8 ; 6,2,5

Neacșu Domnean

Str. Scînteii Huși

11,7,2,4

Duiliu The Roibu

Gara Brețcu

6,8 ; 10,2,6

Dr. Eva Zărezeanu

*Bd. Muncii
Parter Iași*

4,6 ; 7,2,4

H. Aurel și E. Perlea

Mangalia

În almanahul estival „Luceafărul”, 1983, am propus cititorilor, în cadrul aceleiași rubrici, 9 coperti literare. Iată rezolvările: ● Eugen Barbu — Săptămîna nebunilor ● Nicolae Dan Frunteletă — Inventarul speranței ● Fănuș Neagu — Pierdut în Balcania, Insomniile de mătase ● Fănuș Neagu — Insomniile de mătase ● Fănuș Neagu — Pierdut în Balcania ● Ioan Alexandru — Imnele Țării Românești ● Ioan Alexandru — Pămînt transfigurat ● Eugen Simion — Întoarcerea autorului ● Mircea Eliade — în curte la Dionis

Conform tradiției reporteurul nostru planificându-și temeinic munca a izbutit să ne relateze telefonic aspecte, instantanee, secvențe, portrete, siluete, situații din noaptea Anului nou petrecută (de alții) în Capitală și provincie. Zdruncinat de cele văzute, obosit dar victorios, face acum o cură de somno-terapie spre a întâmpina proaspăt viitorul revelion.

București — Casa scriitorilor (relatare prin cablu). Dragi cititori, pătrundem în curtea unei clădiri vechi fondată pe la 1889. Trei statui frumoase dar nude tremură în noaptea de iarnă. (Mă întreb de ce nu le îmbracă nimeni?) Un du-

Revelion cu scriitorii

lău fioros și inteligent, (vom vedea mai târziu) se repede hămăind. Oprindu-se la un milimetru de pulpa mea mă miroase și strănută. Strănută de două ori. Din negura nopții se aude o voce cultivată:

— Paco, (așa-l cheamă pe dulău), ce e?

— Ham, ham, ham! (scriitor adică).

Se arată în lumina felinarelor de epocă (două la număr), dar arde numai unul, un ins rasat, înalt, subțire, cu chip emaciat. E grizonat și are dicție.

— Udriște, zice și zîmbește fericit.

Să trăiți maestre zic eu crezînd că-i vreun critic literar vegetarian.

ORIZONTAL : 1) Situată în partea centrală a acestui continent, țara noastră participă la circuitul economic mondial, avînd relații economice și de cooperare cu peste 140 de state, indiferent de orînduirea lor socială, pe principii de egalitate, reciproc avantajoase — Mărfurile purtînd marca „Made în România” sînt tot mai mult solicitate în aceste locuri de prezentare și desfacere de pe toate meridianele Terei. 2) Formă superioară a legăturilor dintre state, cuprinzînd sfera producției, circulației, științei și culturii etc., dezvoltată în ultimii ani de țara noastră — 1990 este cel în care volumul comerțului exterior este prevăzut să fie de trei ori mai mare ca în 1975. 3) Forme, procedee, cum ar fi: construirea de obiective economice în domeniul industriei, agriculturii și alte ramuri; coope-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

rare în domenii importante ale științei și tehnicii, etc., din ansamblul de legături ale României cu alte state — Mijloc de energie ! 4) În general ! — Locurile 1 și 5 la comerț ! — Un nume legat de cunoscutul „Felix”. 5) Fiind membră a acestei organizații, a tuturor organismelor sale specializate, țara noastră participă activ la promovarea principiilor noi și echitabile în relațiile dintre state. (abr) — Cuiabar (reg.) — Primele faze ! 6) În anul 1975, acest produs, împreună cu materiile prime, mineralele și combustibilii, deținea 23,3% din volumul exportului, față de 33,8%, cît deținea în 1950 — Țară asiatică. 7) Stat arab cu care țara noastră are relații numeroase — Oficiul Național de Turism, care este angajat direct în finalizarea unei forme de cooperare, realizarea de obiec-

REVELION CU SCRITORII

— Nu-s **maiestru**, am fost. Acum sînt portar voluntar că iubesc scriitorii. Poftiți ! Dacă v-a mirosit Paco înseamnă că aveți legitimație...

Intru într-un holișor cu două banchete stil pe care se fac că dorm în ațipire doi tineri cu banderolă roșie pe braț. Mă simt. Se ridică și devin gînditori. Unul e roșcat cu păr ondulat, celălalt e mai cărunț dar nu prea are păr. Văzînd insigna Luceafărului înfiptă în piept se luminează și se prezintă : Pavel Afoanei zice cel roșcat. Și Marius Vulpe, zice cel neroșcat. Amîndoi sînt în frac și au papioane vișinii. Mă uit la ei cu admirație. Cel roșcat jenat de

ținuta mea vestimentară îmi împrumută papionul.

— Luați-l. Eu tot n-am nevoie că sînt cu paza, ordinea și punctualitatea.

Intru și mă așez la o masă retrasă, prima pe dreapta cum ar veni dacă socotim că vîi de afară și ultima pe stînga dacă socotim că nu vîi de afară. E o masă retrasă și modestă virită într-un colț. În mijlocul sălii un ins cu barbă, (față bisericească, desigur) face vocalize sub un candelabru cu turturi de cristal. Tremură turturii. Are voce sfîntă sa !

Vine un ospătar înalt și elastic cu fața melancolică, se uită la mine apoi se duce și-l întreabă ceva pe bărbos. Acesta mă privește scrupulos și dă din cap în semn de negație. Ospătarul se reîntoarce și pune o mîină în șold :

— Cu ce ocazie ?

tive turistice (abr.). 8) În toată legea! — Materialul rulant fabricat sub marca „Unio” din acest oraș este foarte apreciat la export. 9) Strinsă-n cercuri — Adresă (abr. uz.). 10) Monede naționale — Lovit — Semne de calitate! 11) Veac (poetic). — Materie primă pentru fabricarea multapreciatelor covoare românești pe piața internațională. 12) Ca membră a acestui organism, România își aduce contribuția la intensificarea colaborării bi- și multilaterale între toate statele membre (abr.). — Din rîndul său, în cadrul relațiilor existente între România (ca membră a „Grupului celor 77”) și țările în curs de dezvoltare, în țara noastră se pregătesc — în școli, institute, facultăți, etc. — specialiști în diferite domenii.

VERTICAL : 1) Ca țară socialistă în curs de dezvoltare, România dă o importanță deosebită dezvoltării acestui ansamblu care cuprinde industria, agricultura, transporturile, comerțul etc. — Primul este deținut de URSS cu care avem un comerț de 45 la sută pondere în totalul comerțului nostru exterior. 2) Udrea Otilia — Din aspectele cooperării României în acest domeniu, amintim sistemul hidroelectric de la Porțile de Fier, construit în colaborare cu Iugoslavia. 3) Particulă constructivă în cuvinte ca NAVROM, TAROM, CIFAROM care duc faima produselor românești peste hotare — Unitate arădeană a industriei ușoare care are asumate o serie de sarcini la export (abr.). — Firide. 4) Organizația țărilor exportatoare de petrol, cu care România are relații comerciale pe baze reciproc avantajoase (abr.). — Buche — CAER! 5) Produs energetic natural care ocupă o pondere însemnată în volumul comerțului exterior, mai ales cu țările membre OPEC — Soi de grâu. 6) „Faima” constructorilor musceleni, înfîlănită pe șoselele

multor state ale lumii — Cod de legi. 7) A iubi pățimaș — Avantajoase, așa cum sînt relațiile economice ale țării noastre cu alte state (pl. masc.). 8) Asigurarea unui raport just între cel al produselor industriale și cel al produselor agricole este de foarte mare importanță pentru instaurarea unei noi ordini economice, în condițiile cînd țările din „lumea a treia” (70% din populația globului) dau doar 8—9% din producția industrială mondială și o treime din cea agricolă — Marcă de autovehicul cu motor Diesel construit în cadrul cooperării tehnice între state, cu licențe, brevete etc. 9) Piesă dintr-un port românesc — Institutul de fizică atomică din București, care are relații cu firme de profil din mai multe state (abr.) — Cu sine! 10) A concepe și îndeplini, a crea un obiect, o documentație — Prezente la tîrguri! 11) URSS, R.F. Germania, R.D.G., Cehoslovacia, Italia, unele dintre cele cu care avem largi relații economice — Pe nepregătite (pl. fem.) 12) Așa cum este un stat ce și-a asumat sarcini la export — Republica Socialistă România, țară care se pronunță tot mai activ pentru pace și colaborare între popoarele lumii.

DICTIONAR : ERG, OAR, ALAC.

NICOLAE ROTARU

DIN PĂDURE

Rebo : 4 + 4 = 8)

REVELION CU SCRIITORII

— Păi, cu revelionul, știți...
— Membru?
— Nu, redactor, zic eu rușinat, dar am dosar la asociație...
— Valea!
— Îl cunosc, zic eu crezînd că-i vorba de Lucian Valea.
— Vreau să zic, te muți de aici că asta-i masa lui domn' Jebeleanu.
— Care dintre ei?
— Cum care bă? Că nu e doi!

Mă ridic și mă așez la o masă ferită, prima lângă ușa de lângă bucătărie. Mă bag după un stilp și aștept. Bărboșul vocalizează de se cutremură sticlele din rafturi. Apare iar ospătarul melancolic.

— Are voce părintele, zic eu zîmbind.
— Nu-i părinte. E maestrul Pucă. Pictorul. N-ai auzit de el?
— Am auzit. E bun colorist.
— O fi, dar... valea! Asta-i masa lui domn' Fulga. Nici de dînsul n-ai auzit?

Mă ridic rapid fiindcă de dînsul am auzit. A descoperit o serie de produse cosmetice care-i poartă numele.
Mă ridic și mă mut într-un fel de seră în fața tejghelei unde o doamnă mai solidă, vreau să zic plinuță, servește o mică gustare.

Dau din cap și dă și dînsa și ride la mine cu voioșie. E o femeie simpatcă. Popa, adică, domn' Pucă, vocalizează în

continuare. Iar se arată chelnerul palid și melancolic. În-vîrte niște chei și e gata-gata să mă înjure de mamă:

— Bă, zice enervat, ce cauți la masa asta? Păi dacă vine domnu' Micu și te prinde nu mai apuci noul an!

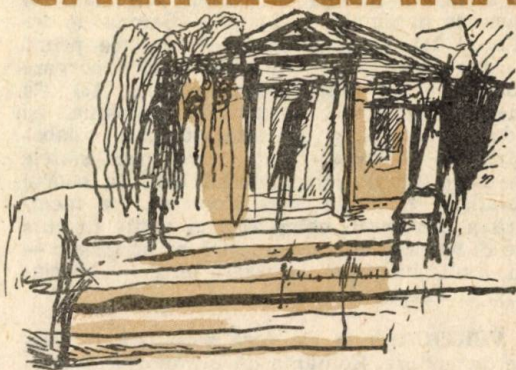
— Care Micu, zic eu, că e trei!

— Sînt trei, mă corectează ospătarul, dar nu e decît unul: Mircea Micu și cu ăsta nu te joci.

Pînă la urmă, presupusul părinte se oprește din vocalize și mă invită la masa lui. Nu mai vocalizează. Bea ceva dintr-o sticlă care are o etichetă și pe etichetă scrie cu creion chimic „ceai de sunătoare”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

CĂLINESCIANA

ORIZONTAL : 1) În anul 1930, George Călinescu scoate această revistă din care reține atenția eseu anti-gîndirist : „De disparitione angelorum”. 2) Unul dintre pseudonimele sale, cel care i-a... zis : „Ești critic” (Vezi „Universul literar” — 1928 —, articolul „Din jurnalul unui critic”) — Măsură de suprafață luată la țară ! 3) „Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent” (1941), „Impresii asupra literaturii spaniole” (1946), „Nicolae Filimon” (1959), „Gr. M. Zamfirescu” (1962) etc. — sînt cîteva astfel de realizări călinesciene — Prenume arab deosebit la Călinescu ! 4) Începuturile „Istoriei literaturii române, compendiu ! — Ține de știința adevărurilor ! 5) „Enigma...”, roman scris în același an (1938) în care apare „Viața lui Ion Creangă”, despre care criticul Pompiliu Con-

stantinescu spunea că „se clasează printre operele de înflăcămină ale epicii noastre urbane” (neart.) — Primele piese. 6) Siglă pentru Editura Enciclopedică Română — În taină ! — Localitate în Iugoslavia 7) Trei sferturi știel ! — „Scrinul...”, important roman din creația călinesciană (1960) (pl. fem.) 8) Începutul unui citat... din „Cronicile optimistului” ! (1964) — Finalul eseului „Gongora”, publicat în „Jurnalul literar” ! (1947) — Extinși pe orizontală. 9) Depozite de lapte — „...sau calea netulburată”, scriere a lui Călinescu, din anul 1943. 10) „Sun”, de pildă, scriere din creația călinesciană (pl.) — Un om între oameni. 11) Fragment de roman ca și „Casa cu molii”, „O gală de box” etc., care se vor reuni în volumul „Cartea nunții” („Ce are... noastră”) — Nuri.

REVELION CU Scriitorii

— E bun ? întreb eu.
— Nu ! zice domn' Pucă.
— Păi, și de ce-l beți ?
— Din obișnuință, fiule. Obișnuința-i a doua natură. Eu beau de mic ceai de sunătoare.
— Și pictorul e în frac, are papion și seamănă cu Răspuțin cel adevărat, nu ăla din film.

Ora 22. În sală intră un ins rotofei, îmbrăcat în halat alb, apretat. Poartă ochelari cu ramă groasă și vorbește grășind :

— Pucă, i se adresează spre mirarea mea pictorului, dacă mai cînti și în seara asta să știi că fac scris.

Îmi zic că trebuie să fie

ceva scriitor, dacă face scris. Nu înțeleg de ce s-a îmbrăcat în halat alb ?

Pucă se încruntă și zice :
— Auzi, mă belitule, ia caută-mă să vezi dacă nu sînt în curte. Ce ? nici în noaptea asta nu mă lași în pace ? Te pictez de nu te vezi !

Pleacă domnul cu halat.

— Cine-i maestrul ?

— Țista ? Schapira, cine să fie.

Tac umilit și scormonesc în gînd. Nu-l aflu nicăieri. Trebuie că-i un debutant sau un scriitor cu pseudonim.

Ora 22.30. Un grup compact intră pe ușă salutînd cu voioșie. În mijlocul lor, sobru, zîmbind onctuos, se află maes-

trul Eugen Barbu. Pe unul din însoțitori l-am mai văzut la televizor. Nu știu cum îl cheamă. Celălalt, înalt și atent, cu o gentuță în mînă e prozatorul Dan Claudiu Tănă-

VERTICAL : 1) Mare spirit enciclopedic : Poet („Laudă lucrurilor“), romancier („Bietul Ioanide“), critic („Opera lui Mihai Eminescu“), eseist, nuvelist, istoric literar etc., născut la București la data de 19 iunie 1899, al cărui nume este purtat azi de Institutul de istorie literară al Academiei — Șură răsturnată ! **2)** Cea a Otiliei, eroina unui cunoscut roman călinescian, este... dezlegată de Felix (pl.). **3)** Artiști plastici — Irlanda pe auto-vehicule. **4)** Țara care l-a dat pe George Călinescu, reputat critic și istoric literar, erudit artist al cuvîntului (abr.) — Făclie. **5)** Această țară europeană îl găzduiește în 1921, iar între 1926—1927 le predă elevilor de la liceul „Șincai“, cursuri în limba ei, fiind coleg cu E. Lovinescu, Al. Graur, N.N. Constantinescu etc. — Poet contemporan, autor al mai multor volume de inspirație patriotică și ostășească (Traian) **6)** Prenume de fată — Rege ! **7)** „Istoria literaturii române de la... pînă în prezent“, monumentală operă critică a lui Călinescu (sing.) — Coloană. **8)** Radu Cosașu — Ioan Alexandru — Limbă de curcan. **9)** La... „Ceasornicul“, publicată în „Universul literar“ (1926) — Piatră pentru monumente. **10)** Alt pseudonim cu care semna în „Adevărul literar și artistic“, „rubricile „Prostologhicon“ și „Cronica mizantropului“ — În această postură îl găsim la începuturile carierei, cînd publică valumul „Laudă lucrurilor“ — Finalul poeziei „Grădini“ ! **11)** În această postură Călinescu devine foarte cunoscut și recunoscut în viața noastră literară — Orașul în care Călinescu devine, la 25 noiembrie, doctor în litere și filosofie cu teza „Avatariile faraonului Tla“ și tema complementară „Opera lui Mihai Eminescu“ susținute în fața profesorilor I.M. Marinescu, M. Ralea, I. Iordan, O. Botez și O. Tarfali.

DICTIONAR : EER, AIN, GOC, SNIT, ARUS, EIR, GLU.

NICOLAE RÔTARU

REVELION CU SCRIITORII

În această fotografie aveți ocazia de a vedea cel mai mic aparat portativ, auditiv din lume.

Deocamdată Muda, un pui de urangutan, în vîrstă de trei luni, născut la Grădina zoologică din Cologne, nu va participa după cum ne sugerează, la vreun concurs de forță. Deocamdată el va trebui să se mulțumească cu un biberon cu care va fi hrănit așa cum îi stă bine oricărui „bebeluș“.

sescu. Se așează în mijlocul sălii. Maestrul Eugen Barbu e ajutat să-și dezbrace șuba, apoi haina. I se suflecă mineca. Prozatorul îi ia tensiunea. Dă din cap bucuros. Toți zîmbesc. Maestrul nu are tensiune. Nu are încă...

Ora 22.40. În cadrul ușii apare grizonatul tovarăș Udriște care anunță cu binecunoscuta-i dicție :

— Vine tovarășul nostru iubit, prim-vicepreședinte Laurențiu Fulga !

Pucă se ridică în picioare și dă onorul ca un ostaș. Aflu că tovarășul Fulga e general în rezervă. Eu nu mă scol că nu mă țin picioarele.

Maestrul pășește ceremonios.

Nu se grăbește. Are ochelari fumurii și costum la două rînduri. Văzîndu-l pe Pucă zice :

— Salut domnule Vulpescu !

Pucă oftează și se așează la loc desemnat. Laurențiu Fulga ia loc la masa dînsului și deschide o mapă. Din mapă scoate un dosar. Pe dosar scrie cu litere mari : **telegrame.** Probabil așa se numește noul dumisale roman. Începe și face corecturi, sau mai știi eu ce...

Ora 22.45. O siluetă firavă pătrunde pieziș în salon. Salută pe toată lumea și are accent moldovenesc. Nu e în frac și poartă în mînă doi saci cu cartofi. În plasă. (Unde i-o fi găsit în noaptea asta ?)

— Bună sara, iubiților. Sper că n-am întîrziat. Apoi spre maestrul Fulga : am și io o poezie cu moș gerilă, pot s-o zic ?

Maestrul Fulga dă din cap afirmativ. Cel cu cartofii, poetul Ion Sofia Manolescu, se uită în jur și văzînd că n-are unde să se așeze rămîne cuminte în picioare.

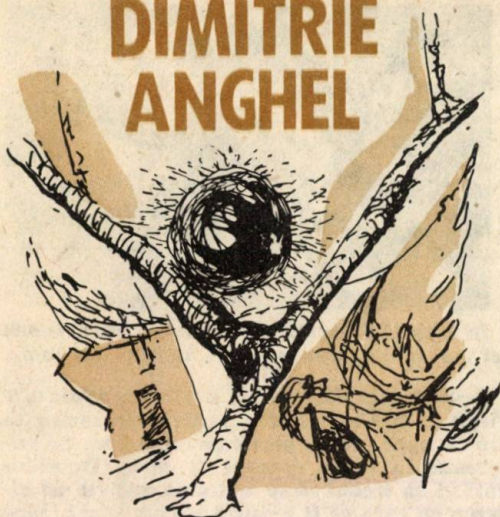
Apare chelnerul cu obraz melancolic și zice :

— Nu e voie cu alimente de-acasă. Lăsați-le la garderobă !

— Am vrut, mîncă-l-ar mama, dar o zîs domn' Aioanei să intru că el răspunde.

Ora 22.50. Intră vijelios poetul Ion Gheorghe, cu piep-

DIMITRIE ANGHEL

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

ORIZONTAL : 1) Volum de versuri editat de G. Juvara în 1905, purtând titlul poeziei care-l deschide, poem apărut pentru prima dată în „Adevărul” la 20 iunie 1824 — „Din periodice” ! 2) Revistă în redacția căreia se aflau Vlahuță, Coșbuc, Iosif și Gorun și cu care începe colaborarea în 1902 semnând cu pseudonimele I. Fulga, Teofil Jianu, Mărgăran, Rozmarin, V. Ieronim. 3) Primul și al treilea capitol al poeziei „Țigani” ! („Minerva”, 1911) — Supraveghetorul brutărilor domnești — „Domnul...” și poezia noastră”, articol pe care îl găsim în volumul „Portrete”, scris în 1888 împreună cu St. O. Iosif. 4) În dosarul 2007, fila 51, aflat în Arhivele Statului din acest oraș moldovean, scrie, la data de 18 iulie 1872, că Dimitrie, Anghel, fiul lui Dimitrie A. Anghel și al Erifiliei, s-a

născut la Cornești „alaltăieri, în casa părinților” — „...vechiturilor”, scriere din ciclul „Fantazii și portrete”, cuprins în volumul „Triumful vieții” (neart.) — „...de plată”, poezie de G. Coșbuc. 5) Jaluzele — Împreună. 6) Traian Demetrescu — Curaj pur masculin. 7) Sentiment... inspirat de ciclul de proze „Fantome” — Miorița. 8) Miezul articolului „Epilog” ! — Finalul articolului „Mafia” ! (vol. „Steluța”) — Zăpăcit (reg.) 9) Rînduri... vesele din poezia „Scrisoare” ! — Măsurăți. 10) Mai — Șmecherul din poezia „Șipotul” ! 11) În această vestită Bibliotecă românească enciclopedică apare în 1909 poemul istoric „Carmen saeculare”, semnat de D. Anghel și St. O. Iosif — Primele două sînt urmate la Institutul particular Caracșu apoi, celelalte la Institutul Lambrior,

REVELION CU SCRIITORII

tul înainte, cu o căciulă de lup pe cap. Strîmbă din nas și vine glonț spre mine :

— De ce fumezi mă ? Nu știi că tutunul scurtează viața ?

Apoi se duce la masa vicepreședintelui și cere lista invitaților :

— Vreau să știu cine mai vine și care sînt fumători din trei ei.

Laurențiu Fulga îi prezintă lista. Poetul o urmărește cu degetul, dă peste un nume, scoate un strigăt de indignare și părăsește sala. Toți își sting țigările.

Ora 22,55. Chelnerul cu obraz melancolic se apropie de masa noastră și ne întrea-

bă ce vrem să bem ?

— Un suc, zic eu.

— Și două sticle de vodcă, adaugă Pucă.

— E vietnameză, precizează ospătarul melancolic.

— Și ce dacă ? Cauzează ?

Ora 23. Apare grupul Vieții românești în frunte cu Ioanichie Olteanu. Lipsește tovarășul poet Gh. Pituț care e de serviciu în tipografie. Din-sul va face revelionul într-o altă seară. Toți sînt sobri și tăcuți. Aproape că nu vorbesc unul cu altul.

Ora 21 și ceva : Intră maestrul Jebeleanu însoțit de tovarășul Udriște care radiază de fericire și-i vorbește în

versuri. În sonete aeriene vorbește fiindcă a luat lecții de la Tudor George. La masa maestrului nu e deocamdată nimeni. Maestrul e bronzat și grav. În curînd apare poetul Vlaicu Birna care-i ține companie. Maestrul povestește cu voce tare amintiri de la mare. Trebuie că sînt frumoase după cum zîmbește a ride tovarășul Vlaicu Birna.

Ora 21 și 20. La ușă se produce o mică busculadă. Un grup compact de scriitori de limbă ucrainiană vor să facă sedință de cenaclu chiar în noaptea aceasta. În fruntea lor se află Stepan Teaciuc care a slăbit două sute de grame și pare puțin anemizat.

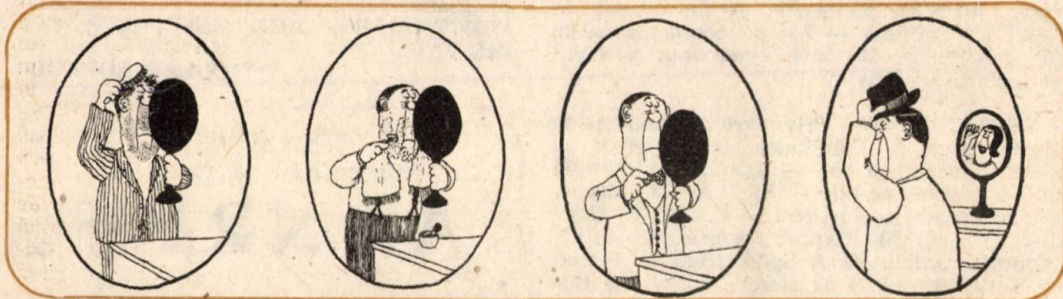
după ce micuțul Mitif își petrecuse copilăria în compania unei guvernante franceze și a dascălului Fleury (pl.). 12) Gal (fem.) — „...din dafin“, altă povestire din ciclul „Fantome“ (1910, „Viața socială“) — Inima lui Dimitrie! 13) Ultimii poeți! — „Caleidoscopul lui A...“, cunoscută lucrare poetică scrisă în comun cu St. O Iosif, al cărui prim volum apare la editura „Minerva“ în iulie 1908 — Suflitul lui Mitif!

VERTICAL: 1) Povestiri — „...e teatrul. Prolog scris pentru Teatrul Național din Craiova“, de D. Anghel și V. Eftimiu în octombrie 1911. 2) Fosta soție a lui St. O. Iosif cu care se căsătorește D. Anghel în noiembrie 1911, rupându-se astfel prietenia între cei doi poeți (Natalia) — „...de grier“, poezie cu care debutează la „Contemporanul“ în octombrie 1890. 3) George Macovescu — „...poveste“, publicată în revista „1907“ în 1910 — Institutele Unite, din dealul Sărării unde D. Anghel urmează gimnaziul între 1883—1888. 4) „...de toamnă“, poezii de G. Topîrceanu — Unul dintre cele trei ale poemului dramatic „Legenda funigeilor“, publicat în „Viața românească“ în 1907. 5) 1893—1902 sînt cei care constituie perioada petrecută la Paris unde a frecventat cafenelele literare și

a cunoscut îndeaproape opera unor mari scriitori francezi, din care va și traduce împreună cu St. O Iosif și alții — „Personaj“ pentru poezia „Florile“ („În grădină“) — Aproximativ 6) 29 ianuarie 1911 este cea în care, în timp ce se afla la Paris, îi arde casa din Calea Victoriei, unde era sediul „Societății scriitorilor români“, cu care prilej se distruge și manuscrisul romanului său „Hyperion“ pe care nu-l va mai relua — Barbu Andone — Ultimele notițe! 7) În această țară face prima lui excursie înstrăinătate însoțit de prietenul său Ion Păun (cu acest prilej își ia pseudonimul Pincio) în 1883 — Penultimele versuri ale poeziei „Nocturnă“! — Căile Ferate Române. 8) Piesă de Ibsen — Țăranul înțelept din vremea Unirii (Ion) — Anghel Erifilia, mama poetului. 9) Măsură pentru „Plugarul și copiii lui“! una din fabulele de La Fontaine, traduse de A. Mirea — Natalia Negru, pentru „poetul florilor“ — Constanța (abr.) 10) În supă! — În stare pură (fem.). 11) Produse de replicile piesei „Cometa“. 12) Reali — Pierdut. 13) „...glasuri“, scriere din volumul „Steluța“ — De sine stătătoare (pl.)

DICTIONAR : ETI, ITI.

NICOLAE ROTARU

REVELION CU SCRIITORII

Unesc două mese și încep să cînte Kazacioc. Pucă plînge și ține vocea a doua.

Ora 21 și 25. De la Cluj se înființează prozatorul Vasile Rebreanu. Poartă o căciulă de oaie miștoasă. În spate are un sac cu mere. Fraților, zice, am venit la capitală că la Cluj nu se mai poate trăi din pricina lui Sedy Căprariu. Nu poți scoate o vorbă. Mă primiți la masa voastră? Pictorul Pucă se gîndește și aprobă. Îi arată cele două sticle de vodcă goale. Vasile, fire sensibilă, le înlocuiește.

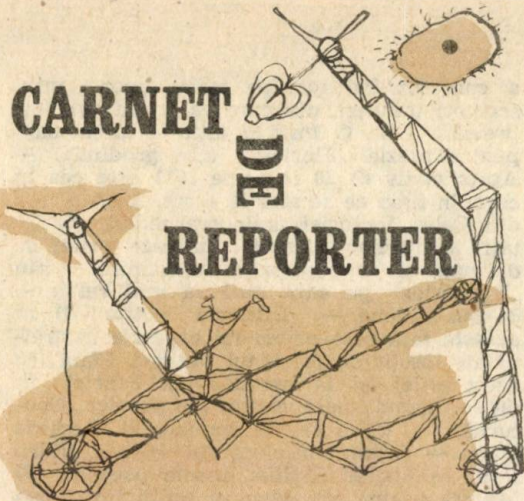
Ora 21 și 30 fix. Maestrul Jebeleanu observă un ins cu mustață și cam pletos care se

învîrte de colo pînă colo, în costum alb. Cîntă ceva în surdina și zîmbește la toată lumea. Îl cheamă pe tovarășul Udriște. Adică tovarășul Jebeleanu îl cheamă. Îi ordonă să-l dea afară. Nu pot, zice tovarășul Udriște, că e membru. Cum îl cheamă se încruntă tovarășul Jebeleanu? Păi, Mircea Micu. Afară cu el! Să se ducă la Asociație și să se tundă. Tovarășul Udriște nu execută ordinul și, după părerea mea, bine face.

Ora 21 și 35. Intră Ion Lăncrănjan însoțit de Gheorghe Suciu. E încruntat și gînditor. Cînd îl vede pe maestrul Jebeleanu se mai înseninează. Își dau mîna cordial și se bat

CARNET DE REPORTER

ORIZONTAL : 1) Specialitatea publicistului — Începe calandrea! 2) Articole de fond. 3) A mări — Locul de documentare a reporterului. 4) Publicații, în fine! — Trecute întâi în agendă! — Revocate pe jumătate! 5) Extrase din alte articole publicate — Primele retușuri! 6) Liniile arhitecților — Roman (pl.). 7) Publicații — 23 tipografi! 8) Ceas — Serial de luni și săptămâni — Pe jumătate. 9) Nota autorului — Activitate de zețar. 10) Gen publicistic — La curent, în fine! 11) Scinteia — Zaț pe copia căruia se fac corecturile. 12) Încheierea unui portret! — A vorbi — Grupaj.

VERTICAL : 1) Privitoare la activitatea gazetărească. 2) Totalitatea unei apariții cu ajutorul aceluiași zaț — Spațiat. 3) Dovadă că s-a umblat cu pile — Etc.! 4) La rotativă sau localitate în Corsica! — Posedă — Cotidian, jurnal. 5) Mașină tipografică — Începutul cronicii! 6) A tipări (fig.) — Pînion cu dinții ruși! 7) 32 ziare! Abreviație mi-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2								●			
3										●	
4							●				
5								●			
6							●		●		
7										●	
8											
9								●			
10									●		
11											
12											●

litară americană... — ...și alta engleză. 8) Jet (pop.) — Plumb bun de tipar — Primele și ultimile pagini! 9) Cuvînt de colindător — Lucrată-n război. 10) Fiecare cu ofertele lor — Început și final de editorial! — Cules! 11) Subiecte de scris. 12) Cel care culege în tipografie.

DICTIONAR: AGE, REVO, RET, OTA, IRE, JAT.

NICOLAE ROTARU

CARTE DE VIZITĂ

(Criptografie : 6, 10 ; 6 ; 3)

AA NR A R (j)

REVELION CU SCRIITORII

pe spate cu efuziune. Imi place armonia asta!

Ora 23 și 40. Sobru, aerian, preocupat, neterestru se arată în cadrul ușii Adrian Păunescu. Strîmbă din nas din pricina fumului. Se adresează lui Mircea Micu. Helo, colega, am auzit că știi să cînti. Nu vrei să devii membru al cenaclului Flacăra? Dar, știi condițiile. Nu bei, nu fumezi, nu dormi. Mustăciosul ardelean cugetă și zice: nici pînă nu-i voie?

Ora 23 și 45. Intră Paul Everac și bate cu o linguriță într-un pahar. Stimați colegi,

vă rog să-mi permiteți să vă citesc ultima mea piesă. Cîte acte are? vrea să știe Ion Sofia Manolescu. Treisprăzece, răspunde dramaturgul calm. Atunci, dă-i bătaie, mînca-l-ar mama! se consolează poetul cartofilor.

Ora 23 și 47. În timpul lecturii se arată în cadrul ușii un ins cam solid, blond și visător. Are costum la două rînduri și cravată cu picouri. Vorbește extrem de limpede și răspicat: ce-i asta colegi de suferință? Am venit la teatru sau la revelion? Insul aruncă în mijlocul sălii o pungă de plastic plină de

ORIZONTAL : 1) Răsfătatele crucisologilor și dezlegătorilor de cuvinte încrucișate — Săritura..., gen enigmatic înrudit cu șahul (neart). 2) Această cuprinde așa-zisele minore : criptografiile, șaradele, zeppele, meta-gramele etc. 3) Problemă de enigmatică a cărei soluție se găsește prin citirea pe verticală a inițialelor primelor cuvinte din versuri. 4) Barbu Gheorghe (monogramă) — Triverb : 5,6,5 ! — Zei casnici. 5) Venit domnesc — Cîț polindromic — Antoverb : 6,7 ! 6) Funcționar la vechea primărie — Bariotrop : 5,1,4 cu soluția : fluviu în URSS ! 7) Problemă finală..., pentru Emilia ! — Cuvînt de legătură. 8) Reconfortant după un efort. 9) I s-a spus un colind — Merge la bis. 10) Decriptat — Un polindrom în șaradă (5,4,3) ! 11) Baza unui careu — Inversul zeppeii, asemănător monoverbului eliptic.

VERTICAL : 1) Început și sfîrșit de criptografie ! — Gen enigmatic literar sau imagistic a cărui soluție este din două cuvinte. 2) Cea mai veche problemă enigmatică constînd din obținerea soluției prin schimbarea locului literelor unui cuvînt — Începutul unui triverb ! 3) Hipocren : 6,2,5 ! — Ac-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

țiuni de luptă. 4) Pasăre de baltă — Probă de vorbire. 5) Una din condițiile definițiilor spirituale — Gen enigmatic prezentat de obicei în versuri, care constă din despărțirea unui cuvînt în alte cuvinte de sine stătătoare și definirea acestora pe rînd. 6) Hohote — Horă românească 'folosită în enigmatică la... săritura calului și reconstituire ! 7) Ilustriverb : 1,4,5 ! — Slav spartan — Bis ! 8) Enigmă — Cifra pentru un biverb. 9) Vîrf în Madagascar — Curte. 10) Început de acrostih ! — Problemă de gen care constă în prezentarea unor imagini în tablou unitar, din citirea cărora rezultă soluția — Cuvînt de dicționar pentru rebușiști. 11) Altă problemă enigmatică foarte veche, dezlegată cu ajutorul... Ariadnei — Scart final !

DICȚIONAR : LARI, IRAT, RIC, ITU, CIHA.

REVELION CU SCRITORII

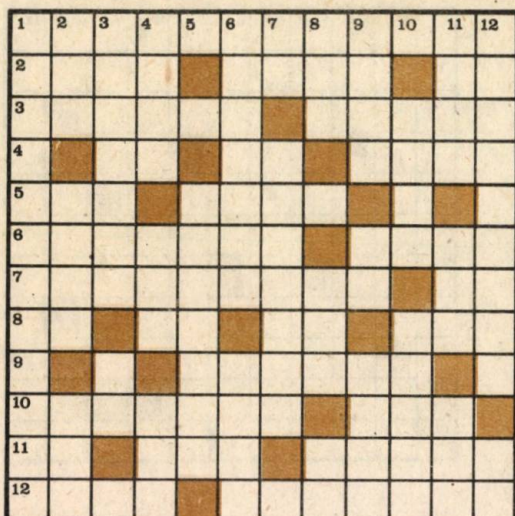

craپی încă vii. Pucă mă informează că e maestrul Fănuș Iancu. Mă bag sub masă de Neagu care vine tocmai de la Brăila unde s-a mutat din pricina poluării. Mă ridic și vreau să-i spun bună seara. Maestrul nu mă bagă în seamă. Cere două sucuri de portocală, le dă pe gît și întreabă cu voce tare : Care faci, neam, o partidă de table ? Paul Everac părăsește incinta jurînd că-și dă demisia din toate posturile posibile.

Ora 23 și 48. Rămîn o clipă deusolat de apariția năucitoare a unui bărbat între două vîrste. E demn, elegant, costum bleu cu batistă albă la buzunarul de sus. Are priviri scinteietoare. Aflu că e

poetul și directorul Traian Iancu. Mă bag sub masă de frică. Poetul baladist zimbește fermecător și cere voie să transmită felicitări din partea președintelui Uniunii. Maestrul Jebeleanu îl întrerupe : Iancule, de ce nu avem bere străină ? Directorul nu răspunde vădit enervat și-l cheamă pe Schapira. Schapira, de ce nu avem bere străină ? Nu știu, zice tovarășul Schapira. Nu știu, zice tovarășul Iancu adresîndu-se maestrului Jebeleanu care îi avertizează : lasă că vă aranjez eu !

Traian Iancu pleacă nu înainte de a ordona să li se ducă băieților de la poartă două sucuri de roșii. Ies de sub masă.

ROMÂNI DINTOTDEAUNA

ORIZONTAL : 1) Existența neîntrerup-tă a poporului român în spațiul carpato-danubian-pontic, atestată fără putință de tăgadă de cele mai felurite izvoare. 2) Meserie practică din timpuri străvechi de români — Personajul principal al unei confruntări curajoase — Sfirșitul lui De-cebal ! 3) Mediul înconjurător, cîntat și invocat în doinele poporului nostru — Iubite. 4) Comună sălăjană cu rezonanță istorică în conștiința românilor — Începe munca ! — Mic crustaceu. 5) Forum inter-

național în care România este membru activ, militînd pentru pace pe planetă (abr.) — Bunici. 6) „...României“, amplu festival al muncii și creației, care se află la a patra ediție (sing. neart)... — ...și un însemn al victoriei într-o astfel de com-petiție a muncii și vocației. 7) Răuvoitor — Începutul narațiunii ! 8) Estul Româ-niei ! — Abis ! — În etate — Pom rodi-tor. 9) Părinții noștri de la Rîm. 10) Ce etnică a românilor este daco-romană, așa cum o atestă izvoarele vechi — A răcni.

REVELION CU SCRITORII

Ora 23 și 55 de minute. Se citește o telegramă în versuri primită de la poetul Tudor George care regretă că nu poate fi în mijlocul nostru. Toți suspină neconsolați.

Ora 24 fix. Se stinge lumina și se cîntă mulți ani trăiască pe diferite voci. Cînd se reaprinde lumina, pe masă se află patru sticle de vodcă și un cozonac. Pucă își exprimă indignarea. Cine a făcut asta ?

Eu, zice un îns timid dar cu umor încărcat de plase și ca-douri.

Aflu că se numește Nicolae Velea și că în fiecare an face aceiași figură.

Ora 24 și 20 de minute : Corneliu Leu își face apariția rostogolind pe mocheta nouă un butoi. E primit cu aplauze. Nu se știe ce e în butoi dar se bănuiește. Stimați co-legi, vin de la Medgidia unde am fost cu prietenul meu Pla-

ton Pardău să scriem un re-portaj despre culesul viilor. Toți îl sărută. Pucă rostogo-lește butoiul la masa lui.

După această apariție îmi amintesc foarte puține lu-cruri. Ceva discursuri, cîteva recitări și la sfîrșit hora ma-re. La ora 2 fix, tovarășul Udriște se arată în ușă și strigă cu modulații de tenor :

— Oraaa închiderii vă ru-găm ! Și pe dumneavoastră vă rugăm, tovarășe Velea !

Se ridică toți ca la coman-dă, îl iau în brațe și-l aruncă pe geam...

Reporterul nostru n-a mai putut ajunge în provincie din motive independente de voin-ța lui. Astfel că am primit următoarele telegrame.